TÜRKİYE'NİN DERT HARİTASI

TÜRKİYE'NİN
DERT HARİTASI

Ekim 2026

“Türkiye’nin Dert Haritası”

Cumhuriyet Halk Partisi Yayınları
CHP Halkla İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı
1. Baskı, Eylül 2019
2. Baskı, Mart 2020
3. Baskı, Mayıs 2022
4. Baskı, Ekim 2026

BASKI VE CİLT: ÖZ-SAN MATBAACILIK KAĞITÇILIK REKLAM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Yayın No: 50647
İvedik Matbaacılar Sitesi 1515. Sokak No:14 Yenimahalle / ANKARA
Telefon : 0 (532) 685 74 84

Bu kitabın tüm hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme Cumhuriyet Halk Partisi’nden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Cumhuriyet Halk Partisi Yayınları
Adres: Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi, Anadolu Bulvarı No:12 Söğütözü, Ankara
Telefon : +90 (312) 207 40 00
Faks : +90 (312) 207 40 39

ISBN 978-625-99068-3-6

İÇİNDEKİLER

Adana 12
Adıyaman 14
Afyon 16
Ağrı 18
Amasya 20
Ankara 22
Antalya 24
Artvin 26
Aydın 28
Balıkesir 30
Bilecik 32
Bingöl 34
Bitlis 36
Bolu 38
Burdur 40
Bursa 42
Çanakkale 44
Çankırı 46
Çorum 48
Denizli 50
Diyarbakır 52
Edirne 54
Elazığ 56
Erzincan 58
Erzurum 60
Eskişehir 62
Gaziantep 64
Giresun 66
Gümüşhane 68
Hakkari 70
Hatay 72
Isparta 74
Mersin 76
İstanbul 78
İzmir 80
Kars 82
Kastamonu 84
Kayseri 86
Kırklareli 88
Kırşehir 90
Kocaeli 92
Konya 94
Kütahya 96
Malatya 98
Manisa 100
K.maraş 102
Mardin 104
Muğla 106
Muş 108
Nevşehir 110
Niğde 112
Ordu 114
Rize 116
Sakarya 118
Samsun 120
Siirt 122
Sinop 124
Sivas 126
Tekirdağ 128
Tokat 130
Trabzon 132
Tunceli 134
Şanlıurfa 136
Uşak 138
Van 140
Yozgat 142
Zonguldak 144
Aksaray 146
Bayburt 148
Karaman 150
Kırıkkale 152
Batman 154
Şırnak 156
Bartın 158
Ardahan 160
Iğdır 162
Yalova 164
Karabük 166
Kilis 168
Osmaniye 170
Düzce 172

SUNUŞ

Türkiye iyi yönetilmiyor, savruluyor. Mevcut siyasal iktidar artık çözüm üreten değil, şikâyet üreten bir makam haline geldi. Oysa 24 yılda istedikleri kanunu, kararnameyi, genelgeleri çıkardılar. İstedikleri makamlara istedikleri bakanları getirdiler, devlet memuriyetinin en altından en üstüne kadar istedikleri bütün atamaları yaptılar. Valiyi, müsteşarı, genel müdürü, daire başkanını değiştirdiler.

24 yıldır tek başına Türkiye'yi yönetenler, bugün Türkiye'yi bir sorunlar yumağıyla karşı karşıya bıraktılar. Vergi topladılar yetmedi. Özelleştirme yaptılar; devletin çimento, şeker, tütün, petrokimya ve hatta tank fabrikalarının tamamını sattılar, yetmedi.

Bugün geldiğimiz noktada, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Osmanlı'dan beri ilk kez Londra'daki bir avuç tefeciye teslim edildi. Ekonomik bağımsızlığını kaybetti.

AK Parti iktidarları döneminde Londra'daki bir avuç tefeciye ödenen faiz 163 milyar dolara ulaştı. Bir avuç tefeciye bu faizi; memuru, işçisi, işsizi, ev kadını, yeni doğan bebeği, sanayicisi, esnafı, tüccarı, emeklisi velhasıl herkes ödedi.

Yetmedi. Türkiye'yi üretimden kopardılar. Tarımı mahvettiler. Mutfakta yangın var; millet perişan, eti gramla alıyor. Pahalılık, iflas konkordato artık günlük hayatımızın bir parçası oldu. Bu iktidar, 86 milyonu kuru soğana muhtaç hale getirdi.

O nedenle biz bu güzel Türkiye'yi, yeniden cennete dönüştürmek için mücadele edeceğiz. Güzel günler görmek için ayrışmadan, bölünmeden, kavga etmeden birlikte mücadele edeceğiz.

Çünkü bizim yolumuz hak yoludur. Ekmek yoludur. Bizim yolumuz hiçbir çocuğun yatağa aç girmediği uygar, çağdaş bir Türkiye yoludur. Bizim mücadelemiz hak mücadelesidir. Emek mücadelesidir. Bizim mücadelemiz onur mücadelesidir. Bizim mücadelemiz birlikte kardeşçe yaşama mücadelesidir. Çalışa çalışa, alın teri döke döke, hakkı, hukuku ve adaleti savunarak mücadele edeceğiz ve kazanacağız.

KEMAL
Kılıçdaroğlu

ÖNSÖZ

Adına "Anadolu" dediğimiz bu bereketli topraklar bizlere yitip giden medeniyetlerin, dünyaya hükmeden imparatorlukların ve küllerinden yeniden doğan modern bir Cumhuriyetin öyküsünü anlatıyor. Yüzyıllardır; nesilden nesile, kuşaktan kuşağa dinlediğimiz bu öyküler, aslında Anadolu'da yaşamış insanların milyonlarca yıldır anlatılan var olma hikayesidir.

Bu hikâye; hayat ile ölüm, aydınlık ile karanlık, varlık ile yokluk arasında süregelen mücadelenin ta kendisidir. Öyle ki Anadolu; gam, dert, sıkıntı ile umut ve yaşama sevincini birbiri içinde eritir. Yaşamı; dertleri ve sevinçleriyle bir bütün olarak bizlere sunar.

Bozkır'ın büyük ustası Neşet Ertaş, "İnsanın derdi ne kadar büyük olursa gülüşü o kadar sıcak olurmuş, o dert güzelleştirirmiş onun yüreğini." derken de sadece insandan değil, Anadolu'nun mayasını oluşturan bu kadim gelenekten bahseder.

Gerçekten de Anadolu'nun insanı; dertleri ve sevinçleri bir sayar, hüznü umuttan, derdi mutluluktan ayırmaz. Bu yüzden Anadolu'nun birçok köyünde hala yaşamdan ve yaşam mücadelesinden bahsedilirken **"gam defteri"** denilir.

Elbette milyonlarca yıllık bir tarihi üç satıra sığdırmak kolay değil ancak bir gerçek var ki, her bir satırı acıyla, umutla, kanla, gözyaşıyla harmanlamış bu toprakların **"gam defteri"** Cumhuriyetle değişmiştir.

Binlerce yıllık bereketli toprakları çoraklaştıranların bıraktığı enkaz üzerinde, büyük bir yokluk ve yoksulluk içinde kurulan Türkiye Cumhuriyeti; yüzyıllar boyunca "kara sabanından başka kaybedecek bir şeyin yok" denilerek horlanan Anadolu köylüsünden, milletin efendisini; sofradaki yeri "sarı öküzden" sonra gelen kadınlardan öğretmenleri, doktorları, mühendisleri yaratmayı başarmış. Bu yüzden yoksulların Cumhuriyeti olduğu kadar kimsesizlerin de "kimsesi" olmuş. Mustafa Kemal'in Türkiye'si; **"yokları", "var"** etmiş.

Elinizde tuttuğunuz bu kitapçık ise, yokluktan var olan bir devletin, bugün içine itildiği karanlığı, bütün verileriyle ortaya koyuyor.

Genç işsizliği ve kayıtlı işsiz sayısı artarken ülkenin dört bir yanında Cumhuriyet mirası fabrikalar bir bir kapatılıyor ya da yok pahasına özelleştiriliyor. İş cinayetleri, "kaza", "fıtrat" denilerek, normalleştiriliyor.

Her sokağında bir kadın cinayeti işlenen, şiddetin kol gezdiği; çocuklarımızı esir alan uyuşturucu tacirlerinin neredeyse tüm köşe başlarını işgal ettiği şehirlerimizde, kentin orta yerine kurulan sebze-meyve tanzim çadırları, başka söze fırsat bırakmadan, karşı karıya olduğumuz felaketi gösteriyor.

Çocuk evlilikleri, erken gebelikler yaygınlaşıyor.

Siyaset mühendisliği; kitleleri ayrıştırıp, bireyleri ötekileştirirken, kontrol edilemeyen kalabalıkları bir linç topluluğuna dönüştürmeye çalışıyor. Zayıfı ezmeye hazır kaba bir güç olarak karşımıza çıkan tahakküm, adalet mekanizmasını ortadan kaldırıyor.

Kentlerimizi teslim alan çarpık kentleşme; dere yataklarına ve hatta fay hatlarına inşa edilen binalar, "imar barışı" adı altında görmezden gelinirken, milyonlarca vatandaşımızın ölümüne davetiye çıkartılıyor. Türkiye bugün dipsiz bir karanlıktır.

Hayal kırıklığı, acı ve mutsuzluk doğuran bu tabloya karşın, yılmayacağız. Çünkü insanı yaşatan umududur. Tezer Özlü'nün satırlarına not düştüğü gibi, "Daha güzel yaşamlar ötelerde değil. Başka biçimde değil."

Güzel yaşam; bir nebze olsa da dertlerine derman olabildiğimiz, yarınlara umutla bakmalarını sağlayabildiğimiz yurttaşlarımızın yüreğinde. Onların direncinde, yaşama bağlılıklarında. Güzel yaşam; çocuklarımızın düşlerinde, bizlerin ellerinde.

İnsan onuruna yakışır, güzel bir yaşam mücadelesinden vazgeçmeyeceğiz.

Dr. Gamze Akkuş İlgezdi

GENEL BAŞKAN YARDIMCISI
İSTANBUL MİLETVEKİLİ

TÜRKİYE'NİN
DERT
HARİTASI

HARİTADA KULLANILAN İKONLAR

Çarpık Kentleşme

Çevre Kirliliği

Çocuk Anneler

Çocuk Evlilikleri

Engelli Yurttaşlar

Kapanan Fabrikalar

Göç

Hastane Yetersizliği

Hava Kirliliği

İntihar Sıklığı

İşsizlik

İşsizlik Ödeneği

Dava Sayısı

Nükleer Enerji

Okul Yetersizliği

Barınma / Yurt Yetersizliği

Çevreyolu Yetersizliği

İçme Suyu Kirliliği

Tarımsal Sulama

Suriyeli Mülteciler

Tarım

Sınır Kapısı Yetersizliği

Yoğun Trafik

Uyuşturucu

Suç Oranı

Doktor Yetersizliği

Hayvancılık

AÇIKLAMALAR

Dert Haritasında kullanılan istatistik verilerinin konu ve kaynaklarına göre dağılımı:

Kayıtlı İş Arayan Verileri – **İŞKUR**, 2025

İşsizlik Ödeneğine Başvuru – **İŞKUR**, 2025

Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeli Sığınmacı – **Göç İdaresi Genel Müdürlüğü**, Eylül 2026

Evlendirilen Kız Çocukları – **TUİK**, 2025

Doğum Yapan Çocuklar – **TUİK**, 2025

Suça Sürüklenen Çocuklar – **TUİK**, 2024

Cezaevine Giren Hükümlü Sayısı – **Adalet Bakanlığı**, 2020

Uyuşturucu Suçları (Kullanma, bulundurma, satma ve üretme) – **Adalet Bakanlığı**, 2020

İş Kazaları ve Ölümleri – **SGK**, 2025

İntihar Sonucu Ölümler – **TUİK**, 2025

2019 ve 2024 Yerel Seçimlerde Büyükşehirlerde Belediye Meclisi, İllerde ise İl Genel Meclisi sonuçları esas alınmıştır.

Seçim sonuçlarındaki DEM sütunu 2019'da HDP, 2023'te YSP oy oranlarını içerir.

ADANA

CHP AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	40,35%	28,63%	41,38%
AKP	25,50%	30,86%	19,86%
MHP	18,19%	11,03%	12,99%
İYİ PARTİ	4,82%	10,75%	6,79%
YRP	—	1,79%	3,19%
DEM	4,11%	9,73%	6,65%

ADANA İLİMİZİN DERTLERİ

- **65.839** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik Ödeneğine başvuran **43.049** kişi olması
- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olması
- Yanlış teşvik politikalarına bağlı olarak sanayi ve ticarette gerileme
- Kadınların istihdamda yeterince yer almaması
- İş verenlerin nitelikli eleman bulamaması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Doğum yapan çocuk sayısında **5.** sırada olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **11.** sırada olması
- Uyuşturucu suçlarında Türkiye'de **8.** sırada olması
- Uyuşturucu kullanımının 13 - 14'lü yaşlara düşmesi
- Cezaevine Giren Hükümlü sayısında Türkiye'de **6.** sırada olması
- İş kazası ölümlerinde **10.** sırada yer alması
- İş kazaları bakımından **14**. sırada olması
- İntihar oranlarında **7.** sırada yer alması
- Artan maliyetler yüzünden tarımdan uzaklaşılması
- Eğitimden uzaklaşan çocuklar
- Turizm bölgesi olan Karataş ve Yumurtalık bölgelerinin yatırım almaması
- Su ürünleri sektörünün merkezi yönetimce desteklenmemesi
- Sosyal yardımla geçinen insanların sayısının artması
- Çocuk bakım hizmetlerinde yetersizlik ve kadınların istihdamına engel olması
- Engelli bireylerin kent hizmetlerine erişim sorunları
- Kira fiyat artışları nedeniyle yaşanan barınma sorunu
- Uyuşturucu ve madde kullanımına karşı rehabilitasyon hizmetlerinin yetersizliği

ADIYAMAN

CHP AK Parti DEVA YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	13,61%	19,55%	26,20%
AKP	51,56%	54,91%	35,02%
MHP	8,07%	4,29%	4,90%
İYİ PARTİ	5,30%	—	1,51%
YRP	—	5,08%	13,19%
DEM	5,60%	12,71%	5,97%

ADIYAMAN İLİMİZİN DERTLERİ

- SÜMER Holding İşletmesi ve Tütün İşletme Müdürlüğü olmak üzere fabrikaların kapanması
- Tütün ekimine sınırlama, satışına hapis cezası getirilmesi
- Kayıtlı işsiz sayısının **16.861** olması
- İşsizlik Ödeneğine başvuran **12.389** kişi olması
- İşsizlik nedeniyle mevsimlik tarım işçiliğinin artması
- Kalifiye eleman sıkıntısı
- Kamu yatırımlarının kesintiye uğraması
- İçme suyu hattının tamamlanmaması
- Tarımsal sulamada altyapı eksikliği, işlenen alanların azalması
- Sulama Bedeli Desteğinden yararlanamaması
- Gömükhan, Büyükçay, Koçali, Çetintepe ve Besni Barajlarının bitmemesi
- Çelikhan'da Çat barajının kapalı kanal su sistemine geçilmemesi
- Çevre yolu olmaması, Gaziantep karayolunun tamamlanmaması
- Gerger- Narince, Çelikhan; Besni-Gölbaşı ve Nemrut'a giden yolda dahil olmak üzere Sincik Kahta yolu yapılmamıştır.
- Demiryolu hattının Gölbaşı ilçesinde sona ermesi
- Kentsel dönüşümün olmayışı
- Kadın ve Doğum hastanesi başta olmak üzere doktor yetersizliği
- Tanıtım eksikliğinden dolayı turizmin geri kalması

AFYONKARAHİSAR

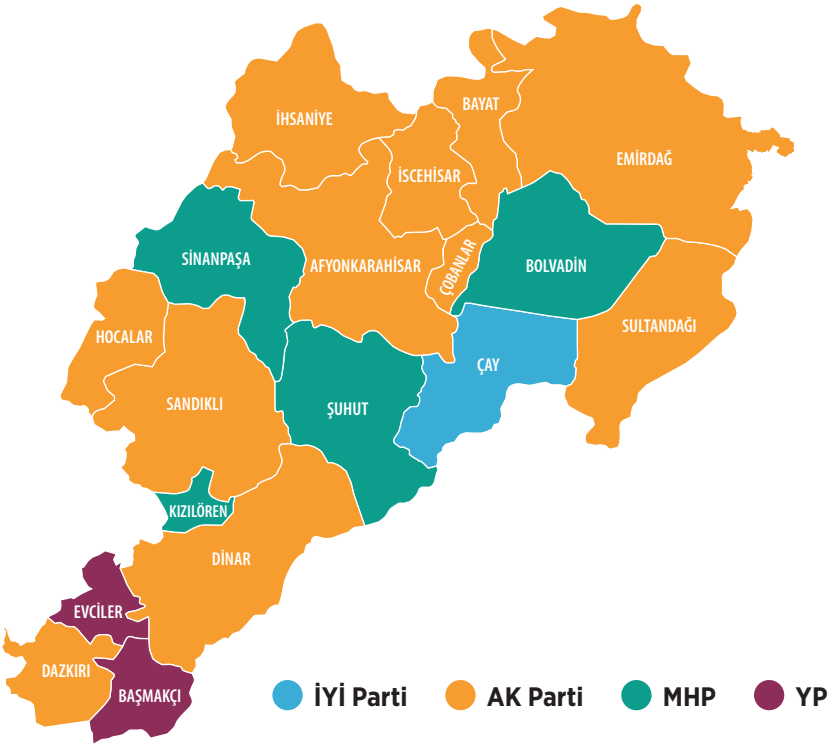

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	11,97%	18,62%	25,26%
AKP	44,75%	44,13%	34,99%
MHP	21,69%	16,22%	22,32%
İYİ PARTİ	15,65%	12,65%	6,71%
YRP	—	3,00%	5,32%
DEM	0,11%	0,32%	0,10%

AFYONKARAHİSAR İLİMİZİN DERTLERİ

- Şeker Fabrikası'nın özelleştirilmesi, Tütün Pazarlama ve Dağıtım Başmüdürlüğü ile SEKA Fabrikasının kapatılmasıyla çevre yerleşim yerlerinde işsizliğin artması.
- **20.548** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **11.024** kişi olması
- Evlenen kız çocuk sayısı bakımından **22.** sırada yer alması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **22.** sırada olması
- İntihar oranlarında **20.** sırada yer alması
- Toplum Yararına Programına torpille alım yapılması
- Yatırım ve teşvik eksikliği
- Tarımsal maliyetlerinin yüksek olması ve çiftçilerin yüksek kredi borçları
- Yem ve saman maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle hayvancılığın bitme noktasına gelmesi
- Meraların kiralanması nedeniyle hayvancılığın zorlanması
- Akarçay'ın kirli olmasından ve bakımının yapılmamasından dolayı kötü koku ve sinek oluşumu
- **Çay, Bolvadin, Dinar, Şuhut,** ve **Sultandağı** İlçelerindeki yetersiz sağlık hizmetleri
- Köylerde sağlık personeli ve aile hekimliği eksikliği
- Şehir merkezindeki trafik yoğunluğu
- Köy ve beldelerin yolcu taşıma fiyatlarının yüksek olması
- Eğitim kalitesinin düşük olması, dar gelirli ailelerin öğrenci beslenme ve ulaşımlarında zorlanması
- Köy okullarının yetersiz oluşu ve taşımalı eğitim
- Devlet yurtlarının yetersiz oluşu
- Afyon halkının çoğunluğunun asgari ücretli olması, bundan dolayı aldığı ücretin yetersiz oluşu
- Kiraların çok yüksek olması
- Emeklilerin geçim sorunu
- Gübre, ilaç ve mazot fiyatlarının yüksek oluşu çiftçiliği olumsuz etkilemesi

AĞRI

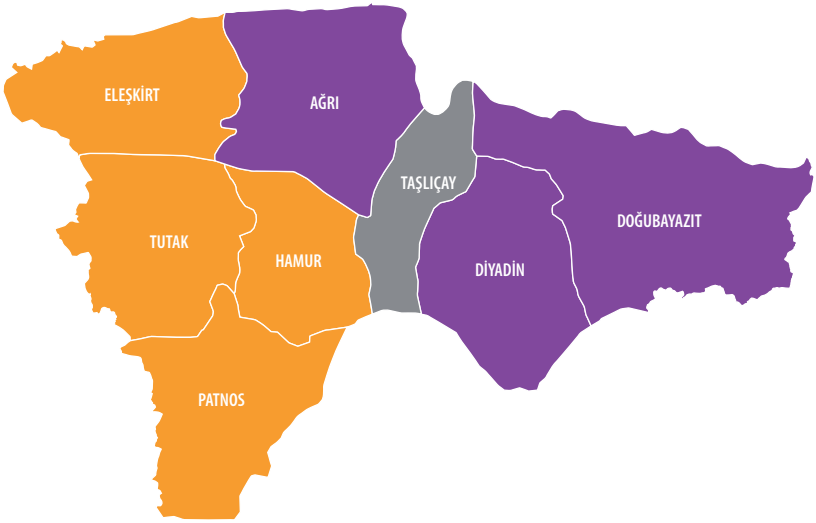

Bağımsız AK Parti DEM

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	4,13%	10,70%	6,10%
AKP	37,55%	24,54%	26,30%
MHP	2,68%	2,27%	2,30%
İYİ PARTİ	1,03%	1,64%	1,89%
YRP	—	1,98%	8,46%
DEM	45,19%	56,12%	46,16%

AĞRI İLİMİZİN DERTLERİ

- **11.683** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik Ödeneğine başvuran **3.250** kişi olması
- Yoğun göç vermesi
- İşsizlik
- Doğum yapan çocuk sayısında **14.** sırada yer alması
- Kız çocuğu evliliklerinde **14.** sırada olması
- Eğitim seviyesinin en düşük olması
- **2.000** öğretmen açığının olması
- Turizm teşviki olmaması ve tanıtım eksikliği
- Dağınık ve plansız kentleşme
- Çevre ve kent içi yollarının yetersizliği
- Dağlık arazi nedeniyle ulaşımda yaşanan sorunlar
- Cezaevinde çocuk koğuşlarının yetersizliği yüzünden çocuk mahpusların başka şehirlere nakledilmesi
- Kentte kültür sanat faaliyetlerinin yetersiz oluşu

AMASYA

CHP AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	26,02%	29,88%	35,13%
AKP	40,41%	39,36%	34,48%
MHP	26,44%	16,91%	19,96%
İYİ PARTİ	4,88%	7,25%	3,29%
YRP	—	1,81%	3,56%
DEM	0,08%	0,34%	0,05%

AMASYA İLİMİZİN DERTLERİ

- **10.900** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **4.618** kişi olması
- Köylerden yoğun göç alması
- Hızlı nüfus artışı ve plansız yerleşime bağlı çarpık kentleşme
- Altyapı yetersizliği
- Su ve kanalizasyon şebekesinin ihtiyacı karşılayamaması
- Kanalizasyon sularının Yeşilırmak'a boşaltılması
- Yem ve girdi maliyetleri nedeniyle hayvancılığın büyük zarar görmesi
- Elma fiyatlarının düşük olması ve elma bahçelerinin imara açılması
- Çiftçilerin borç yükünün fazla olması
- Sıvı ve katı atıklardan kaynaklı çevre kirliliği
- Hava ve gürültü kirliliği
- Şehirlerarası karayolunun şehir içinden geçmesi nedeniyle oluşan trafik yoğunluğu
- Çevreyolu projesinin tamamlanmamış olması
- Sanayi yatırımlarının yok denecek kadar az olması
- Doktor ve sağlık personeli yetersizliği

ANKARA

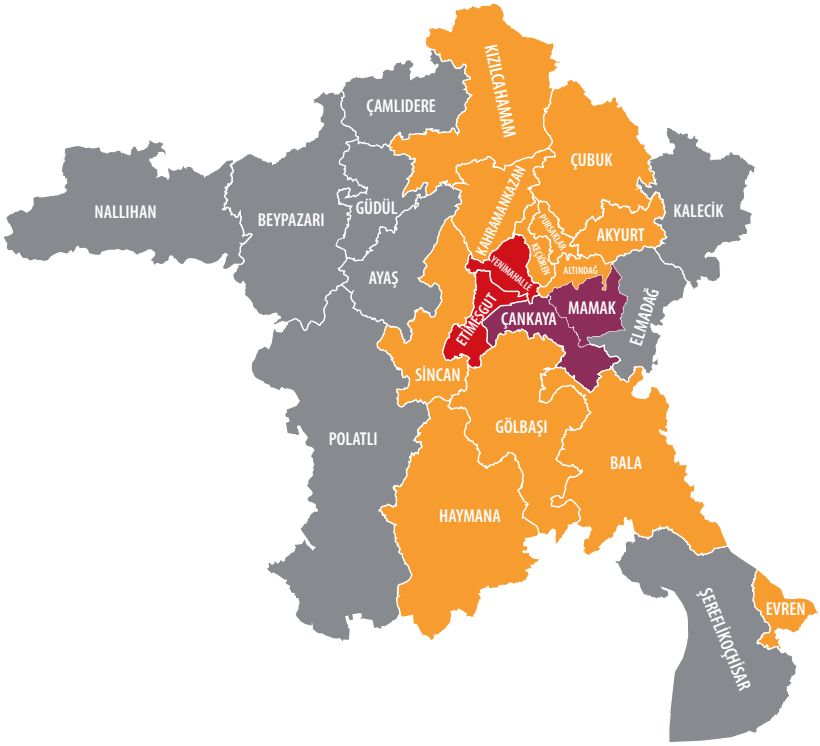

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	37,87%	30,83%	49,40%
AKP	41,02%	32,04%	28,12%
MHP	7,13%	10,20%	4,73%
İYİ PARTİ	7,23%	13,13%	2,89%
YRP	—	2,71%	4,81%
DEM	1,12%	2,94%	0,98%

ANKARA İLİMİZİN DERTLERİ

- Atatürk Orman Çiftliği'nin talan edilmesi
- **126.777** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **113.829** kişi olması
- Cezaevine giren hükümlü sayısında **3.** sırada olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **8.** sırada olması
- Doğum yapan çocuk sayısında **8.** sırada olması
- İş kazaları bakımından **3.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **2.** sırada yer alması
- İntihar sonucu ölüm oranlarında **24.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçlarında **4.** sırada olması
- Büyükşehir Belediyesi'nin devreden yüksek borçları
- Şehir içi trafik yoğunluğu
- Yeşil alanların imara açılması ve çevre kirliliği.
- Çarpık kentleşme ve alt yapı sorunu.
- Hava kirliliği.
- Plansız gelişim
- Mera eksikliği ve yüksek maliyetler
- Yeşil alanların imara açılması ve çevre kirliliği
- Çarpık kentleşme ve alt yapı sorunu
- İçme suyunun kirli olması
- Hava kirliliği
- Plansız gelişim
- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğunlukta olması
- Tuz Gölü'nün kirliliği
- Merkezdeki hastanelerin kapatılması
- Nallıhan Kuş Cenneti'nin kirlilik sorunu

ANTALYA

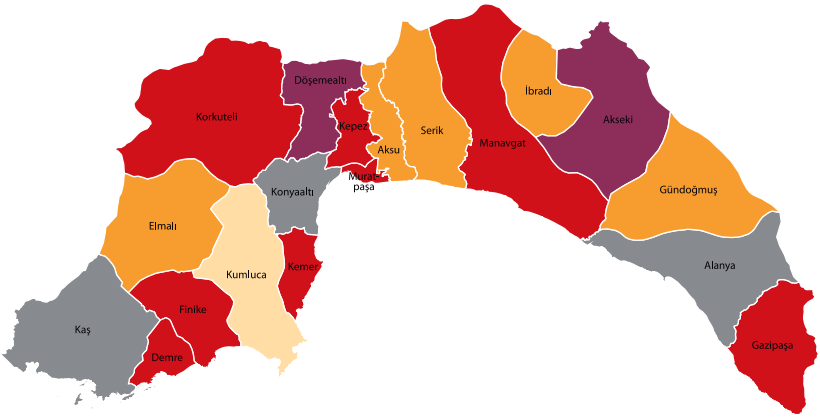

CHP AK Parti DP Bağımsız YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	37,89%	32,63%	46,41%
AKP	41,01%	28,51%	27,39%
MHP	7,13%	9,98%	5,95%
İYİ PARTİ	7,23%	11,58%	6,19%
YRP	—	1,26%	1,66%
DEM	1,12%	4,78%	2,88%

ANTALYA İLİMİZİN DERTLERİ

- Dokuma, yağ ve pil Fabrikalarının kapatılması
- **85.626** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **95.425** kişi olması
- Cezaevine giren hükümlü sayısında **4.** sırada yer alması
- Kız Çocuğu evliliklerinde **19.** sırada olması
- Doğum yapan çocuk sayısında **20.** sırada olması
- İş Kazalarında **4.**sırada yer alması
- İş Kazası ölümlerinde **5.** sırada olması
- Uyuşturucu kullanımında **4.** sırada olması
- Çarpık kentleşme, kontrolsüz göç, kira ve konut sorunu
- Şehir içi ulaşımın yetersiz olması
- Tarım alanlarının imara açılması
- Tarım ve hayvancılıkta teşviklerin yetersiz olması
- İthalat politikasının tarım ve hayvancılığı bitirmesi
- Kuraklık nedeniyle tarım barajlarının boşalması, havza bazlı üretim kısıtlamalarını getirmiş olup üreticinin ekim alanlarının daralması
- Kırsaldaki genç nüfusun turizm merkezlerine göç etmesiyle giderek azalması ve tarım yapan nüfusun yaş ortalamasının sürekli artması
- Deniz canlılarının korunamaması
- Tarihi yapıların korunamaması ve restorasyon sorunları

ARTVİN

AK Parti YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	36,39%	30,11%	37,80%
AKP	42,70%	37,01%	36,41%
MHP	4,91%	9,63%	11,80%
İYİ PARTİ	11,90%	13,37%	4,29%
YRP	—	2,40%	4,06%
DEM	0,00%	0,87%	0,10%

ARTVİN İLİMİZİN DERTLERİ

- **4.785** kayıtlı işsizin bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **2.378** kişi olması
- İlçeler arası yollar ile kırsal kesimdeki yolların standart dışı ve yetersiz olması
- Cerattepe altın madenciliğindeki açık kazı ve siyanürle ayrıştırma tehditlerin devam edişi
- Altın madeninde kullanılan siyanürün yarattığı tehlike
- HES'lerin doğayı tahribatı
- Çay ve fındık üreticilerinin taban fiyat beklentilerinin karşılanmaması, ÇAYKUR'un uyguladığı kota nedeniyle özel şirketlere mahkûm olunması
- Bazı branşlarda doktor yetersizliği
- İşsizlik nedeniyle yaşanan göç
- Özellikle kırsal alandan yoğun göç vermesi ve düzensiz kır-kent nüfus dağılımı
- Erozyon, sel ve heyelan tehdidi
- Turizme dönük konaklama alanlarının yetersizliği
- Tarım alanlarının kısıtlı olmasına rağmen var olan alanların da uygulanan yanlış tarım politikaları nedeniyle yeterince değerlendirilememesi
- Yetersiz kamu destek ve yardımları ile teşvik sorunu
- Hayvancılığa destek verilmemesi, bölgedeki yaylacılık kültürü nedeniyle hayvanlardaki bulaşıcı hastalık sorunu
- Sarp Sınır Kapısının yetersizliği, uzun tır kuyrukları nedeniyle meydana gelen ölümlü kazalar
- Yıllardır açılmayan Maradit (Muratlı) Sınır Kapısı
- Ekoturizm olanaklarının değerlendirilmemesi, bu alanda teşvik verilmemesi

AYDIN

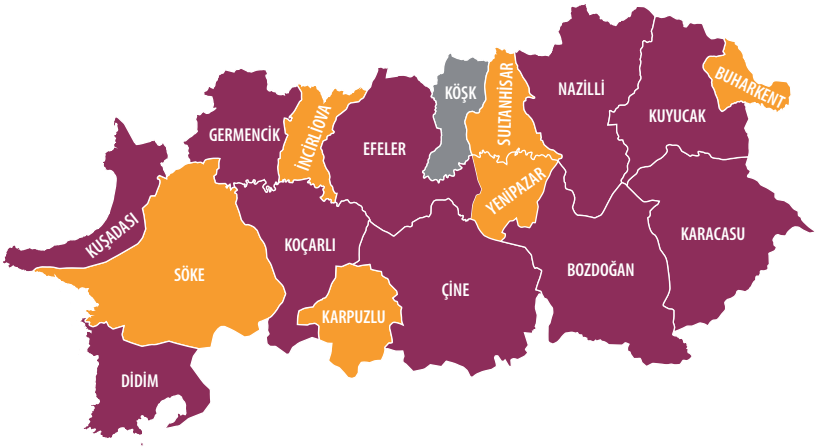

AK Parti Bağımsız YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	37,42%	35,59%	46,70%
AKP	17,30%	28,19%	19,44%
MHP	24,41%	8,75%	14,15%
İYİ PARTİ	11,16%	13,25%	8,52%
YRP	—	0,73%	1,10%
DEM	2,23%	7,32%	3,42%

AYDIN İLİMİZİN DERTLERİ

- Jeotermal Enerji Santralleri kaynaklı çevre kirliliği
- **32.163** kayıtlı işsizin bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **21.979** kişi olması
- İntihar sonucu ölümlerde **4.** sırada yer alması
- Çıldır Havalimanının tarifeli uçuşlara açılmaması
- Kamu yatırımlarından destek alamaması
- AVM'lerin köy turizmine ve üretime olumsuz etkileri
- Çevreyolunun yetersiz olması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Girdi maliyetleri nedeniyle hayvancılığın zarar görmesi
- Menderes Nehri'nde meydana gelen kirlilik
- Tarım teşviklerinin yetersiz olması
- Pamuk, incir, zeytinyağı, kestane üretiminde, üreticilere teşvik verilmemesi
- Yetersiz sanayi yatırımları
- AR-GE eksikliği
- Kız çocuğu evliliklerinde **16.** sırada olması
- Ölümlü iş kazaları bakımından **21.** sırada yer alması
- İş kazaları bakımından **18.** sırada yer alması
- Uyuşturucu kullanımında **12.** il olması
- Cezaevine giren hükümlü bakımından **13.** sırada yer alması
- Doğum yapan çocuk sayısında **11.** sırada olması
- Şiddetli kuraklık ve tarımsal sulamanın kısıtlı olması
- Belirli ilçelere ve kırsal alanlara moloz/hafriyat dökümü yapılması
- Hasat dönemlerinde özellikle zeytin ve incir bahçelerinde yaşanan ürün hırsızlıkları

BALIKESİR

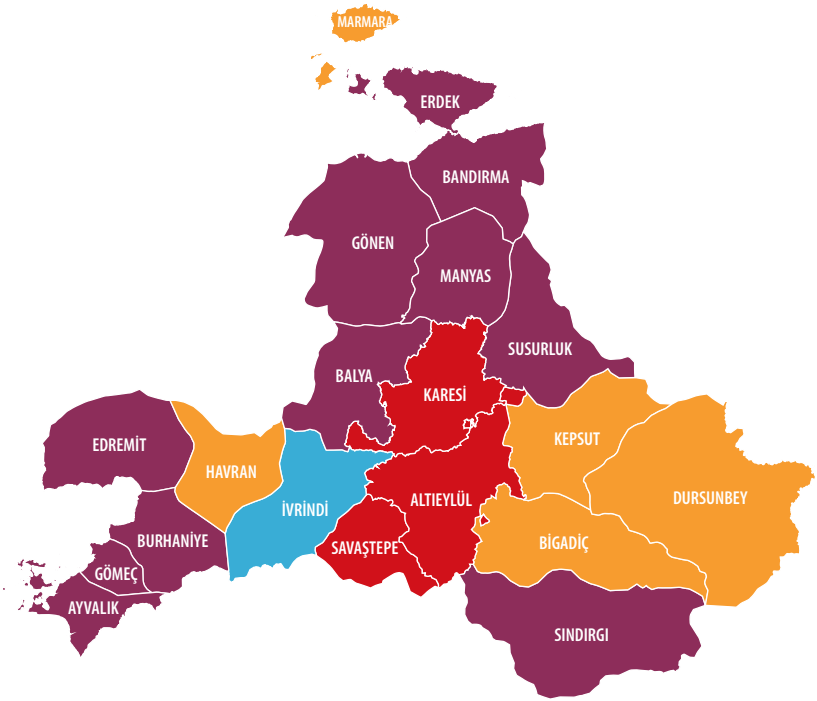

CHP AK Parti İYİ PARTİ YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	37,23%	31,68%	45,38%
AKP	40,11%	34,37%	37,67%
MHP	6,20%	8,10%	1,45%
İYİ PARTİ	7,16%	14,95%	5,45%
YRP	—	2,11%	3,43%
DEM	0,52%	2,02%	0,80%

BALIKESİR İLİMİZİN DERTLERİ

- **30.796** kayıtlı işsizin bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **20.667** kişi olması
- Kaz Dağları ve Madra Dağlarındaki madencilik faaliyetleri
- Dışardan yoğun göç alması
- Altyapı yetersizliği ile köylerde içme ve kullanma suyu sorunu
- Atık su ve kanalizasyonun drenaj yapılmadan dereler aracılığıyla denize bırakılması
- Çevre planın yetersiz oluşu ve sahil bandındaki plansız yapılaşma
- Okulların fiziki yapılarının ve eğitim bütçesinin yetersiz olması
- Uzman doktor ve hastane yatak kapasitesi yetersizliği
- Kısa süren turizm sezonu, teşviklerinin yetersiz oluşu, tanıtım sorunu
- Yüksek girdi fiyatları nedeniyle tarımın zarar görmesi
- Tarım arazilerinin ipotekli, makinaların hacizli olması
- Üretim Kooperatiflerinin yetersizliği ve tarımsal nüfusun azalması
- Zeytinlik alanlarda sulama imkânının olmayışı
- Özellikle sanayi kuruluşlarının hava, deniz ve çevre kirliliğine neden olması
- Şehir içi trafiğin yoğun olması, park yeri yetersizliği ve raylı sistemin olmayışı
- Uçak seferlerinin yetersiz oluşu ve Balıkesir Havalimanının kullanılmaması
- Öğrencilere kiralanan daire fiyatlarının yüksek, yurtların yetersiz olması
- Kültürel faaliyetlerin yetersiz olması
- Köy yollarının bozuk oluşu
- Cezaevine giren hükümlü sayısında **17.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **12.** sırada yer alması
- İş kazası oranlarında **21.** sırada olması
- Evlenen kız çocuğu sayısında **20.** sırada yer alması
- Endemik bitki türleri ve tıbbi aromatik bitkilere ilişkin envanter çalışması yetersizliği
- Kırsal ilçelerde hayvancılık faaliyetlerinde girdi fiyatlarına bağlı üretim düşüklüğü
- Sahil şeridindeki büfelerin ve seyyar satıcıların yarattığı kirlilik
- Genç işsizliğindeki artış ve istihdam sorunu
- Şehirlerarası ulaşım fiyatlarında yüksek oluşu
- Yoğun yaz nüfusu için hükümetten gerekli katkı payını alamaması ve bu yüzde hizmetlerin aksaması

BİLECİK

İYİ Parti AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	33,35%	26,90%	33,50%
AKP	36,79%	37,15%	27,34%
MHP	15,23%	10,31%	10,99%
İYİ PARTİ	6,83%	12,49%	13,34%
YRP	—	3,41%	7,38%
DEM	0,51%	2,69%	0,00%

BİLECİK İLİMİZİN DERTLERİ

- **7.048** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **5.699** kişi olması
- Yoğun dış göç alması
- Birinci derecede deprem kuşağında yer alması
- Köy yollarının sorunlu olması
- Kanalizasyon, evsel ve çevresel atıklar
- Dağınık ve imarsız yerleşim
- Alt yapının yetersiz olması
- Şehir içi trafiğin yoğun olması
- İçme suyunun kirli ve yetersiz olması
- Uzman hekim yetersizliği
- En az hasta yatağına sahip illerden olması
- Hayvansal üretimin yeterince desteklenmemesi
- Kentin teşvik programından yeterince yararlanamaması
- Tarım girdi maaliyetlerinin yüksekliği ve teşvik olmaması
- Yenişehir - Bursa hattı yolunun tamamlanmaması
- Gemlik Limanı'na ulaşım sorunu
- Merkez ve Bozüyük dışındaki ilçelere hizmet gelmemesi, yolların bozuk olması, toplu ulaşım sıkıntısı
- Tarımsal sulama altyapısının yetersizliği

BİNGÖL

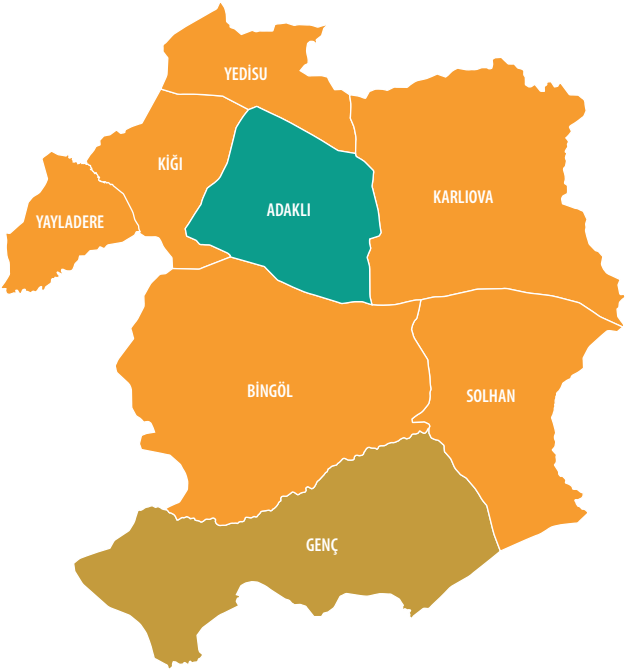

AK Parti MHP YRP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	2,63%	5,38%	4,38%
AKP	48,42%	39,93%	33,10%
MHP	18,72%	13,99%	3,47%
İYİ PARTİ	1,66%	2,03%	1,08%
YRP	—	10,50%	17,18%
DEM	23,73%	25,47%	19,82%

BİNGÖL İLİMİZİN DERTLERİ

- **8.855** kayıtlı işsizin olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **3.581** kişi olması
- Göç vermesi
- Genç işsizliği ve istihdam sorunu
- Doktor sayısının ve sağlık kuruluşlarının yetersiz oluşu
- Birinci derecede deprem kuşağında yer alması
- Kentsel dönüşümün yapılmayışı
- Geçmiş depremlerden sonra teslim edilen konutlardaki yapısal eksiklikler
- Dağınık ve imarsız yerleşim
- İl ve ilçelere bağlı köy yollarının yetersiz oluşu
- Belediye hizmet binalarının farklı yerlerde olması
- Şehir içi ulaşımın yetersiz olması
- Kaynak ve yatırım yetersizliği
- Hayvansal üretime yeterli desteğin olmaması
- Tarım ve hayvancılık yapanların artan maaliyetleri
- Su ve sulama konusundaki altyapı sorunları
- Eğitim, sağlık, spor ve sosyal altyapı çalışmalarının yetersiz oluşu
- Eğitim kalitesinin düşük oluşu
- Orman köylüsünün sorunları

BİTLİS

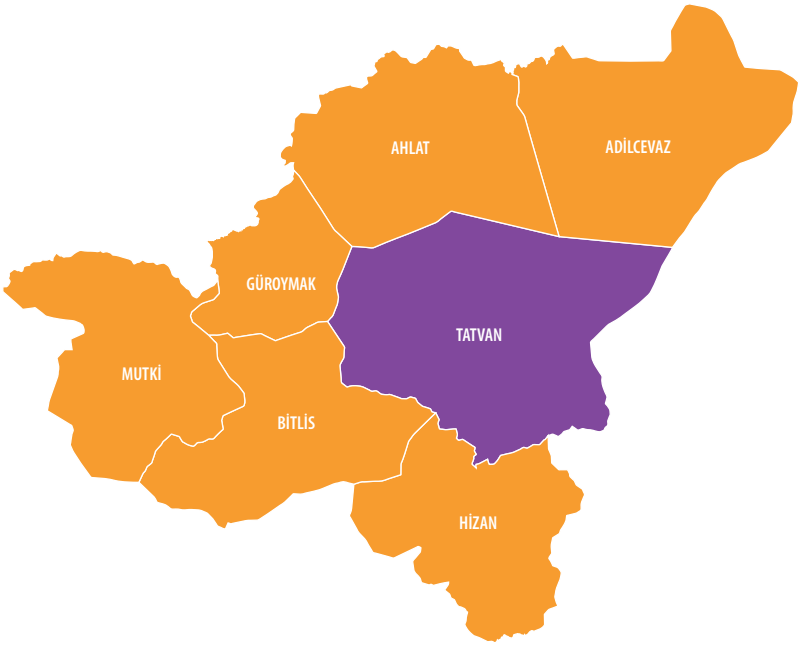

AK Parti DEM

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	2,75%	—	2,59%
AKP	38,95%	36,94%	32,09%
MHP	6,88%	3,57%	4,15%
İYİ PARTİ	3,50%	13,26%	2,62%
YRP	—	2,10%	13,06%
DEM	32,75%	40,99%	35,33%

BİTLİS İLİMİZİN DERTLERİ

- Tütün fabrikasının kapanması
- **8.655** kayıtlı işsizin olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **5.199** kişi olması
- Net Göç Hızı bakımından Türkiye'de en çok göç veren illerinden olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **16.** sırada olması
- Doktor sayısının yetersiz oluşu
- Eğitim araştırma hastanesinin olmayışı
- Organize sanayi bölgesinin yetersiz oluşu
- Olumsuz coğrafi ve iklim yapısı, köy yollarının ulaşıma kapanması
- Konaklama tesislerinin yetersizliği
- Mevcut ulaşım ağının yetersiz ve standartlara uygun olmaması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Tarım ve hayvancılık için teşviklerin yetersiz olması
- Tarıma dayalı sanayinin gelişmemiş olması

BOLU

AK Parti Bağımsız YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	29,37%	21,87%	33,33%
AKP	45,34%	36,70%	32,09%
MHP	15,38%	23,64%	19,09%
İYİ PARTİ	3,99%	7,57%	2,01%
YRP	—	3,29%	4,73%
DEM	0,21%	0,82%	0,37%

BOLU İLİMİZİN DERTLERİ

- **9.180** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **6.362** kişi olması
- Deprem riskine karşı yapı stokunun güvenli hale getirilememesi
- Konut ve kira fiyatlarının yüksekliği
- Gençler için nitelikli istihdam yetersizliği
- Katma değerli sanayi yatırımlarının sınırlı çeşitlenmesi
- Şehir içi ulaşım, trafik ve otopark sorunu
- Kanalizasyon, yağmur suyu ve içme suyu altyapısı ihtiyacı
- Kent planlamasında denge sorunları
- Doğal alanlar üzerindeki yapılaşma baskısı
- Abant, Gölcük ve su kaynaklarının korunması ihtiyacı
- Tavukçuluk sektörüne bağlı atık ve koku sorunu
- Tarım kaynaklı su kirliliği riski
- Hava kirliliği
- Tarihi ve kültürel mirasın yeterince değerlendirilememesi
- Sürdürülebilir turizme geçiş ihtiyacı
- Öğrenci kenti potansiyelinin yeterince değerlendirilememesi
- Öğrenci barınma ve yaşam maliyetlerinin artması
- İlçeler arası gelişmişlik farkları
- Kırsal kalkınma ve üreticinin desteklenmesi
- İlçelerde kamu hizmetlerinin azalması
- Kıbrıscık'ın ilçe statüsünü kaybetme riski
- Ormanlara verilen zararlar
- Turizm potansiyelinin yeterince kullanılmaması

BURDUR

CHP AK Parti MHP YP ZAFER Partisi

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	22,35%	31,31%	34,54%
AKP	42,64%	36,36%	35,61%
MHP	13,80%	14,08%	18,26%
İYİ PARTİ	17,03%	11,65%	4,73%
YRP	—	1,22%	2,03%
DEM	0,29%	0,62%	0,13%

BURDUR İLİMİZİN SORUNLARI

- **7.226** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **3.388** kişi olması
- Şehir içi trafik yoğunluğu, otopark yetersizliği
- Üniversitenin şehir dışında olmasından kaynaklı öğrencilerin ulaşım sorunu
- Bazı mahallelerde yolların bozuk olması
- Kırsalda ve şehirde genç nüfusun azalması
- İçme suyunun yetersiz olması
- Eğitim seviyesinde gerileme
- Burdur gölü etrafının yerli ve yabancı turizme açılmaması
- Girdi fiyatlarının çok yüksek olmasından dolayı çiftçinin para kazanamaması
- Alışveriş merkezinin olmaması
- Burdur gölünün yok olma tehlikesi
- Salda gölünün yapılaşma tehdidi altında olması
- Mermer ocaklarının çok fazla olması nedeniyle doğaya zarar verilmesi
- Demir yolu yatımlarının yapılmaması
- Bağcılık ve meyveciliğin desteklenmemesi
- Suriyeli sığınmacı nüfusunun fazla oluşu

BURSA

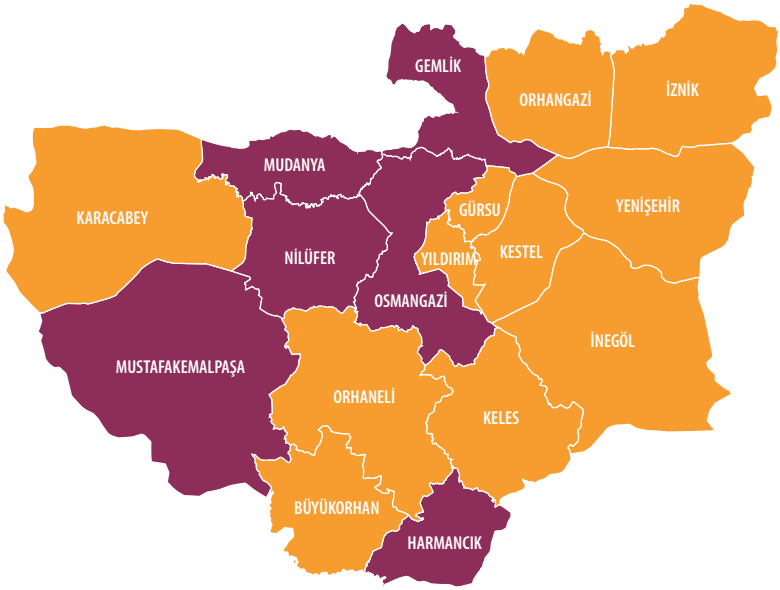

AK Parti YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	33,98%	24,36%	39,07%
AKP	49,05%	38,81%	35,35%
MHP	0,90%	8,53%	1,74%
İYİ PARTİ	7,41%	12,16%	4,80%
YRP	—	3,65%	6,91%
DEM	1,39%	4,32%	2,18%

BURSA İLİMİZİN DERTLERİ

- İşsizlik ve istihdam yetersizliği
- **105.985** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **97.436** kişi olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **17.** sırada yer alması
- Doğum yapan çocuk sayısı bakımından **9.** sırada yer alması
- İş kazaları bakımından **6.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **4.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçlarında Türkiye'de **6.** sırada
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından **5.** sırada
- Suriyeli sığınmacı nüfusun en yoğun yaşadığı illerden olması
- Güncel çevre yapılaşma planının olmaması
- Ranta dayalı çarpık kentleşme ve kentsel dönüşümün yetersiz, kontrolsüz olması
- Kent içi ulaşımın yetersiz olması
- Şehir içi trafik sorunu
- Temiz suya ulaşım sıkıntısı
- Hava kirliliği
- İcralık kişi sayısının yüksekliği
- Uzak Doğu rekabeti nedeniyle tekstil ve konfeksiyon sektöründe firmaların kapanması
- KOBİ'lerin krediye ulaşmakta zorlanması
- Tarım, orman ve mera alanlarının azalması
- Bursa Ovası'nın yapılaşma ve sanayileşmeye açılması
- Mermer ocaklarının yarattığı doğa tahribatı

ÇANAKKALE

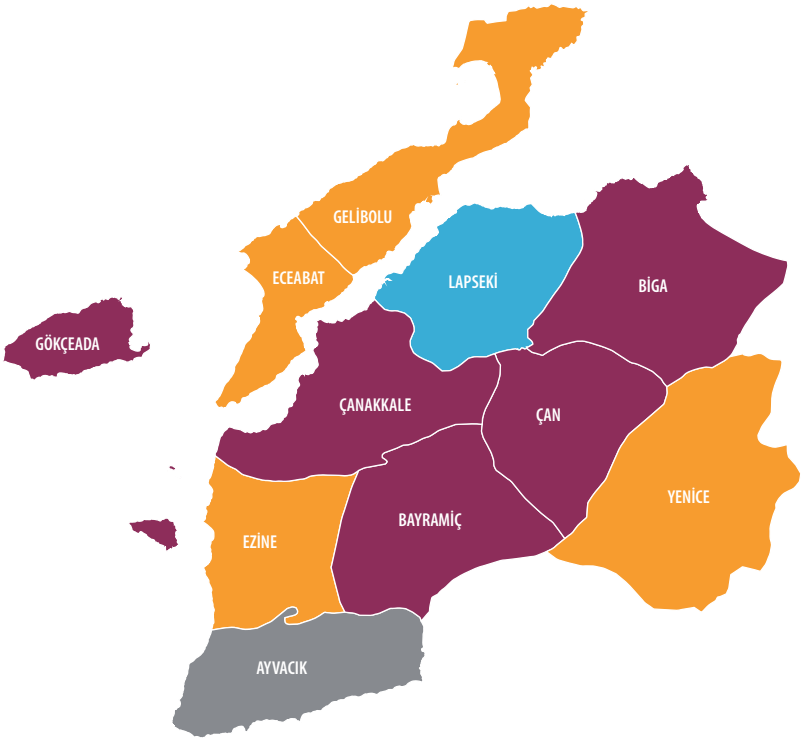

İYİ Parti AK Parti Bağımsız YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	41,31%	35,58%	39,70%
AKP	41,22%	31,69%	30,54%
MHP	4,82%	6,48%	9,38%
İYİ PARTİ	9,45%	16,71%	13,24%
YRP	—	0,98%	1,09%
DEM	0,85%	1,93%	1,14%

ÇANAKKALE İLİMİZİN DERTLERİ

- **14.246** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **8.674** kişi olması
- En çok göç alan iller arasında yer alması
- İçme suyu sağlayan Atikhisar Barajı çevresinde madencilik faaliyetine izin verilmesi
- Termik santrallerin hava, su, toprak ve halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri
- Siyanürlü metalik altın ve gümüş madenciliğine izin verilmesi
- Kaz dağları ve Biga yarımadasının talan edilmesi
- Devlet hastanesinin şehir dışına taşınması
- Uzman hekim yetersizliği
- Çevresel etkiler nedeniyle oluşan deniz kirliliği
- Boğaz trafiğinin yoğun olması
- Deniz ulaşımının yetersiz oluşu
- Çanakkale Havalimanı'ndaki tarifeli uçuş ve bağlantı sayısının yetersizliği
- Esnaf ve sanatkârlar için teşvik eksikliği
- Orman yangınları
- Boğaz geçişi sağlayacak çevre yollarının eksikliği
- Tarım ve hayvancılığa teşvik verilmemesi
- Tarım topraklarının imara açılması
- Kuraklık, azalan su kaynakları ve tarımsal sulamadaki belirsizlik
- Çiftçilerin yüksek girdi maliyetleri
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Çanakkale-Çan yolu başta olmak üzere ilçe ve köy yollarındaki trafik güvenliği sorunları
- Gökçeada ve Bozcaada'ya düzenli, ekonomik ve kesintisiz deniz ulaşımı olmayışı
- Yüksek konut kiraları, sosyal konut eksikliği ve üniversite öğrencilerinin barınma sorunu
- İşsizlik, gençler için nitelikli ve güvenceli iş olanaklarının sınırlı olması ve genç nüfusun göçü
- Kıyılarda, adalarda ve turizm merkezlerinde su, kanalizasyon, atık, trafik ve plansız yapılaşma baskısı
- Deprem, yangın ve iklim kaynaklı afetlere karşı yapı stoku, tahliye, toplanma ve geçici barınma hazırlıklarının güçlendirilmemesi

ÇANKIRI

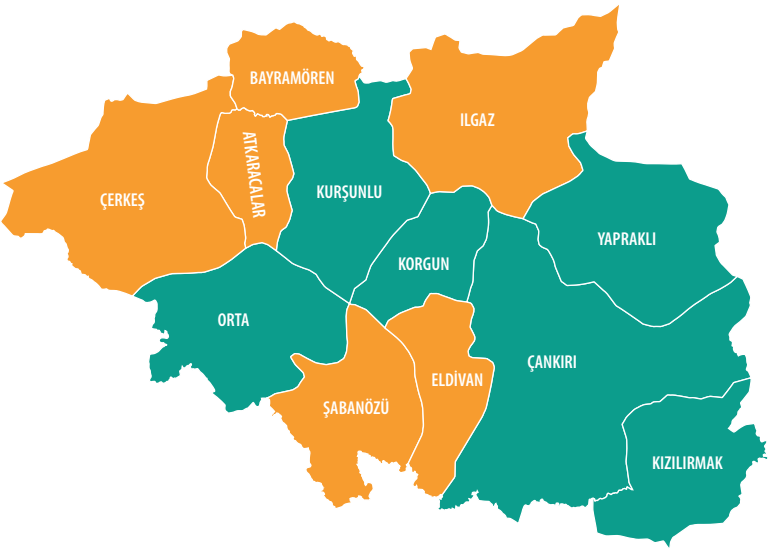

AK Parti MHP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	5,39%	—	7,07%
AKP	46,85%	42,19%	38,47%
MHP	36,22%	31,48%	42,20%
İYİ PARTİ	4,98%	18,27%	3,59%
YRP	—	3,04%	4,24%
DEM	0,00%	0,30%	0,03%

ÇANKIRI İLİMİZİN DERTLERİ

- **6.244** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **3.266** kişi olması
- Tarım dışı işsizliğin yüksek oluşu
- Doktor ve hasta yatağı sayısının yetersiz olması
- **1.** derece deprem bölgesinde yer alması
- Hava Kirliliği
- Engelli bireylerin yaşamını zorlaştıran sorunların çözülmeyişi
- Tarım sektörünün teşvik edilmemesi
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Kırsal kalkınmanın yetersiz oluşu
- Sürekli yaşanan elektrik kesintileri
- Altyapı eksikliği
- Öğrenci yurtlarının yetersiz olması
- Çankırı- Ankara yolunun iyileştirilmesi
- Çevre yolu tamamlanmaması
- Hastane inşaatı bitirilmemesi
- Köylerde içme şu sorununun çözülmemesi
- Şehir içi trafik ve otopark sorunu

ÇORUM

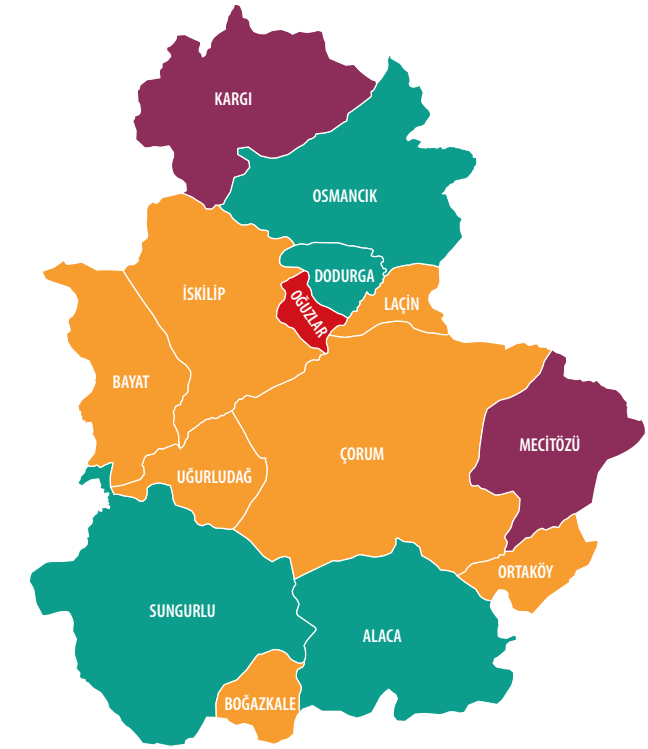

CHP AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	22,87%	31,27%	26,19%
AKP	45,14%	39,95%	34,06%
MHP	21,54%	20,34%	20,10%
İYİ PARTİ	7,78%	—	3,72%
YRP	—	3,33%	9,05%
DEM	0,10%	0,40%	0,10%

ÇORUM İLİMİZİN DERTLERİ

- Şeker Fabrikası'nın özelleştirilmesi
- Sanayi yatırımlarının yetersiz olması
- **16.456** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **7.827** kişi olması
- Uzman doktor sayısının yetersiz oluşu
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Hava kirliliği
- Trafik sorunu
- Yeşil alan eksikliği
- Gençler için sosyal gelişim ve mesleki eğitim olanaklarının yetersizliği
- Tarihi eserlerin yapılaşma tehdidi altında olması
- Turizme yeterli desteğin olmaması
- Katı atıkları depolama sorunu
- Su arıtmasının yetersiz oluşu
- Hayvancılık maliyetlerinin yüksek olması
- Besiciliğin azalması
- Kültürel faaliyetlerin yetersiz oluşu

DENİZLİ

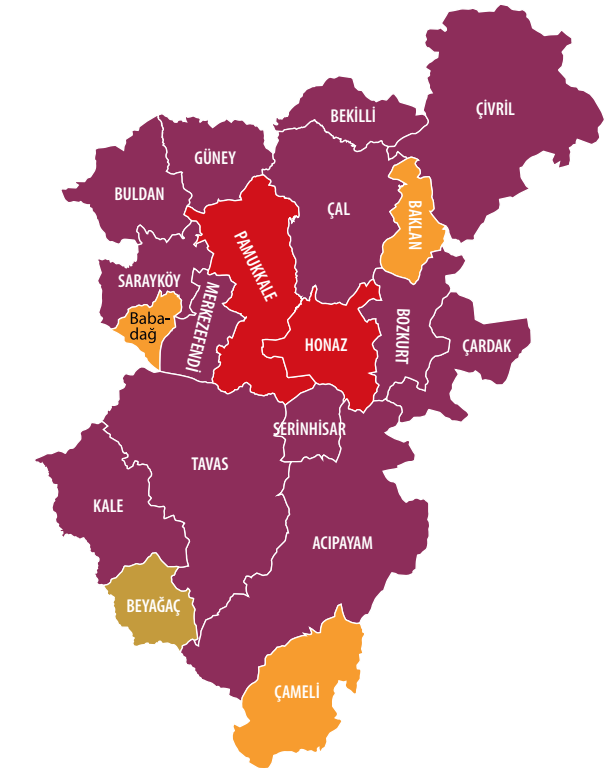

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	39,92%	32,15%	47,69%
AKP	46,43%	33,64%	30,50%
MHP	1,93%	8,37%	2,56%
İYİ PARTİ	5,15%	14,41%	6,99%
YRP	—	1,36%	3,70%
DEM	0,80%	2,38%	1,14%

DENİZLİ İLİMİZİN DERTLERİ

- Kapanan tekstil fabrikaları ve sektörün rekabet gücünü yitirmesi
- Jeotermal Enerji Santralleri
- **26.237** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **20.553** kişi oluşu
- Cezaevine giren hükümlü sayısında **16.** sırada yer alışı
- İntihar sonucu ölümler bakımından **8.** sırada oluşu
- İş kazaları bakımından **19.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **21.** sırada yer alması
- İşveren üzerindeki ağır vergi ve prim yükü
- Çarpık kentleşme, altyapı, üstyapı, otopark ve atık sorunları
- Hava kirliliği ve sık yaşanan orman yangınları
- Kamu yatırımlarının yetersizliği, sanayi yatırımlarının dağınık olması
- İl merkezi ile ilçeler arasındaki gelir adaletsizliği
- Mesleki eğitim ve ara eleman eksikliği
- Eğitim kalitesinin düşmesi
- Antik kentlerdeki ve Pamukkale'deki tahribat
- Tarıma teşvikin olmaması, sulama fiyatlarının aşırı artması
- Verimli tarım arazilerinin yapılaşmaya açılması
- Fason tekstil üretim firmalarının kapanması
- Büyük Menderes Nehrindeki kirlilik
- Denizli tekstilinin markalaşma ve pazarlama sorunu

DİYARBAKIR

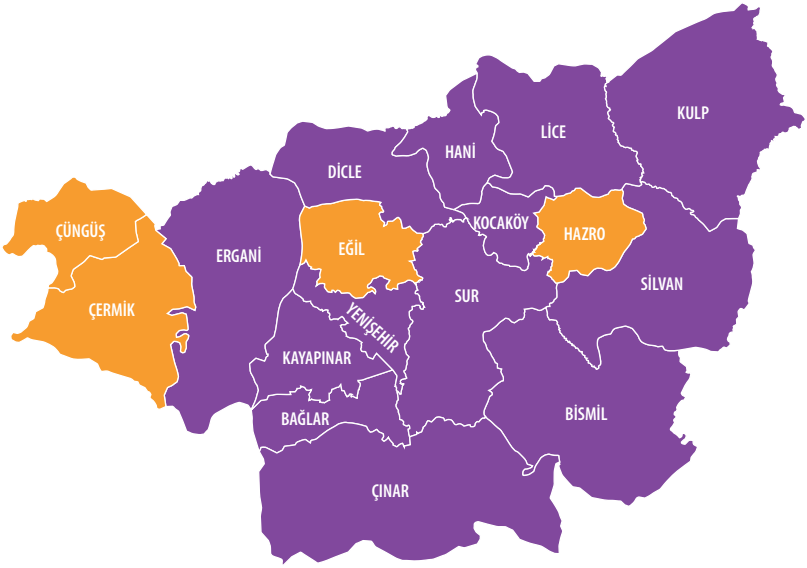

AK Parti DEM

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	2,11%	7,68%	3,85%
AKP	31,09%	22,36%	17,07%
MHP	0,00%	1,14%	0,01%
İYİ PARTİ	0,00%	2,23%	0,34%
YRP	—	1,56%	4,05%
DEM	62,25%	62,93%	62,84%

DİYARBAKIR İLİMİZİN DERTLERİ

- İşsizlik, istihdam ve gençlerin şehri terk etmesi sorunu
- **54.747** kayıtlı işsiz
- İşsizlik ödeneğine başvuran **22.665** kişi olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **6.** sırada yer alması
- Doğum yapan çocuk sayısında **4.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçları bakımından **3.** sırada oluşu
- Çarpık ve dağınık yerleşme, altyapı sorunları
- Dicle Nehri ve çevresinin kirlenmesi
- Engelli yurttaşlara için alt ve üst yapı hizmetlerinin yetersiz oluşu
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Meraların bilinçsiz kullanımı ve hayvancıların artan maliyetleri
- Kontrol dışı ilaç ve tarımsal gübre kullanımı
- Turizm potansiyelinin kullanılamaması
- Doktor ve öğretmen sayısının yetersiz oluşu
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından **11.** sırada
- İş kazası ölümlerinde **16.** sırada yer alması
- İl merkezi, ilçeler ve kırsal mahalleler arasındaki ulaşım, altyapı ve kamu hizmeti farkı
- Sosyal konut eksikliği ve kiraların yüksekliği
- Çevre yolu eksikliği ve şehir içi trafik ve otopark sorunu
- Sanayi kuruluşları eksikliği
- Şehir içi toplu ulaşım ve raylı sistemlerin olmaması sorunu

EDİRNE

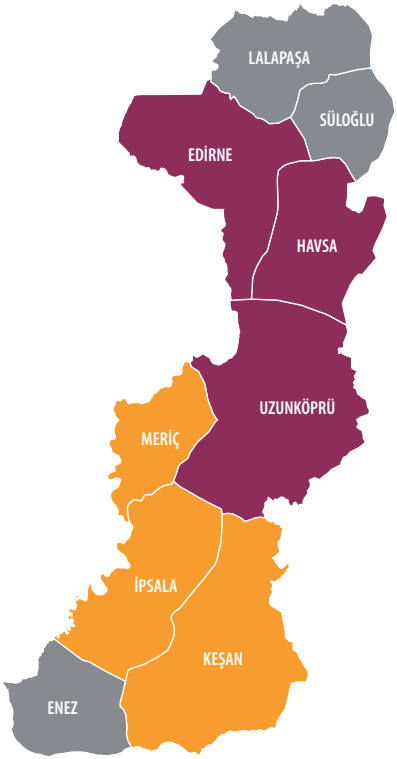

AK Parti Bağımsız YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	43,13%	39,90%	48,21%
AKP	35,16%	23,15%	32,50%
MHP	5,65%	7,59%	4,41%
İYİ PARTİ	9,89%	21,03%	8,44%
YRP	—	0,67%	0,55%
DEM	0,89%	1,80%	0,23%

EDİRNE İLİMİZİN DERTLERİ

- Kayıtlı işsiz sayısının **6.921** olması
- İşsizlik Ödeneğine başvuran **12.373** kişi olması
- İşsizlik oranının yüzde **7,2** olması
- İntihar oranlarında **13.** sırada yer alması
- Edirne'deki tüm uluslararası sınır ve gümrük kapılarında oluşan uzun kuyruklar
- Vize başvurusu için randevu alınamaması ve başvuru sürecin uzunluğu, vize kullanım süresinin azlığı
- Yaşanan göç dolayısıyla özellikle köylerde yaşlı nüfus oranın artması ile birlikte mevcut huzur evlerinin yetersizliği il merkezindeki huzur evi inşaatının tamamlanmaması
- Tarihi Kırkpınar yağlı güreşleri organizasyon alanın tarihi ve kültürel değerler göz ardı edilerek yerinin değiştirilmek istenmesi
- Kırsal nüfusun yoğun biçimde kent merkezine göç etmesi
- Bir kısmının inşası tamamlanan hızlı tren projesinin belirsizliği ve faaliyete geçirilmemesi
- Trakya Üniversitesi'nin merkez ilçe dışındaki diğer ilçelerde bulunan bölümlerinin yetersizliğinden kaynaklı öğrenci azlığı
- Tunca Nehri'nin çevre tanziminin yapılmaması
- Ergene Nehri'nde yaşanan kirlilik
- Tarihi surların yapılaşma tehlikesiyle karşı karşıya kalması
- Havaalanı inşaatının durdurulması
- Sanayi yatırımlarının yetersizliği
- Köy turizminin gelişmemesi
- Tohum, gübre, mazot ve yem fiyatlarının artışı
- Tarımsal üretimin teşvik edilmemesi
- Mahsullerin değerinin altında satılması
- Lisanslı depoculuk sorunu
- Tarımda ürün çeşitliliğinin azlığı
- İnşaat sektöründe girdi maliyetleri dolayısıyla yaşanan durgunluk
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **9.** sırada olması

ELAZIĞ

DEM AK Parti MHP YRP BBP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	4,83%	23,66%	13,47%
AKP	42,43%	45,89%	33,75%
MHP	28,17%	13,09%	14,05%
İYİ PARTİ	9,84%	2,71%	1,18%
YRP	—	4,22%	18,74%
DEM	5,10%	8,11%	4,58%

ELAZIĞ İLİMİZİN DERTLERİ

- Ferrokrom, Eti Krom ve Maden Bakır İşletmesi'nin özelleştirilmesi
- **18.375** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **9.020** kişi olması
- Uyuşturucu suçları bakımından **24.** sırada olması
- İntihar oranlarında **17.** sırada yer alması
- Suça sürüklenen çocuk oranında **19.** sırada yer alması
- Birinci derece deprem kuşağında yer alması
- İmar planında deprem riskinin gözetilmeyişi
- Kentsel dönüşüm ve planlama sorunu
- İlçelerin ekonomik ve ticari altyapılarının gelişmemiş olması
- Yatırım yeri konusunda yaşanan sorunlar
- Kırsal kesimden merkez ilçeye genç işgücünün kayması
- Kadınların istihdamda yok denecek kadar az yer alması
- İstihdam edilen kadınların ucuz işgücü olarak emek yoğun iş kollarında çalıştırılması
- Tarım arazilerinin çok küçük ve parçalı olması
- Tarım sektöründe insan kaynağı sıkıntısı
- Tarım ve hayvancılığın teşvik edilmeyişi
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Tarım ve üniversite kenti haline dönüştürülememesi
- Su kaynaklarının kirletilmesi ve fazla su çekimi sonucu azalması
- Şehir hastanesinin açılması ile kapanan devlet hastanesi
- Doktor ve öğretmen sayısının yetersiz oluşu
- Elâzığ vişne mermerinin değerlendirilememesi
- Deprem sonrası kentsel dönüşümün yetersizliği
- Harput, Hazar Gölü, Keban, Palu ve diğer doğal ve tarihî değerler büyük bir potansiyel taşımasına rağmen turizmden elde edilen ekonomik katkının istenilen seviyede olmadığı
- Esnafın ekonomik sorunları
- Konut ve kira sorunu
- İçme suyu, kanalizasyon, yağmur suyu drenajı, yol ve kaldırım gibi altyapı ve üstyapı sorunları

ERZİNCAN

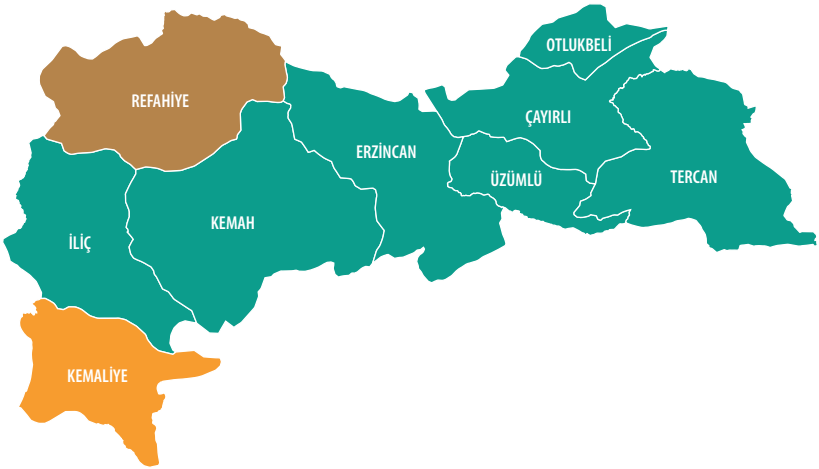

AK Parti MHP BBP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	26,56%	36,61%	27,81%
AKP	36,32%	38,35%	28,59%
MHP	30,65%	19,87%	28,75%
İYİ PARTİ	2,26%	—	1,77%
YRP	—	1,45%	4,22%
DEM	0,00%	1,04%	0,00%

ERZİNCAN İLİMİZİN DERTLERİ

- Şeker Fabrikası'nın özelleştirilmesi ve üreticinin ödemelerini zamanında alamaması.
- **9.528** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **4.205** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk oranlarında **2.** sırada yer alması
- Uzman doktor sayısının yetersiz oluşu
- Birinci basamak ve koruyucu sağlık hizmetlerinin yetersiz oluşu
- **1.** derece deprem kuşağında yer alması
- İmar Planının revize edilmemesi
- Coğrafi konumdan dolayı yapılaşmanın dağınık olması
- Merkeze yoğun göç alıyor oluşu
- Tarımsal üretimde kapasite düşüklüğü
- Öğretmen eksikliği
- Tarım ve hayvancılığın teşvik edilmeyişi
- Çitçilerin yüksek kredi borçları
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- İçme suyu şebekesinin çok eski olması
- Genç nüfusun iş bulamaması nedeniyle il dışına göç etmesi ve nitelikli iş gücünün kentte tutulamaması
- Öğretmen eksikliğinin yanı sıra orta kademede yurt ihtiyacının büyük bölümünün cemaatler kanalıyla giderilmesi
- Merkeze yoğun göç olması ve büyük/yoğun bir kırsal nüfusun bulunması.
- Havayolu ulaşımının uzun ve aktarmalı sürmesi ile Ankara-Sivas Hızlı Tren hattının Erzincan'a ulaştırılmaması.
- Ergan Dağı Kayak Merkezinin kent ekonomisine kazandırılması çalışmalarında rant sağlama saikiyle hareket edilmesi.
- Yüksek kiraların esnafı ve iş yerlerini olumsuz etkilemesi.
- Gençler için sosyal, kültürel ve sportif imkânların yetersizliği ile ilçeler arası gelişmişlik farkları

ERZURUM

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	3,67%	6,66%	6,25%
AKP	55,87%	44,53%	40,01%
MHP	2,85%	17,34%	—
İYİ PARTİ	19,13%	10,00%	12,15%
YRP	—	5,19%	17,42%
DEM	5,86%	10,30%	6,85%

ERZURUM İLİMİZİN DERTLERİ

- Şeker Fabrikasının özelleştirilmesi
- **20.948** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **10.285** kişi olması
- Düşük gelir düzeyi ve yoksulluk
- Sermaye ve beyin göçü
- **1.** derece deprem bölgesinde yer alması
- İklim şartlarından kaynaklanan zorlu yaşam koşulları
- Yüksek Hızlı Tren Projesinde henüz etit- proje düzeyinde olması
- Uçak sefer sayısının az olması
- Şehir içi Hafif Raylı Sistemin hayata geçirilmemesi
- İkinci Organize Sanayi Bölgesinin atıl kalması
- Sanayi yatırımının yok denecek kadar az olması
- Düzensiz kentleşme
- Yetersiz sanatsal faaliyet
- Tarıma dayalı sanayinin gelişmemiş olması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Çiftçilik ve hayvancılığın teşvik edilmemesi
- Küçükbaş hayvan besiciliğinde ciddi oranda azalma yaşanması
- İçme suyu şebekesindeki sorunlar ve kirlilik
- Atık su tesisi olmaması
- Köylerdeki kanalizasyon sorunu
- Hava kirliliği
- Altyapı sorunları
- Elektrik ve su kesintileri
- İstihdam artışının sağlanamaması
- Zorlu kış şartlarında doğalgaz ücretlerinin yüksekliği

ESKİŞEHİR

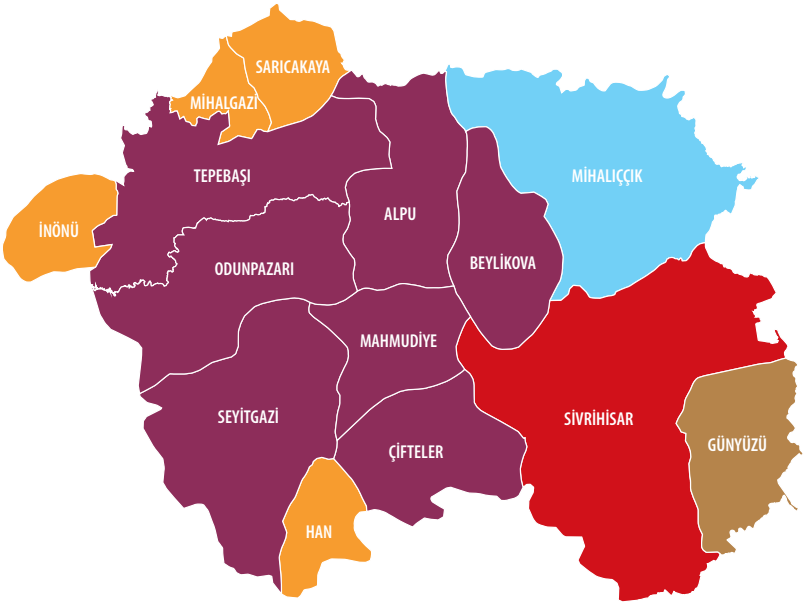

CHP AK Parti DSP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	48,32%	34,39%	48,02%
AKP	42,68%	32,77%	34,28%
MHP	1,30%	7,18%	2,21%
İYİ PARTİ	2,29%	14,19%	3,58%
YRP	—	1,43%	2,26%
DEM	0,00%	1,98%	0,39%

ESKİŞEHİR İLİMİZİN DERTLERİ

- **28.135** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **17.713** kişi olması
- İntihar oranlarında **25.** sırada yer alması
- İş kazası geçirenlerin oranında **17.** sırada olması
- İşsiz üniversite mezunu sayısının fazlalığı
- Yoğun göç alması
- Hasanbey - Gemlik Demiryolu bağlantısının yatırım programına alınmayışı
- Eti Maden Bor Fabrikası'nın kapasitesinin artırılmaması
- Kızılinler Termal Tesisi Projesi'nin hala başlatılamaması
- TÜLOMSAŞ'ın yeterince desteklenmemesi
- Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Programı fonlarından yararlandırılmaması
- Eskişehir-Kütahya-Afyonkarahisar karayolunun Eskişehir bölümünün yatırım programına alınmayışı
- Tarifeli uçak seferlerinin düzensiz olması
- Sanayide ara elaman eksikliği
- Mesleki ve teknik okulların tercih edilmemesi
- Orman köylüsünün sorunları
- Tarım ve hayvancılıkta artan girdi maliyetlerinin küçük aile işletmelerini tehdit etmesi
- Arazi Koruma Bedeli nedeniyle icralık olan çiftçiler
- Uzak ilçelerde yapılaşmanın dağınık olması
- Yurt sorununun çözülmemesi
- Çevreyolunun yetersiz olması
- Frig Vadisinde turizm potansiyelinin değerlendirilmemesi
- Trafik sorunun günden güne artması ve çözülememesi
- Yetersiz otopark sorunu

GAZİANTEP

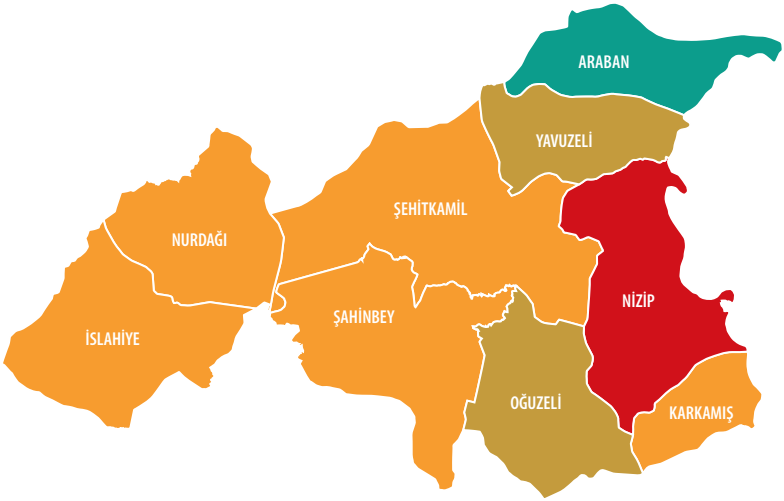

CHP AK Parti MHP YRP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	19,05%	20,32%	28,39%
AKP	52,51%	44,95%	35,46%
MHP	1,45%	9,67%	—
İYİ PARTİ	12,30%	5,50%	2,24%
YRP	—	4,19%	16,62%
DEM	3,12%	9,20%	5,54%

GAZİANTEP İLİMİZİN DERTLERİ

- Geçici koruma altındaki Suriyeli nüfusun en fazla olduğu **2.** il olması
- **63.375** kayıtlı işsiz
- İşsizlik ödeneğine başvuran **53.103** kişi olması
- Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde üretimin yüzde **50** daralması
- Nikahsız evliliklerin yaygınlaşması
- Kız çocuğu evliliklerinde **1.** sırada olması
- Doğum yapan çocuk sayısında **3.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçları bakımından **9.** sırada yer alması
- Cezaevine giren hükümlü bakımından **9.** sırada yer alması
- İş kazalarında **12.** sırada olması
- Ölümlü iş kazalarında **7.** sırada olması
- Çarpık kentleşme, yeşil alanların imara açılması, çevre ve hava kirliliği
- Büyükşehir Belediyesi'nin kent içinde sola dönüşü yasaklaması nedeniyle oluşan trafik yoğunluğu
- Nizip-Birecik karayolu ile Nurdağı Aslanlıbeli ve Sakçagözü yokuşu arasının duble yol yapılmayışı
- Ev ve iş yeri kiralarının fahiş oranda artması
- Yüksek elektrik maliyeti nedeniyle yaşanan sulama sorunu
- Karkamış ve Nizip'te yaşanan tarımsal sulama sorunu
- Artan girdi maliyetleri nedeniyle tarım ve hayvancılığın bitmesi
- Güneydoğu Birlik'in kapatılması
- Buğday taban fiyatı
- Antep fıstığının stokçuların tekelinde olması

GİRESUN

CHP AK Parti MHP YP SP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	23,10%	20,58%	29,95%
AKP	45,86%	43,12%	36,85%
MHP	19,20%	15,79%	16,64%
İYİ PARTİ	7,95%	13,03%	5,39%
YRP	—	2,51%	5,66%
DEM	0,05%	0,24%	0,03%

GİRESUN İLİMİZİN DERTLERİ

- **12.276** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **5.933** kişi olması
- Yoğun göç vermesi
- Dere yataklarında taşkın riski
- Yağmur suyu ve kanalizasyon altyapısının yetersiz kaldığı bölgeler
- Köprü, menfez ve yol altyapısının afetlere karşı dayanıklılığı
- Riskli bölgelerde önleyici çalışmaların güçlendirilmesi ihtiyacı
- İlçelerde uzman doktor ve sağlık personeli ihtiyacı
- Bazı branşlarda randevu ve tedaviye erişim sorunları
- Genç işsizliği
- Öğrencilerin barınma ve yaşam maliyetleri
- Gençlerin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere erişim ihtiyacı
- Turizmin yılın belirli dönemlerinde yoğunlaşması
- Yayla yolları ve altyapı eksiklikleri
- Turizm gelirinin il geneline yeterince yayılamaması
- Otopark yetersizliği
- Trafik yoğunluğu
- Yağmur suyu ve kanalizasyon altyapısının yenilenmesi
- Kentsel dönüşüm ve güvenli yapılaşma
- Yeşil alan ve sosyal donatı ihtiyacı
- İlçelerde altyapı hizmetlerinin güçlendirilmesi
- Yüksek kira ve konut maliyetleri
- Öğrencilerin barınma ve ulaşım giderleri
- Yaşlı ve engelli bireylerin sosyal hizmetlere erişimi
- Kıyı alanlarında yapılaşma ve tahribat riski
- Dere ve deniz kirliliğinin önlenmesi
- Doğal alanların korunması
- Balıkçıların yakıt ve bakım maliyetleri
- Balıkçı barınaklarının altyapı ihtiyacı
- Kıyı kirliliği ve deniz ekosisteminin korunması

GÜMÜŞHANE

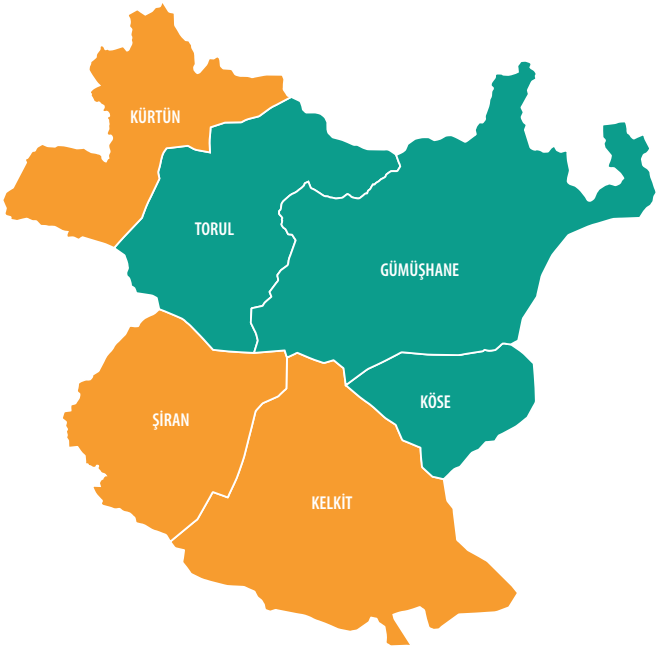

AK Parti MHP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	6,75%	—	7,46%
AKP	44,79%	47,41%	36,58%
MHP	33,67%	26,68%	35,03%
İYİ PARTİ	7,39%	18,87%	3,54%
YRP	—	2,70%	8,85%
DEM	0,00%	0,30%	0,04%

GÜMÜŞHANE İLİMİZİN DERTLERİ

- Vahşi maden işletmeciliğinden kaynaklı ağır metal ve siyanür zehirlenmeleri
- Yoğun göç vermesi
- **5.383** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **1.682** kişi olması
- Gelir dağılımındaki adaletsizlik
- Asayiş sorunu
- Taşımalı eğitim nedeniyle köylerin boşalması
- Belediye hizmetlerindeki yetersizlik ve aşırı borçlanma
- Çarpık yapılaşma ve kişiye özgü imar uygulamaları
- Şehir içi ulaşımın yetersiz olması
- Çöp toplama alanının havayı, suyu ve çevreyi kirletmesi
- Şehir içi alt yapı sorunu
- Yağmur sularının dere ile birleşmesiyle meydana gelen seller
- Sosyal yardımların dağıtımındaki partizanlık
- Alevi köylerine hizmet götürülmesinde negatif ayrımcılık
- En az hasta yatağına sahip illerden olması
- Yetersiz doktor sayısı
- Yeni yapılan devlet hastanesinde meydana gelen çatlaklar
- Hayvancılık maliyetlerinin yüksek olması
- Besicilerin kredi borçlarını ödeyememesi

HAKKARİ

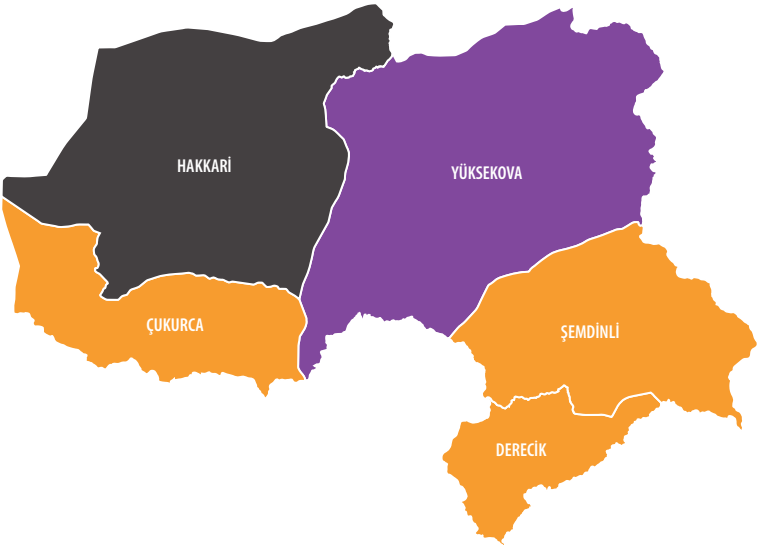

AK Parti DEM Kayyum

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	4,59%	6,81%	2,69%
AKP	36,19%	19,99%	28,32%
MHP	0,00%	2,74%	1,49%
İYİ PARTİ	0,48%	—	0,19%
YRP	—	2,01%	8,09%
DEM	54,16%	65,49%	54,11%

HAKKARİ İLİMİZİN DERTLERİ

- **10.999** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **2.949** kişi olması
- İntihar oranlarında **11.** sırada yer alması
- İşsizlik ve istihdam sorunu
- Uzman doktor yetersizliği
- En az hasta yatağına sahip illerden olması
- Kış dönemi kapanan köy yolları için zamanında etkili çözümün olmaması
- Altyapı ve üstyapı sorunları
- İçme suyunun yetersiz oluşu
- Doğalgaz altyapısının bitirilmemesi
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Tarım ve hayvancılığın teşvik edilmemesi ve yüksek girdi maliyetleri
- Eğitimde fırsat eşitsizliği ve öğretmen eksikliği
- Eğitim seviyesinin en düşük olduğu illerden olması
- İçme suyu ve kırsal altyapı sorunu
- Sınır kapılarının ticaret potansiyeline ulaşmaması

HATAY

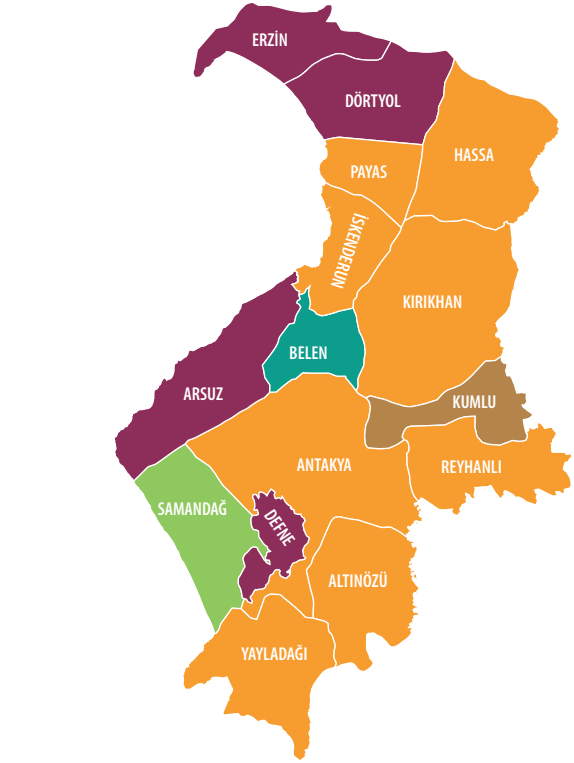

TİP AK Parti MHP YP BBP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	37,64%	28,63%	36,27%
AKP	37,28%	33,49%	33,13%
MHP	5,64%	12,22%	5,62%
İYİ PARTİ	8,44%	8,19%	3,54%
YRP	—	1,85%	5,39%
DEM	1,13%	3,05%	1,00%

HATAY İLİMİZİN DERTLERİ

- **41.578** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **29.474** kişi olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **3.** sırada yer alması
- Doğum yapan çocuk sayısında **6.** sırada yer alması
- İş kazaları bakımından **23.** sırada yer alması
- İş kazası sonucu ölümlerde Türkiye'de **11.** sırada bulunması
- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin çok yoğun olduğu illerden olması
- Depremin yaralarının sarılamaması, altyapının kurulamaması
- TOKİ ödeme koşullarının ve aidatlarının yüksek olması
- Enerji arzında yaşanan kesintiler
- Kum ve taş ocaklarının yarattığı tahribat
- Sınır kapılarının etkin kullanılamaması ve bu durumun yarattığı değer kaybı
- TIR filolarının ihracat azlığından dolayı atıl durumda olması
- İşsizlik, yoksulluk ve istihdam eksikliği
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Kültür, inanç ve yayla turizminin canlandırılması için gerekli desteğin verilmemesi
- Orman yangın yollarının yetersiz oluşu
- Sağlık hizmetlerinin aksaması, yetersiz hastane, doktor ve sağlık altyapısı
- İlçelere devlet hastanesi yapılmaması
- Taş ocağı, maden ocağı, beton santrali gibi tesislerin yoğun çevre kirliliğine sebep olması

ISPARTA

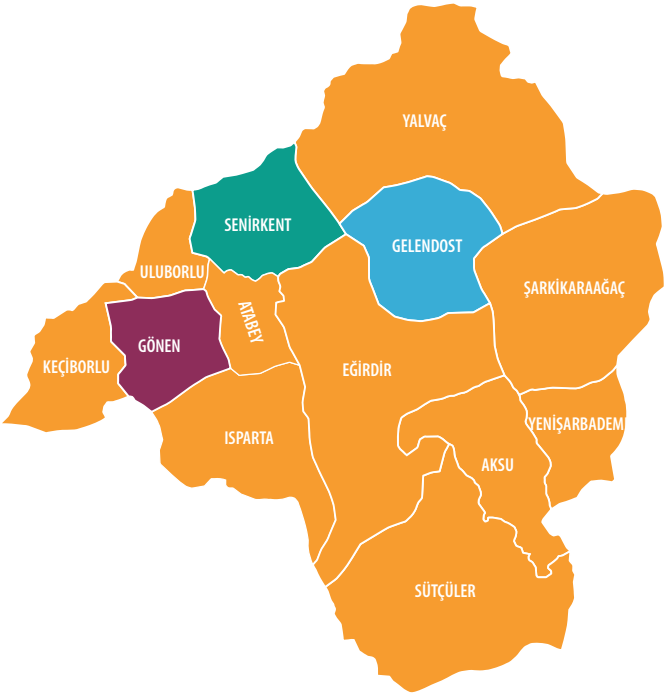

İYİ Parti AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	10,31%	22,33%	21,73%
AKP	41,80%	32,40%	35,88%
MHP	24,31%	20,77%	18,18%
İYİ PARTİ	20,18%	16,68%	13,08%
YRP	—	1,85%	3,40%
DEM	0,00%	1,70%	0,28%

ISPARTA İLİMİZİN DERTLERİ

- **13.191** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **5.490** kişi olması
- İntihar oranlarında **6.** sırada yer alması
- Teşvik programından yararlanamaması
- Dereboğazı yolunun iyileştirilmemesi
- Demiryolu yatırımlarının aksatılması
- Su kaynaklarının HES'ler nedeniyle su kaybına uğraması
- OSB'nin yetersiz denetlenmesi
- Su arıtma tesislerinin yetersizliği
- Şehir içi trafiğin yoğun olması ve otopark yetersizliği
- Yapılması öngörülen Hafif raylı sistemin maliyetli oluşu
- Şehir hastanesinin ve sanayinin iç içe olması
- Şehir hastanesinde personel eksiliği ve cihazların yetersiz olması
- 2B arazilerinin durumu
- Sulama Kooperatiflerinin sorunları
- İl genelinde yaşanan yurt sorunu
- Mazot, ilaç ve gübre gibi tarımsal girdilerin çiftçileri iflasın eşiğine getirmesi
- Yaşanan elektrik kesintileri
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **24.** olması
- Eğirdir Gölünün su kaybından dolayı Boğazova çiftçisinin çektiği su sıkıntısı
- Tarımsal girdilerin çiftçileri iflasın eşiğine getirmesi

MERSİN

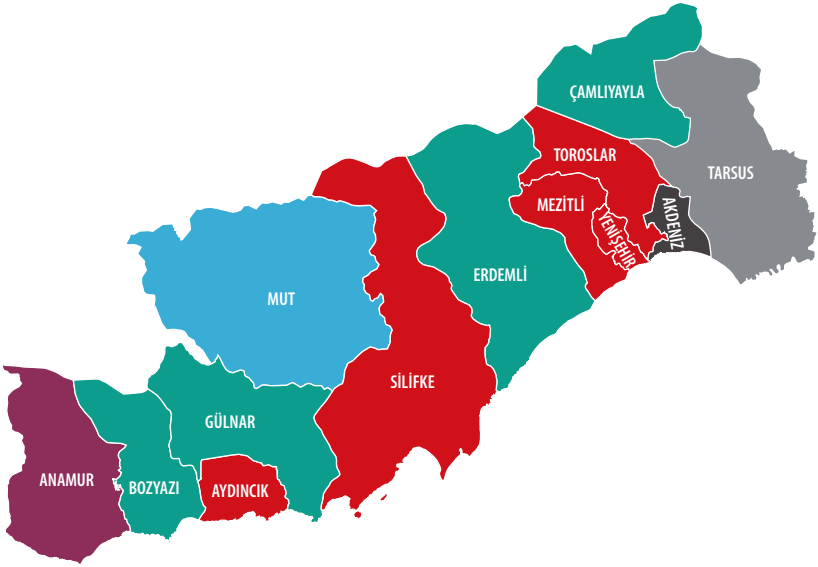

CHP İYİ Parti MHP YP Kayyum Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	37,48%	31,14%	47,48%
AKP	8,51%	24,20%	9,09%
MHP	30,51%	11,97%	23,33%
İYİ PARTİ	11,10%	12,11%	6,91%
YRP	—	0,90%	1,49%
DEM	6,28%	13,46%	4,18%

MERSİN İLİMİZİN DERTLERİ

- Kayıtlı işsiz sayısının **58.671** kişi olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **44.449** kişi olması
- Sağlık kuruluşlarında yetersiz hekim, hemşire ve yatak kapasitesi
- Anadolu liselerinde yetersiz derslik sayısı
- Yüksek tarımsal sulama maliyetleri
- Yoksulluk
- Tarım alanlarının kullanılamaması
- Nükleer santral inşaatı
- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu **4.** il olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısı bakımından **9.** sırada olması
- Uyuşturucu suçları bakımından **7.** sırada olması
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından **8.** sırada olması
- İş kazası ölümlerinde **8.** sırada yer alması
- İş kazalarında **9.** sırada yer alması
- İntihar oranlarında **15.** sırada olması
- Evlenen çocuk sayısı bakımında **15.** sırada olması
- Doğum yapan çocuk sayısında **16.** sırada olması
- Plansız yapılaşma, alt yapı, ulaşım ve yol yapımında yaşanan sorunu
- İçme suyu alt yapısının yetersiz olması
- Sahil şeridinde yapılan balık çiftliklerinin çevreye verdiği zarar
- Taşocaklarının verimli toprakları yok etmesi ve doğayı kirletmesi
- Akdeniz meyve sineği ile mücadelenin yetersiz olması
- Lojistik sektörüne yönelik yatırım eksikliği
- Elektrik iletim hatları ile trafoların bakımsızlığı ve sebep oldukları yangınlar
- Zehirli polipropilen tesisinin olması
- Konteyner Aktarma Limanının Mersin'den kaçırılması
- Bitmeyen Çeşmeli Taşucu Otoyolu
- Turizm sektörüne dönük planlama yapılmaması ve bitmeyen Tarsus-Kazanlı turizm bölgesi

İSTANBUL

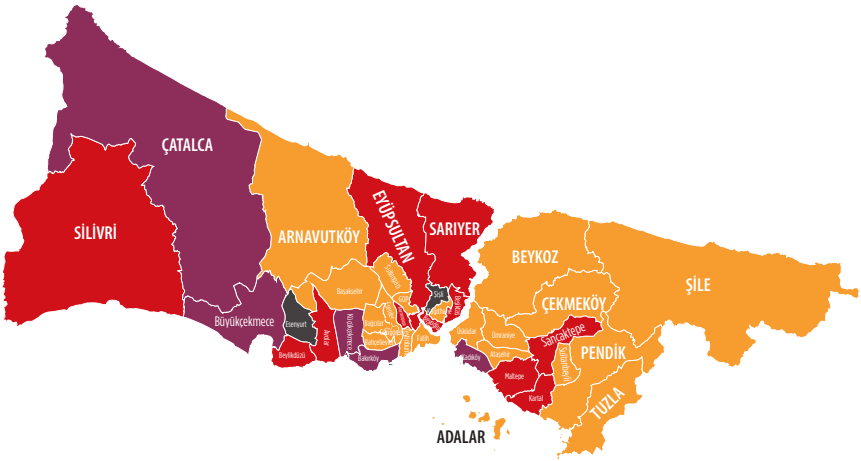

CHP AK Parti Kayyum YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	38,53%	28,51%	45,79%
AKP	45,61%	35,73%	38,24%
MHP	2,16%	6,07%	0,59%
İYİ PARTİ	3,47%	8,23%	1,49%
YRP	—	3,32%	3,76%
DEM	4,02%	8,18%	1,74%

İSTANBUL İLİMİZİN DERTLERİ

- **369.347** kayıtlı işsizle Türkiye'de ilk sırada olması
- İşsizlik ödeneğine başvuru yapan **452.098** kişi olması
- Suriyeli sığınmacıların sayı olarak en çok olduğu il olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **4.** sırada yer alması
- Doğum yapan çocuk sayısında **2.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçları bakımından **1.** sırada yer alması
- İşsizlik, yoksulluk ve beslenme sorunu
- Asayiş ve güvenlik sorunu
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından **1.** sırada olması
- Dava sayısı bakımından **1.** sırada yer alması
- İş kazaları bakımından **1.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **1.** sırada yer alması
- Aşırı nüfus yoğunluğu
- Trafik yoğunluğuna bağlı ulaşım sorunları
- Konut alım ve kira fiyatlarında fahiş artış ve hayat pahalılığı
- Çevre ve yeşil alan tahribatı
- Depreme dayanıksız binalar ve kentsel dönüşüm konusundaki sorunlar
- Plansız yapılan imar, düzensiz kentleşme
- Gürültü, deniz ve hava kirliliği
- 2B arazileri ve Kuzey ormanlarının tahrip edilmesi
- Tarihi dokunun ve kültürel zenginliklerin korunamaması
- Genç ve üniversite mezunu işsizlik oranının yüksekliği
- Taksi ve toplu taşıma yetersizliği
- Gelir dağılımındaki derin eşitsizlik ve kent yoksulluğunun yaygınlaşması
- Öğrencilerin barınma ve beslenme sorunları
- Esnafın yüksek kira, enerji, vergi ve finansman giderleri karşısında faaliyetlerini sürdürememesi,
- Kanal İstanbul projesinin oluşturduğu ekolojik, demografik ve kentsel riskler
- Kuraklık

İZMİR

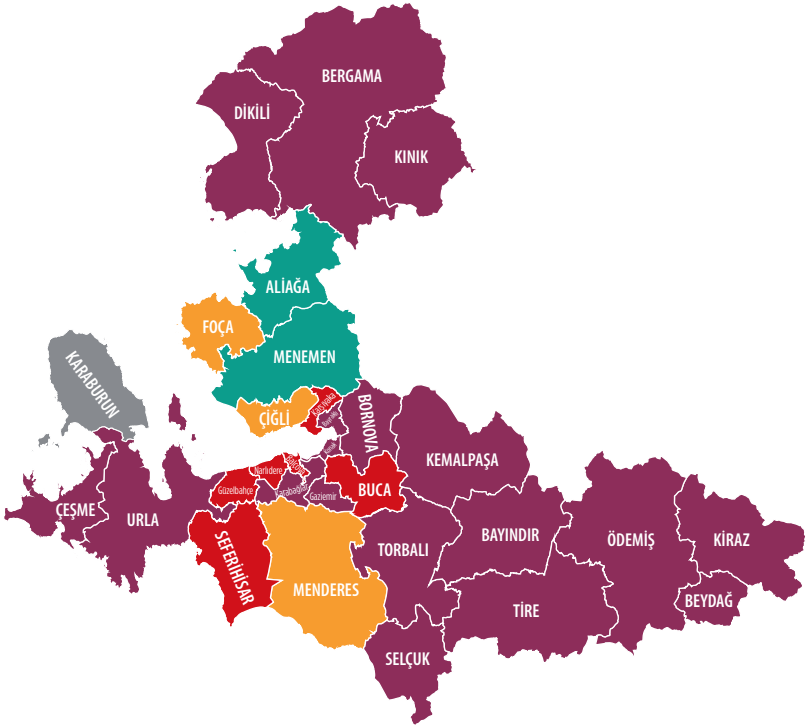

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	52,65%	41,48%	48,27%
AKP	35,93%	24,58%	31,00%
MHP	2,28%	5,17%	2,30%
İYİ PARTİ	1,89%	11,39%	4,04%
YRP	—	0,88%	1,20%
DEM	2,51%	7,53%	4,52%

İZMİR İLİMİZİN DERTLERİ

- Kayıtlı **120.729** işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **107.091** kişi olması
- iş kazası yaşanan iller arasında **2.** olması
- İş kazası ölümlerinde **3**. sırada yer alması
- Kiralık konut m^2 fiyatının Türkiye ortalamasının yüzde **15** üzerinde olması
- Tahtalı Barajı'nın yüzde **0,13'e** düşmesi ve aylarca süren su kesintileri
- **10.640** hektar ormanın yangınlarda yok olması
- Harmandalı tesisinin kapanmasının ardından yaşanan çöp krizi
- **23 bin** belediye işçisinin grevi nedeniyle aksayan temizlik ve ulaşım hizmetleri
- Trafik yoğunluğu
- Kaba boşanma hızında **1.** sırada yer alması
- Yetersiz ölçüm verisi nedeniyle hava kalitesinin değerlendirilememesi
- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu illerden olması
- Evlendirilen kız çocuk sayısında **10.** il olması
- Doğum yapan çocuklarda **7.** il olması
- Ceza evine giren hükümlü sayısı bakımında **2.** sırada olması
- Uyuşturucu suçlarında **2.** sırada olması

KARS

DEM AK Parti MHP YP Kayyum

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	15,32%	16,20%	18,46%
AKP	30,89%	25,01%	21,92%
MHP	18,27%	9,63%	18,22%
İYİ PARTİ	3,47%	15,23%	7,28%
YRP	—	1,97%	4,36%
DEM	26,18%	28,72%	24,57%

KARS İLİMİZİN DERTLERİ

- En çok göç veren iller içinde yer alması
- **5.955** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **2.508** kişi olması
- İntihar oranlarında **14.** sırada yer alması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **15.** sırada olması
- Artan yem, gübre ve mazot maliyetleri sebebiyle besicilerin üretimden çekilmesi ve canlı hayvan varlığında yaşanan düşüş
- Et ve Süt Kurumu'nun alım politikalarının ve fiyatlarının bölge besicisinin üretim maliyetini karşılayamaması
- Modern şehir stadyumunun olmayışı
- Kars Gravyeri, Kars Eski Kaşarı gibi coğrafi işaretli ürünlerde sahte/merdiven altı üretimle mücadele yetersizliği; soğuk hava deposu ve lojistik zincir desteğinin eksikliği.
- Doğu Ekspresi ve Turistik Doğu Ekspresi biletlerinin acente yapılaşması sebebiyle karaborsaya düşmesi ve esnafın turizm potansiyelinden yeterince yararlanamaması
- Kars Harakani Havalimanı'na düzenlenen uçak sefer sayılarının azlığı, bilet fiyatlarının fahişliği ve direkt uçuş destinasyonlarının yetersizliği.
- Kars Lojistik Merkezi'nin tam kapasiteyle işletilememesi ve Bakü-Tiflis-Kars (BTK) Demiryolu hattının kent ticaretine ve yerel tüccara doğrudan katkı sunamaması.
- Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi ve Harakani Devlet Hastanesi'nde çocuk yan dal, onkoloji ve kardiyoloji gibi kritik branşlarda uzman doktor eksikliği
- Türkiye'nin en uzun ve çetin kışını geçiren Kars'ta hane halkı ve üreticiler için bölgesel "kış desteği / doğalgaz indirim sübvansiyonu" uygulanmaması
- Kent merkezindeki tarihi Baltık mimarisi yapıların ve tarihi dokunun bakımsızlık nedeniyle metruklaşması, koruma ve restorasyon projelerinin yavaş ilerlemesi

KASTAMONU

AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	13,33%	21,75%	24,79%
AKP	43,56%	45,43%	37,38%
MHP	34,49%	15,13%	24,69%
İYİ PARTİ	5,90%	7,76%	2,45%
YRP	—	4,12%	5,54%
DEM	0,00%	0,22%	0,04%

KASTAMONU İLİMİZİN DERTLERİ

- **12.439** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **6.120** kişi olması
- İntihar oranlarında **2.** sırada yer alması
- Madenciliğin doğa, orman varlığı, tarım alanları ve su kaynaklarını kirletmesi
- İnebolu Limanı'nın oluşturduğu ekonomik değerin bölge ekonomisine yeterince yansımaması
- Kastamonu Şeker Fabrikası'nın üretim kapasitesinin ve pancar üreticisiyle kurduğu ekonomik bağın yeterince güçlendirilememesi
- İşsizlik ile nitelikli ve kalıcı istihdam olanaklarının yetersizliği
- Kamudaki sürekli personel ihtiyacının TYP ve benzeri geçici ve ucuz istihdam programlarıyla karşılanmaya çalışılması
- Gençlerin eğitim ve iş olanakları nedeniyle Kastamonu'dan göç etmek zorunda kalması
- Kastamonu nüfusunun azalması, hızla yaşlanması ve genç nüfus oranının düşmesi
- Mazot, gübre, tohum, ilaç, elektrik vb. maliyetlerindeki artış nedeniyle çiftçinin üretim gücünün zayıflaması, çiftçilerin banka ve tarım kredi borçları
- Yem, enerji ve diğer girdi maliyetleri nedeniyle hayvancılığın sürdürülebilirliğinin zorlaşması
- Kastamonu'nun tarihî ve kültürel dokusunu koruyacak bütüncül bir kentleşme ve imar anlayışının yeterince oluşturulamaması, turizm potansiyelinin kullanılamaması
- Tarihî yapıların korunması, restorasyonu ve kent yaşamına kazandırılmasındaki eksiklikler
- Gençlerin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere erişebileceği alanların yetersiz kalması
- Kastamonu'nun dağınık yerleşim yapısı nedeniyle özellikle kırsalda sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan güçlükler
- İlçe hastanelerinde uzman hekim ve branş çeşitliliğinin yetersizliği
- Okul binalarının deprem güvenliği, bakım, onarım ve yenileme ihtiyaçlarının sürmesi
- Eğitimde kırsal ile kent merkezi arasındaki imkân farklılıkları
- Öğrenci yurtları, barınma, beslenme, ulaşım ve kırtasiye giderlerinin aile bütçeleri üzerindeki artan yükü
- Köy yolları, içme suyu, kanalizasyon ve iletişim altyapısında özellikle kırsal bölgelerde devam eden sorunlar

KAYSERİ

CHP AK Parti MHP YP İYİ Parti

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	11,57%	17,30%	15,75%
AKP	58,02%	41,08%	34,12%
MHP	2,34%	19,50%	2,81%
İYİ PARTİ	16,51%	10,36%	13,93%
YRP	—	3,61%	19,16%
DEM	0,27%	0,85%	0,24%

KAYSERİ İLİMİZİN DERTLERİ

- **38.262** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **25.701** kişi olması
- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olarak yaşaması
- İş kazaları bakımından **10.** sırada yer alması
- Ölümlü iş kazaları bakımından **14.** sırada olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **18.** sırada olması
- Doğum yapan çocuk sayısında **24.** sırada olması
- Uyuşturucu suçları bakımından **17.** sırada yer alması
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımında **12.** sırada olması
- İntihar vakalarında **21.** sırada yer alması
- Kent merkezi ve ilçeler arasındaki gelişmişlik farkı
- İlçelerden merkeze göç verilmesi
- Kişi başına düşen kamu yatırımı ve GSYH bakımından son sıralarda olması
- Protestolu senet, karşılıksız çek ve takipteki kredi sayısı
- Hava kirliliği ve çarpık kentleşme
- Şehir içi alt yapı sorunu
- Şehir içi ulaşımında yaşanan aksaklıklar, trafiğin yoğun olması
- Hızlı Tren güzergahında olmayışı
- Kültür ve Sanat Merkezlerinin yetersiz oluşu
- Hayvancılık ve tarım sektörünün küçülmesi
- Çiftçinin borç yükünün artması
- Kayseri- Ankara otoyolunun olmayışı

KIRKLARELİ

AK Parti MHP YP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	49,65%	46,09%	50,48%
AKP	24,40%	24,68%	23,24%
MHP	12,06%	4,67%	10,86%
İYİ PARTİ	9,38%	15,58%	5,64%
YRP	—	0,66%	0,59%
DEM	0,82%	1,72%	0,60%

KIRKLARELİ İLİMİZİN DERTLERİ

- Şeker fabrikasının özelleştirilmesi
- **11.890** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **9.998** kişi olması
- Türkiye'de en yüksek kanser oranına sahip illerden olması
- Gelir düzeyi en düşük iller arasında olması
- İlçeler arasında gelir farklılıkları olması
- Dereköy Gümrük Kapısı'nın TIR Trafiğine açılmaması
- Ergene nehri ve etrafında yaşanan kirlilik
- Taş ocakları ve madenlerin çevreye ve içme suyuna verdiği zarar
- İğneada'ya yapılmak istenen nükleer santral
- Istranca Ormanlarına yapılacak yeni rüzgâr enerjisi santralleri
- Tarımsal destek ve teşviğin sorunlu olması
- Bitkisel ve hayvansal üretimde bulunan işletmelerin fiziki alt yapı eksiklikleri
- Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmemesi
- Tarımsal ürünlerin pazarlanmasında yaşanan mali ve teknik sorunlar
- Tarımda yüksek girdi maliyetleri
- Birinci sınıf tarım topraklarının sanayileşmeye açılması
- Kapalı Devre Sulama Sistemi'ne geçilmemesi
- Tarımsal ürünlerin işlenmeden satılması
- Süt ve besi hayvancılığında maliyet sorunu
- Arazi toplulaştırma çalışmalarının tamamlanmayışı
- Uzman doktor sayısı ve teçhizat yetersizliği
- Köylerin kanalizasyon ve içme suyu şebeke sorunu
- Yüksek hızlı trenin hala şehre gelmemesi
- Kaçak göçmenlerin sınırdan geçmek için şehri kullanması
- Kırklareli - Edirne otoyolunun yapılmaması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **11.** sırada olması
- Turizm potansiyelinden yeterince yararlanılmaması

KIRŞEHİR

BBP AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	27,64%	29,41%	37,52%
AKP	39,40%	38,60%	31,29%
MHP	23,69%	14,95%	14,72%
İYİ PARTİ	6,13%	7,34%	4,93%
YRP	—	1,61%	2,89%
DEM	0,93%	2,50%	1,47%

KIRŞEHİR İLİMİZİN DERTLERİ

- Şeker fabrikasının özelleştirilmesi
- **6.996** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **2.765** kişi olması
- İntihar oranlarında **3.** sırada yer alması
- Hastane ve doktor sayısının yetersiz olması
- Valilik, Öğretmen Evi, Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi inşaatlarının tamamlanmaması
- Havaalanı yolunun tamamlanmamış olması
- Kuş Cenneti Seyfe Gölü'nün kurumaya yüz tutması
- IPARD Kırsal Kalkınma Hibe Destekleri Programından yeterince faydalanamaması
- Çevreyolunun tamamlanamaması
- Çiçekdağı ve Boztepe yolunun kötü ve yetersiz olması
- Besi çiftliklerinin yeterli ve etkin desteklerden yararlanamaması nedeniyle yaşanan katma değer kaybı
- Et ve Süt Kurumu'nun kesimhane açmaması
- Organize Sanayi Bölgesinin altyapı sorunları ve destek alamaması
- İşyeri yetersizliğinden dolayı dükkân kiralarının yükselmesi
- Ekonomik kriz yüzünden küçük esnafın işyerlerinin kapanması
- MEDAŞ özelleştirmesinden sonra yaşanan elektrik sorunları
- Toprak Mahsulleri Ofisi'nin fiyat belirleme politikası
- Üreticinin kuraklık, don, dolu ve sel baskınları yüzünden zarar görmesi
- Spor yatırımlarının yetersizliği
- Şehir içi otopark sorunu
- Demiryolu ve hızlı tren yatırımının olmayışı
- Kalehöyük''ün kent turizmine kazandırılamaması
- Kültür Park ve Doğa Park projelerinin tamamlanamaması
- Termal kaynakların sağlık ve konaklama turizmine yeterince dönüştürülememesi
- Sel ve taşkınlara karşı kent altyapısının yetersizliği

KOCAELİ

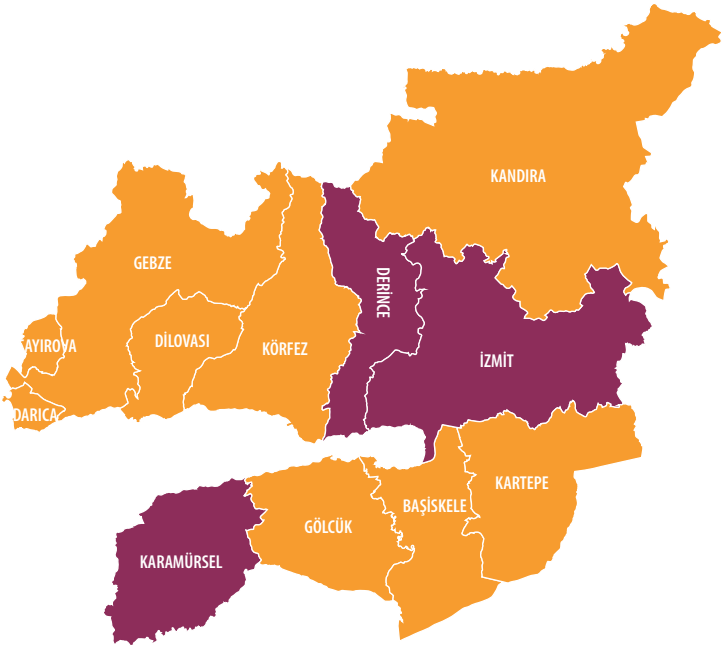

AK Parti YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	30,34%	23,93%	29,98%
AKP	51,97%	39,46%	39,29%
MHP	0,00%	8,32%	0,00%
İYİ PARTİ	5,85%	9,68%	6,71%
YRP	—	5,88%	9,04%
DEM	0,60%	5,72%	2,73%

KOCAELİ İLİMİZİN DERTLERİ

- **54.492** kayıtlı işsiz
- İşsizlik ödeneğine başvuran **54.155** kişi
- Geçici koruma altındaki Suriyeli nüfusun yoğun olması
- Doğum yapan çocuk sayısı bakımından **21.** sırada yer alması
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından **15.** sırada olması
- Uyuşturucu suçları sayısı bakımından **5.** sırada olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısı bakımından **10-15** arasında olması
- En çok göç alan ilk **5.** il içinde yer alması
- İş kazaları bakımından **5.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **7.** sırada yer alması
- Kentsel dönüşümün ranta dayalı olması
- Afet riski taşıyan alanlarda kentsel dönüşüm eksikliği
- Şehir trafiğinin yoğun olması
- Ulaşımda ve toplu taşımada yaşanan sorunlar
- Mahalleye dönüştürülen köy yollarının bozuk olması
- Çevreyolunun şehir içi yolu ile paralel olması
- Gürültü kirliliği
- Fabrika atıklarının denize dökülmesi
- Solaklar Bölgesindeki çöp depolama alanının dolması
- Dilovası'ndaki OSB'lerin yönetmeliğe uygun olmayışı
- Atık denetiminin yetersiz olması
- Dilovası'nda yaşanan kirlilik
- Liman dolguları nedeniyle körfezin özelliğini kaybetmesi
- Kanser ve KOAH vakalarında görülen artış
- Kültürel mirasın deprem ve yapılaşma tehdidi altında oluşu

KONYA

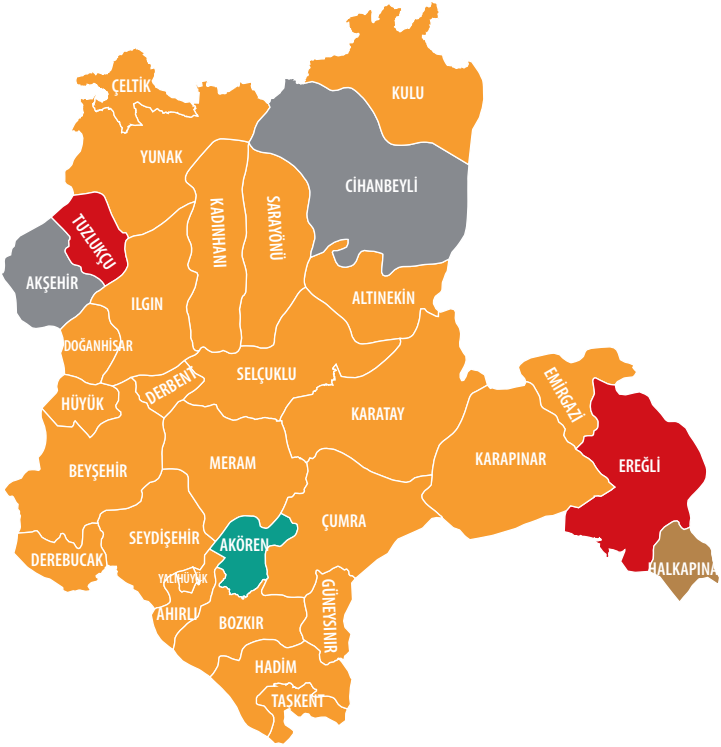

CHP AK Parti MHP BBP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	8,66%	13,38%	14,59%
AKP	63,19%	48,16%	39,60%
MHP	1,26%	14,44%	4,48%
İYİ PARTİ	13,49%	8,86%	1,71%
YRP	—	5,22%	22,90%
DEM	1,07%	2,59%	2,72%

KONYA İLİMİZİN DERTLERİ

- Şeker Fabrikaları'nın özelleştirilmesi sonrası yaşanan kota ve nakliye sorunları
- Yeraltı su seviyelerinin çekilmesi ve kaçak kuyular nedeniyle derinleşen sulama krizi
- Geçici koruma altındaki Suriyeli nüfusun yoğun olması
- **42.279** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısının **31.973** olması
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından **7.** sırada olması
- Uyuşturucu suçları bakımından **10.** sırada olması ve sentetik ecza kullanımındaki artış
- Kız çocuğu evliliklerinde **5.** sırada olması
- Doğum yapan çocuk sayısı bakımından **10.** sırada yer alması
- İş kazası sonucu ölümlerde **9.** sırada olması
- İş kazalarında 11. sırada olması
- İntihar sonucu ölümlerde **19.** sırada olması
- Tamamlanamayan raylı sistem/metro projeleri ve şehir içi trafik kilitlenmesi
- Şehir merkezi ve sanayi bölgelerindeki yetersiz otopark alanları
- Kış aylarında kalitesiz yakıt ve sanayi kaynaklı yaşanan hava kirliliği
- Mahalleye dönüştürülen köylerde kanalizasyon ve altyapı eksikliği
- Şehir merkezindeki eskiyen altyapı ve su baskınları
- Köylerde ve dış ilçelerde içme suyu yetersizliği ile asbestli hatlar
- Fahiş yem ve girdi maliyetleri nedeniyle besicilik ile süt üretiminin durma noktasına gelmesi
- Hububat depolama kapasitesi yetersizliği ve TMO alım süreçlerinde yaşanan mağduriyetler
- Yeraltı sularının çekilmesiyle sayısı 700'ü aşan ve yerleşimleri tehdit eden obruk felaketi
- Beyşehir, Akşehir ve Tuz Gölleri başta olmak üzere göl ve sulak alanların kuruması
- Kontrolsüz anız yangınları, erozyon ve toprak çölleşmesi
- Sanayide yüksek enerji maliyetleri, finansman erişim zorluğu ve kalifiye eleman sıkıntısı
- Konya Şehir Hastanesi'ne ulaşım yetersizliği ve sağlık hizmetlerindeki yığılmalar
- Yüksek enflasyon ve konut yetersizliği sebebiyle ortaya çıkan öğrenci ve memur barınma/kira krizi
- Tarımsal sulama amacıyla çiftçiler tarafından banka kredileriyle kurulan GES'lerin şebeke bağlantılarının kesilmesi ve kapatılmasıyla yaşanan mağduriyetler

KÜTAHYA

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	14,00%	16,58%	18,51%
AKP	44,32%	46,69%	33,68%
MHP	25,66%	13,08%	25,70%
İYİ PARTİ	7,56%	10,71%	3,92%
YRP	—	7,24%	12,27%
DEM	0,00%	0,27%	0,06%

KÜTAHYA İLİMİZİN DERTLERİ

- **18.403** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **11.836** kişi olması
- Kamu yatırımlarının yetersizliği
- İşsizlik ve istihdam sorunları
- Bor maden rezervinin verimli kullanılmaması
- Kültürel ve tarihi yapıların korunmaması
- Özel ekonomik bölge oluşturulmaması
- Zafer Havalimanının atıl durumda kalması
- Kütahya OSB'nin sorunları
- İşsizlik nedeniyle nüfusun göç etmesi
- Hastane ve uzman doktor eksikliği nedeniyle hastaların çevre illere gitmesi
- Seyitömer ve Tunçbilek termik santrallerinin yarattığı kirlilik
- Porsuk barajının ve Simav çayının kirli olması
- Murat Dağı'nda siyanürle altın aranması
- Etigümüş fabrikası atık barajı sorunu
- Emet borik asit tesisine karayolu ile asit taşınması
- Uyuşturucuya bağlı suçlarda artış
- İlçeler arası karayolu bağlantısının yetersizliği
- Geçici koruma altındaki ve kaçak **Suriyeli, İranlı, Afgan, Iraklı** vb. nüfusun yoğun olması
- İş kazası sonucu ölümlerde **25.** sırada olması
- İş kazalarında **24.** sırada olması

MALATYA

AK Parti MHP YP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	16,94%	21,60%	28,00%
AKP	59,47%	45,19%	47,20%
MHP	2,33%	12,92%	1,62%
İYİ PARTİ	8,84%	3,93%	1,35%
YRP	—	9,21%	15,00%
DEM	1,02%	3,22%	0,87%

MALATYA İLİMİZİN DERTLERİ

- **26.043** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **19.300** kişi olması
- Geçici koruma altındaki Suriyeli nüfusun yoğun olması
- Ölümlü iş kazalarında **23.** sırada yer alması
- Deprem sonrası yeniden yapılanmanın tamamlanmamış olması
- Şehir merkezinin ve ticari hayatın tam anlamıyla canlanmaması
- Depremzede esnafın kalıcı iş yerlerine geçiş süreci
- Deprem sonrası eğitimde yaşanan sorunlar
- Rezerv alanlarda konut, iş yeri ve çevre düzenlemelerinin tamamlanması ihtiyacı
- Yeni yerleşim alanlarında altyapı ihtiyacı
- Kent içi trafik ve ulaşım sorunları
- Kuzey Çevre Yolu'nun bütün etaplarıyla tamamlanmaması
- İşsizlik ve nitelikli istihdam sorunu
- Gençlerin Malatya'da kalmasını sağlayacak istihdam olanaklarının yetersizliği
- Kayısı üreticisinin zirai don riskine karşı yeterince korunamaması, kuraklık, sulama altyapısı, tanıtım, pazarlama ve markalaşma sorunları
- Tarımsal sulamada yüksek enerji maliyetleri
- Hayvancılığın geliştirilmemesi ve üreticinin desteklenmemesi
- Su kaynaklarının korunması ve uzun vadeli içme suyu planlaması olmayışı
- Kırsal mahallelerin altyapı, yol ve ulaşım sorunları
- Sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan sorunlar
- Yeşil alanların korunmaması ve plansız yapılaşmanın önlenmemesi
- Verimli tarım arazilerinin yapılaşma ve diğer kullanımlara karşı korunmaması
- Taş ocaklarının tarım, çevre ve yaşam alanları üzerindeki olumsuz etkileri
- İlçeler arasındaki gelişmişlik ve hizmet farklılıklarının devam etmesi
- Turizm potansiyelinin yeterince ekonomik değere dönüştürülememesi

MANİSA

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	27,12%	29,67%	45,89%
AKP	28,61%	31,29%	20,50%
MHP	18,34%	14,16%	13,45%
İYİ PARTİ	15,21%	11,33%	6,16%
YRP	—	1,57%	4,63%
DEM	2,23%	5,72%	1,68%

MANİSA İLİMİZİN DERTLERİ

- Jeotermal Enerji Santralleri'nin plansız ve denetimsiz işletilmesi
- **43.056** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **32.547** kişi olması
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından **10.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçları bakımından **16.** sırada bulunması
- Kız çocuğu evliliklerinde **13.** sırada bulunması
- İş kazaları bakımından **8.** sırada yer alması
- İş kazası sonucu ölümlerde Türkiye'de **15.** sırada bulunması
- Ürettiği katma değere rağmen , kamu yatırımlarından yeterince pay almaması
- İl genelindeki tarım alanlarının yüzde **60**'ının ipotekli olması
- Çiftçi borçlarının katlanarak artması, yüksek girdi maaliyetleri, destek ödemelerinin yetersizliği
- Afetlerden zarar gören çiftçilerin borçlarının ertelenmemesi
- Domates, üzüm, pamuk, tütün, zeytin üreticilerinin sorunları
- Yalnızca Manisa'da yetişen Dumanlı Papaz Eriği'nin pazar sorunları yaşaması
- Akhisar çevreyolunun ikinci kez durdurulması
- Köprübaşı-Gördes, Demirci-Sındırgı ve Demirci-Salihli yollarının yapılmaması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklanan tarımsal sulama sorunları
- Maden ocaklarının yetersiz denetimi ve yaşanan iş cinayetleri
- Hava ve çevre kirliliği
- Gördes'teki nikel madeninin yarattığı çevresel kirlilik
- Konut ve kira problemi
- Altyapı sorunları
- Deprem riskine rağmen alınmayan önlemler

KAHRAMANMARAŞ

CHP AK Parti MHP YP YRP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	6,00%	16,39%	12,79%
AKP	61,50%	47,99%	38,10%
MHP	1,70%	16,39%	1,49%
İYİ PARTİ	19,00%	7,22%	4,81%
YRP	—	5,58%	33,72%
DEM	0,60%	1,18%	0,46%

KAHRAMANMARAŞ İLİMİZİN DERTLERİ

- Deprem sonrası yeniden yapılandırmanın tamamlanmamış olması
- Şeker fabrikasının özelleştirilmesi
- İşsizlik ve istihdam sorunları
- Termik santral ve HES'lerin ekolojik dengeyi bozması
- Afşin-Elbistan Termik santrallerinin tarım arazilerini yok etmesi
- **32.330** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **26.554** kişi olması
- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin çok yoğun olduğu il olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **7.** sırada yer alması
- Doğum yapan çocuk sayısı bakımından **21.** sırada olması
- Çarpık kentleşme
- Kentsel dönüşümün partizanca yapılması
- Demiryolu yatırımlarından yararlanamaması
- Havayolu ulaşımının yetersiz ve düzensiz olması
- Şehir içi ulaşımın yetersiz oluşu
- Organize Sanayi Bölgesi'nin yanlış yerde kurulması ve ihtiyaca cevap vermemesi
- OSB'nin şehir içi trafiği olumsuz etkilemesi
- Eğitim seviyesinin geri planda kalması
- Kent merkezinden geçen Aksu Nehri ve çevresinin kirli olması
- Kanser vakalarının artış göstermesi
- Fabrika işçilerinin sendikalaşmasına izin verilmemesi
- Hastane, doktor ve yoğun bakım ünitelerinin yetersizliği
- İş kazalarında **25.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **17.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçları bakımından **25.** sırada yer alması
- Cezaevine giren hükümlü bakımından **25.** sırada yer alması

MARDİN

AK Parti DEM Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	2,33%	6,92%	2,84%
AKP	36,67%	25,71%	24,91%
MHP	0,00%	3,38%	0,01%
İYİ PARTİ	1,42%	1,18%	0,75%
YRP	—	1,18%	6,32%
DEM	54,73%	59,36%	53,89%

MARDİN İLİMİZİN DERTLERİ

- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin en yoğun olduğu illerden olması
- Eğitim, sağlık ve belediye hizmetlerinin yetersizliği
- **20.226** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **9.158** kişi olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **12.** sırada yer alması
- Doğum yapan çocuk sayısı bakımından **13.** sırada olması
- Uyuşturucu suçlarının yaygınlaşması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Sınır kapılarının kapalı olması ve bu nedenle yaşanan ticari durgunluk
- Uyuşturucu ve fuhuşla mücadelenin yetersiz kalması
- İl genelinde yolların bozuk olması, su ve elektrik kesintileri, altyapı, kanalizasyon sorunları ile çöplerin toplanmaması
- Meralara yapılan GES'ler nedeniyle hayvan otlatılacak alan bulunmaması
- Kırmızı mercimek ve sert buğdayın yeterince desteklenmemesi
- Elektrik hatlarının eski olması
- Havaalanı yolunda yaşanan yoğun trafik
- Turist sayısının ciddi oranda azalması
- Hastane ve uzman doktor eksikliği
- İlçelerde çevre yollarının olmayışı
- Mazıdağı'nda Eti Fosfat Tesislerinden Kükürtdioksit, Florür gazı salınımında dolayı yaşanan kanser vakalarındaki artış ve siyanür havuzunun açık olması
- Turizm master planının olmaması, trafik sıkışıklığı ve yeterli otoparkların bulunmaması
- Su boru hatlarının sık patlamasından dolayı ilçelerde yaşanan su kesintileri
- Bir taraftan turizm potansiyelinin yeterince değerlendirilememesi, diğer taraftansa turizm nedeniyle yerel halkın tüm mal ve hizmetler çok yüksek fiyatlarla ulaşması

MUĞLA

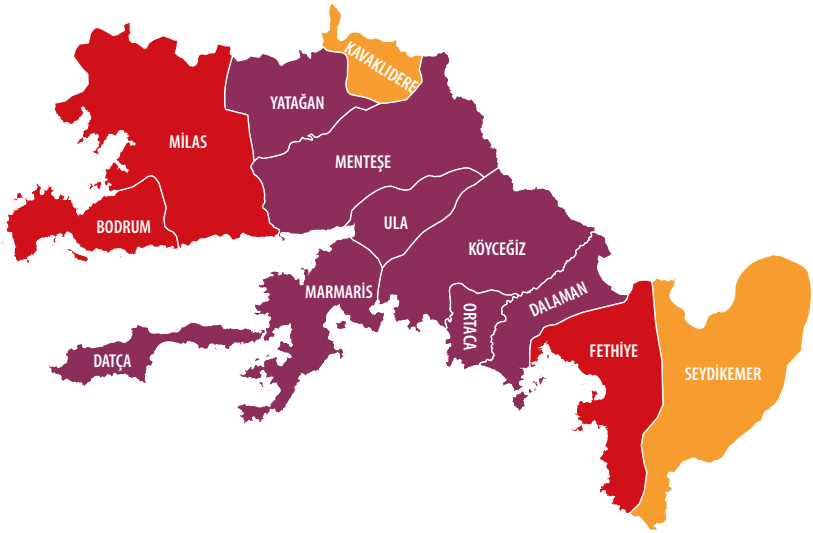

CHP **AK Parti** **YP**

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	42,66%	37,99%	49,68%
AKP	34,78%	23,82%	25,84%
MHP	2,73%	6,09%	6,75%
İYİ PARTİ	10,51%	17,46%	8,47%
YRP	—	0,61%	1,04%
DEM	1,67%	3,36%	2,09%

MUĞLA İLİMİZİN DERTLERİ

- **26.435** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **35.160** kişi olması
- İş kazalarında **15.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **18**. sırada yer alması
- Uyuşturucu suçları bakımından **23.** sırada yer alması
- İntihar sonucu ölümlerde **23.** sırada yer alması
- Özellikle Bodrum'da imarsız, kamusal alanların satılıp imar uygulamalarının önünün açılması
- Kentin bütününde nüfus yoğunluğuna bağlı trafik sorununun çözümsüzlüğü
- Kömür havzalarının genişlemesi sebebiyle gerçekleşen iç göç
- Orman yangınları nedeniyle tahrip olan bölgelerin imara ve maden faaliyetine açılması
- Turizm sebebiyle birinci ve ikinci basamak sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması
- Turizm ulaşım ve denizcilik sektöründe ara eleman eksikliği
- Kıyı şeridinin doğal ve kültürel yapısının tehlike altında olması
- SİT bölgelerinde MTA tarafından maden sondajları yapılması
- Madencilik faaliyetlerinin çevreye verdiği zarar
- Deniz ve yer altı sularının kirlenmesi
- Balık çiftliklerinin yarattığı çevre kirliliği
- Kırsal kalkınmaya yeterli desteğin verilmemesi
- Çiftçilere söz verilen desteklerin yerine getirilmemesi
- Tarımsal elektrik alt yapısının yetersiz olması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Hayvancılıktaki yüksek maliyetler
- Su ürünlerine uygulanan yüksek KDV oranları
- Su ürünleri ticaretinin gerilemesi
- Besiciliğin bitme noktasına gelmesi
- Lojistik yetersizlik

MUŞ

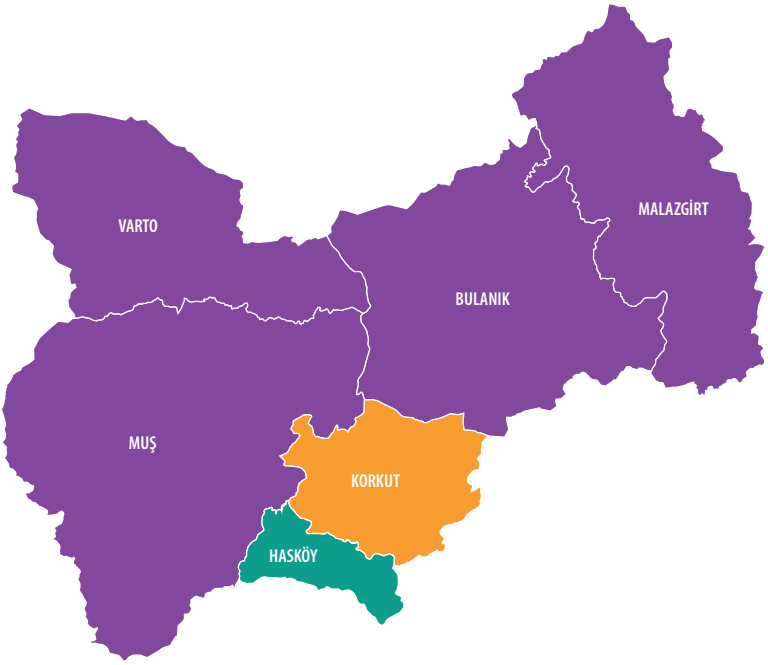

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	5,81%	—	4,08%
AKP	35,88%	20,32%	25,22%
MHP	5,96%	16,51%	4,19%
İYİ PARTİ	3,33%	5,59%	3,61%
YRP	—	2,88%	9,04%
DEM	44,43%	51,88%	43,19%

MUŞ İLİMİZİN DERTLERİ

- Sanayinin yetersizliği
- Tarım ve hayvancılığın yüksek maliyetlerden dolayı bitme noktasına gelmesi
- Asayiş sorunu
- **10.078** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **3.270** kişi olması
- En çok göç veren illerden olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **21.** sırada olması
- Doğum yapan çocuk sayısı bakımından **25.** sırada olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **21.** sırada olması
- Mera ve yaylara çıkma yasağının devam etmesi
- Fırat ve Dicle Nehirleri üzerinde inşa edilen ve inşası planlanan HES projeleri
- Yeterli teşvikin verilmemesi
- Şehir içi ulaşımın yetersiz olması
- İçme suyu alt yapısının yetersiz olması
- Kültür turizminin yeterince değerlendirilmemesi
- Uzman doktor sayısının yetersiz olması

NEVŞEHİR

CHP AK Parti MHP YP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	14,42%	17,30%	16,74%
AKP	47,72%	39,26%	33,46%
MHP	25,68%	20,57%	23,89%
İYİ PARTİ	7,51%	16,15%	15,92%
YRP	—	2,03%	3,57%
DEM	0,00%	0,49%	0,18%

NEVŞEHİR İLİMİZİN DERTLERİ

- **6.885** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **4.936** kişi olması
- Geçici koruma altındaki Suriyeli nüfusun yoğun olması
- İşsizlik ve istidam sorunları nedeniyle genç nüfusun göç etmesi
- Uzman, yandal ve kritik alanlarda doktor sayısının yetersiz oluşu
- Patates ve üzüm başka olmak üzere tarım ürünlerinin tarlada ucuz olması
- Tarıma yeterli teşvikin verilmemesi
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Turist sayısındaki ciddi azalma
- Gecelik turistik konaklama sayısının düşüklüğü
- Acıgöl ve Anavos Organize Sanayi Bölgelerinin cazibe merkezi olamaması
- Çevreyolunun şehir içinde kalması nedeniyle oluşan trafik
- Yurt yetersizliği, kira fiyatlarının yüksekliği ve ulaşım sorunları nedeniyle Nevşehir'in öğrenci kenti konumuna dönüşememesi
- Madde bağımlılığının artması
- Uçak seferlerinin düzensiz ve yetersiz olması
- Otopark sorunu
- İçme suyu sorunu
- Spor ve kültür tesis yetersizliği
- Sit alanlarının, tarihi dokunun yetirince korunamaması
- Turizm potansiyelinden yeterince yararlanılamaması

NİĞDE

AK Parti Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	17,17%	24,24%	24,07%
AKP	40,63%	33,44%	36,09%
MHP	24,63%	22,69%	23,51%
İYİ PARTİ	13,75%	12,49%	4,91%
YRP	—	2,66%	4,75%
DEM	0,00%	0,45%	0,10%

NİĞDE İLİMİZİN DERTLERİ

- Düşük maaşlı işçi çalıştırılması
- **9.600** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **5.219** kişi olması
- İç göç
- Kız çocuğu evliliklerinde **23.** sırada yer alması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **6.** sırada olması
- İntihar oranlarında **22.** sırada yer alması
- Uzman doktor sayısının yetersiz olması
- Köylerde içme suyu ve kanalizasyonun yetersiz olması
- Tarımsal ürünlerde işleme ve depolama sorunu
- Et ve süt birim fiyatlarının düşük olması
- Havaalanın olmaması
- Kira fiyatlarının yüksek oluşu
- Tarımda yaşanan gelir ve pazarlama sorunu
- Özellikle Merkezde yaşanan otopark sorunu
- Turizm kenti olmasına rağmen, konaklama, tanıtım ve ulaşım eksiklikleri nedeniyle potansiyelini kullanamaması
- Yanlış yapıldığı için tekrar tekrar yapılan Gümüşler kavşağı ve Kayseri yolu Çamardı kavşağı sorunu

ORDU

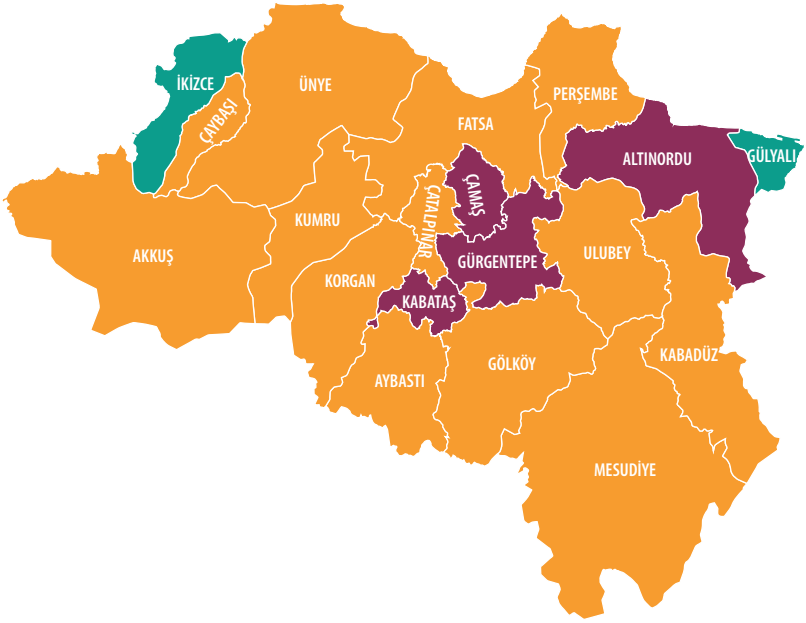

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	24,02%	24,28%	25,57%
AKP	55,46%	45,20%	40,78%
MHP	2,44%	12,76%	1,84%
İYİ PARTİ	3,96%	10,01%	19,82%
YRP	—	1,44%	6,67%
DEM	0,00%	0,20%	0,06%

ORDU İLİMİZİN DERTLERİ

- HES'lerin sebep olduğu doğa tahribatları
- **23.253** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **10.760** kişi olması
- İntihar oranlarında **16.** sırada yer alması
- Genç işsizliğinin yüksek olması
- İlçelerde yeterli istihdam alanlarının bulunmaması
- Sanayi ve üretim yatırımlarının yetersizliği
- Tarım ve hayvancılığın ekonomik cazibesini kaybetmesi
- Nitelikli genç nüfusun başka illere yönelmesi
- Fındık fiyatlarının düşük olması ve çok geç açıklanması
- Fındığa dayalı sanayinin desteklenmemesi
- Arıcılık için üreticinin yeterince desteklenmemesi ve sahte bal üretiminin engellenememesi
- Sıkça yaşanan heyelanlara karşı önlem alınmaması
- Elektrik altyapısının eski olması ve sık yaşanan kesintiler
- Pek çok ilçede sağlıklı içme suyu olmayışı
- Plansız kentleşme, kanalizasyon ve altyapı eksiklikleri
- Raylı sistem eksikliği
- Üniversite öğrencilerinin yurt ve barınma sorunu
- Şehir içi ulaşımın sıkışık ve yoğun olması
- Dere ıslahlarının yeterli derecede yapılmaması
- Liman ve balıkçı barınakları sorunu
- Şehir merkezinde ve ilçelerde sağlık hizmetlerinin yetersiz olması
- Kültür-sanat faaliyetlerine yönelik altyapı hizmetlerinin yetersiz olması
- Ordu çevreyolunda ve ilçelere giden yollarda yaşanan sorunlar
- Ormanların talan edilmesi
- Madencilik faaliyetlerinin yoğunlaşması nedeniyle meraların, yaylaların, tarım alanlarının, ormanların, su kaynaklarının, doğal yaşamın, tarımın ve hayvancılığın olumsuz etkilenmesi
- Turizm potansiyelinin değerlendirilmemesi
- Havalimanın sefer azlığı ve etkin kullanılmaması
- İmar sorunları

RİZE

AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	5,03%	21,48%	17,10%
AKP	57,52%	53,56%	45,63%
MHP	20,64%	13,00%	14,42%
İYİ PARTİ	11,11%	—	3,68%
YRP	—	5,16%	9,31%
DEM	0,31%	0,30%	0,07%

RİZE İLİMİZİN DERTLERİ

- HES'lerin oluşturduğu doğa tahribatı
- **11.687** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **5.478** kişi olması
- Çay fiyatlarının düşük olması
- Uzman doktor sayısının yetersiz olması
- Şehir hastanesinin uzakta oluşu, bağlantı yollarının yetersizliği
- Havalimanı sefer sayısının yetersiz olması
- Şehir içi ulaşımın yetersizliği
- Düzensiz kentleşme, dere yataklarının imara açılması ve alt yapı eksikliği
- Dere yataklarının imara açılması
- Derelerin ıslah edilmeleri sonucu yaşanan seller
- Karadeniz sahil yolunun doldurulmasından kaynaklı heyelanlar
- İçme suyu kirliliği
- Ayder yaylasının betonlaşma tehlikesiyle karşı karşıya oluşu
- Yaylalara çıkan yapımına başlanan yolların bir türlü bitmemesi
- Rize şehir merkezinde yaşanan trafik otopark sorunu
- Demiryolu yatırımlarının olmaması
- Turizm potansiyelinin değerlendirilememesi
- Kentte kültürel ve sosyal yaşamı destekleyecek tesis azlığı
- Lojistik liman inşaatının durma aşamasına gelmesi ve bağlantı yollarının yapılmaması
- Atık ve çöp sorununun giderilmemesi
- Pazar'da yapılması planlanan balık çiftliklerinin deniz ekosistemini ve suyu kirletme tehdidi

SAKARYA

CHP AK Parti MHP YRP
İYİ Parti BBP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	10,35%	16,12%	18,89%
AKP	57,12%	47,43%	37,52%
MHP	0,50%	12,05%	2,96%
İYİ PARTİ	15,75%	11,15%	5,20%
YRP	—	5,08%	15,20%
DEM	0,00%	1,47%	0,24%

SAKARYA İLİMİZİN DERTLERİ

- **34.196** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **24.840** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısı bakımından **23.** sırada olması
- Cezaevine giren hükümlü sayısında **21.** sırada olması
- İş kazalarında **13.** sırada yer alması
- Doğum yapan kız çocuk sayısında **22.** sırada olması
- Uyuşturucu kullanımının yaygın olması
- AMATEM ve ÇEMATEM birimlerinin güçlendirilmemesi
- Deprem riski olan binaların kontrol edilmemesi
- Deprem tedbirlerinin alınmaması
- Çevre kirliliği ve koku sorunu
- Karasu Limanı ve gümrük hattında yaşanan lojistik yoğunluğu ve rezervasyonlu TIR parkı ihtiyacı
- Büyükşehir Belediyesi harcamalarının adil ve şeffaf olmaması
- Hasarlı bina ve okul çokluğu
- Şehir içi trafik sorunu
- Şehir içi aydınlatma yetersizliği
- Fabrikaların oluşturduğu çevre kirliliği
- TÜPRAŞ'ın Sapanca Gölü'nden su çekmesi
- Tarım alanlarının azalması
- Tarımsal planlamanın yetersiz oluşu
- Arifiye-Karasu Demiryolunu inşaatının bitirilmemesi

SAMSUN

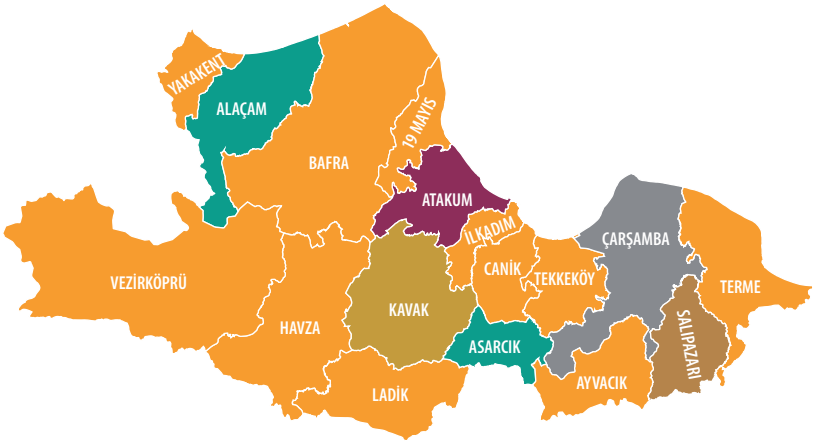

YRP AK Parti MHP YP

BBP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	12,82%	19,72%	23,72%
AKP	56,14%	42,48%	37,43%
MHP	2,07%	14,38%	1,97%
İYİ PARTİ	18,38%	12,40%	12,57%
YRP	—	4,08%	16,05%
DEM	0,04%	0,28%	0,05%

SAMSUN İLİMİZİN DERTLERİ

- **45.998** kayıtlı işsiz sayısı
- İşsizlik ödeneğine başvuran **21.835** kişi olması
- Cezaevine giren hükümlü sayısı bakımından **15.** sırada olması
- Uyuşturucu suçları bakımından **13.** sırada yer alması
- Uyuşturucu ve madde kullanımı artık okullara kadar inmesi
- Evlendirilen kız çocuklarında **25**. sırada olması
- İş kazalarında **22.** sırada yer alması
- İstihdam ve yatırım eksikliği
- Samsun Büyükşehir Belediyesinin borç yükü
- Açıklanmayan kaynaklardan yapımı devam eden projeler için yandaşlara aktarılan paralar
- 17 ilçede tarım hayvancılık bakımdan verilen desteklerin yetersiz olması ve tarladan pazara gelen ürünlerin fiyatlarındaki aşırı derecede fark olması
- Kamu yatırımlarının çevre illere aktarılması
- Kamu yatırımlarının verilen tarihlerde teslim edilmemesi ve seçim odaklı yatırımların yapılması
- Plansız yapılanma ve imara aykırı kamulaştırma yapılması
- Şehir içi ulaşımın yetersiz kalınması
- Tekkeköy kaynaklı yaşanan aşırı hava kirliliğinin çevre ilçelere de yansıması
- Otoparkların yetersiz olması ve fiyatların çok yüksek olması
- Samsun tersanesinin halen aktif hale gelmemesi
- İlçelerdeki su elektik doğalgaz alt yapılarının sorunlarının halen devam etmesi
- Deprem riski ve kentsel dönüşümün çok yavaş ilerlemesi

SİİRT

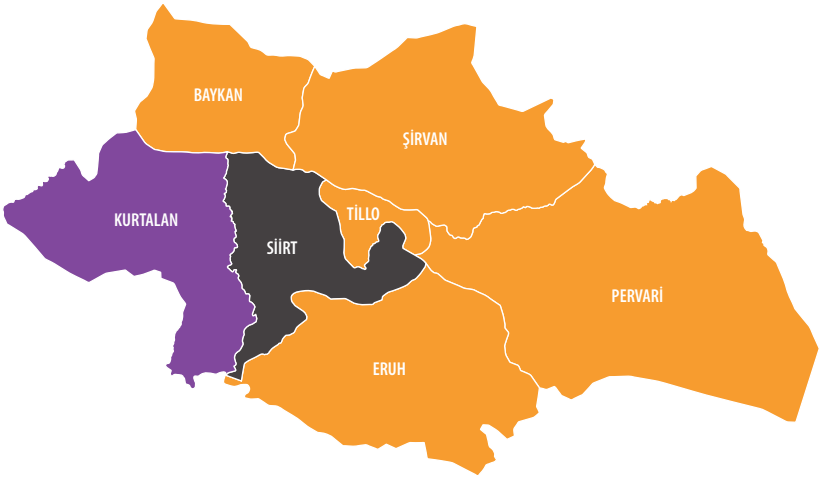

AK Parti DEM Kayyum

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	3,10%	7,24%	2,33%
AKP	44,98%	35,79%	35,64%
MHP	4,59%	3,66%	7,81%
İYİ PARTİ	2,40%	1,43%	0,94%
YRP	—	1,19%	2,50%
DEM	39,96%	48,43%	42,82%

SİİRT İLİMİZİN DERTLERİ

- **12.546** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısının **2.089** olması
- İşsizlik ve istihdam yetersizliği
- Genç işsizliğinin yüksek olması
- Özel sektör ve yatırım olanaklarının yetersizliği
- Sanayi sektörünün yeterince gelişmemiş olması
- Tarıma dayalı sanayi tesislerinin azlığı
- Tarımda verimlilik ve sulama sorunları
- Siirt fıstığında verim ve üretim sorunları
- Fıstık üreticilerinin pazarlama ve gelir sorunları
- Hayvancılığın yeterince gelişmemesi
- Kırsal kalkınmanın yetersiz olması
- Köylerde altyapı sorunları
- İçme suyu ve altyapısı sorunları
- Şehir içi ulaşım sorunları
- Şehirlerarası ulaşım bağlantılarının yetersizliği
- Siirt-Eruh-Şırnak yol bağlantısının geliştirilmesi ihtiyacı
- Demiryolu ulaşımının Siirt il merkezine ulaşmaması
- Havalimanı ulaşımının ve uçuş, sefer yetersizliği
- Plansız kentleşme ve konut ihtiyacı
- Kentsel altyapı ve kanalizasyon sorunları
- Uzman doktor ve sağlık personeli ihtiyacı
- Kırsal bölgelerde sağlık hizmetlerine erişim sorunu
- Turizm potansiyelinin yeterince değerlendirilememesi
- Kadınların istihdama ve ekonomik hayata katılımının yetersizliği
- Gençlerin eğitim, sosyal faaliyet ve kariyer olanaklarının sınırlı olması

SİNOP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	25,34%	25,79%	28,19%
AKP	51,19%	42,64%	35,45%
MHP	11,46%	9,06%	18,25%
İYİ PARTİ	9,45%	9,62%	4,28%
YRP	—	2,28%	8,32%
DEM	0,07%	0,35%	0,07%

SİNOP İLİMİZİN DERTLERİ

- **Nükleer santral**
- Özelleştirilen Limandaki yüksek ücretlendirmeler nedeni ile kruvazör turizminin durması
- **5.890** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **4.209** kişi olması
- Genç işsizliği
- Büyük sanayi işletmesinin bulunmaması
- Doktor sayısının yetersizliği ile hastanenin klinik ve kapasite bakımından yetersiz kalması
- Söz verilen kamu yatırımlarının yapılmayışı
- Ekonomik kalkınma ile Turizm mastır planlarının olmaması
- Köy yollarının son derece yetersiz olması
- Doğanın yeteri kadar korunmaması, Cengiz holdingin Boyabat'taki maden sahası için yaptığı doğa tahribatı
- Yatırım ve teşvik eksikliği
- Balıkçı barınaklarının yetersizliği
- Eğitim kapasitesinin düşmesi ve köy okullarının kapatılması
- Kooperatifleşmenin olmaması
- Tarımsal desteğin bulunmaması ve tarımsal arazilerin değerlendirilememesi
- İş-Kur ve kamu alımlarında partizanca davranılması
- Sinop, Ayancık, Türkeli, Sakız yollarının yapılmamış olması
- Turizmin yeteri kadar gelişmemiş olması, tesis yetersizliği ve konaklama ücretlerinin yüksek olması

SİVAS

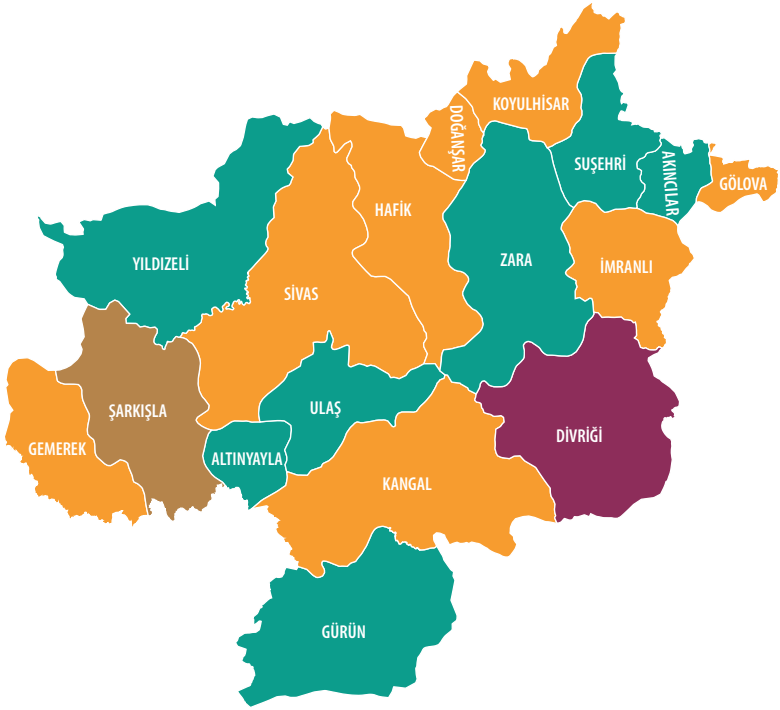

BBP AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	14,42%	18,26%	15,63%
AKP	44,66%	40,49%	27,89%
MHP	14,32%	18,26%	17,46%
İYİ PARTİ	2,10%	7,41%	1,70%
YRP	—	3,49%	5,70%
DEM	0,00%	0,43%	0,08%

SİVAS İLİMİZİN DERTLERİ

- **19.228** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **9.616** kişi olması
- En çok göç veren şehirlerin başında gelmesi
- Sanayi üretimin az olması, demir çelik fabrikasının çalıştırılmaması
- Sivas- Erzincan hızlı tren hattının bitirilememesi
- Şehir içi altyapı sorunu
- Şehir içi otopark sorunu
- Köylerde içme suyu altyapısının yetersiz olması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Artan maliyetler sebebiyle tarım ve hayvancılığın bitme noktasına gelmesi
- Hayvancılıkta barınma ve mera sorunu
- Uzman doktor sayısının yetersizliği
- Sivas merkezde çok sayıda firmanın iflas etmesi
- Asfaltsız köy yollarının çok olması
- Uyuşturucu ve madde kullanımının okullara kadar inmesi

TEKİRDAĞ

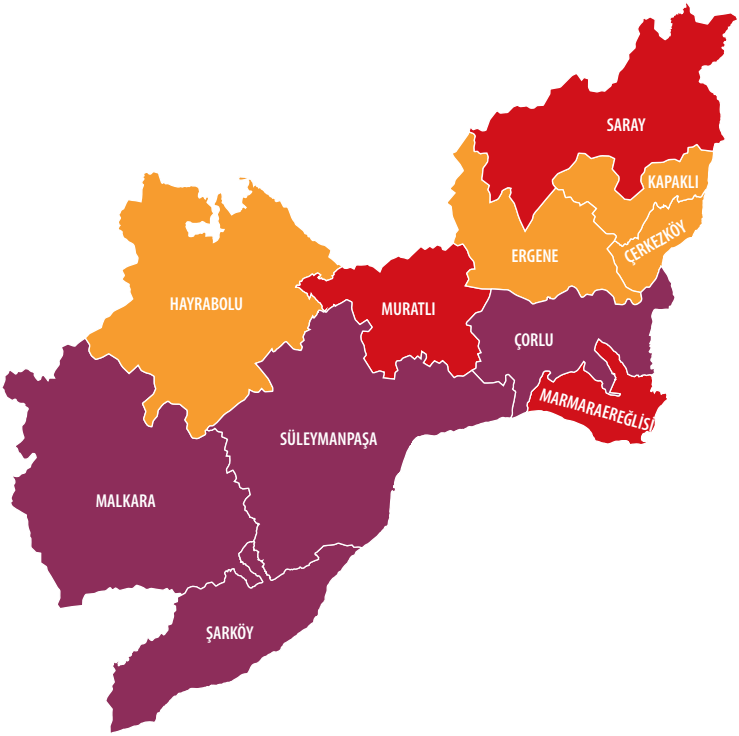

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	46,93%	36,78%	47,02%
AKP	40,00%	30,42%	31,04%
MHP	2,54%	6,33%	1,66%
İYİ PARTİ	4,00%	11,46%	5,88%
YRP	—	1,60%	4,14%
DEM	2,27%	6,16%	3,82%

TEKİRDAĞ İLİMİZİN DERTLERİ

- Köylerde alt yapı ve yol sorunları
- Köy nüfusunun azalması, merkeze göçle beraber plansız yerleşim
- İlçelerde hastanelerin ve doktorların yetersizliği
- Merkezdeki şehir hastanelerine ulaşım zorluğu
- En çok göç alan iller arasında olması
- **43.057** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **47.001** kişi olması
- İş kazaları bakımından **7.** sırada yer alması
- İş kazası ölümlerinde **13.** sırada olması
- Doğum yapan çocuk sayısında **23**. sırada yer alması
- Plansız sanayileşme
- Sanayi tesislerinin su kaynaklarını kirletmesi
- Enerji üretim bölgesi ilan edilmesine bağlı çevre sorunları
- Taş ocakları ve maden işletmeleri neden olduğu kirlilik
- Ergene Nehrinin kirlenmesi ve yarattığı sağlık sorunları
- Kanser vakalarının yaygınlaşması
- Sanayi atıklarının bertaraf edilememesi
- Derin deşarj nedeniyle deniz kirliliği
- Deniz ulaşımının yetersiz oluşu
- Sulama alt yapısının yetersiz olması
- Tarım arazilerinin sanayileşmeye açılması
- Tarımsal genç nüfusun azalması
- Demiryolu alt yapısının yetersiz ve eski olması
- Teknoloji ve inovasyon kapasitesinin sınırlı olması
- Yatırımlardan hak ettiği payı alamaması
- Tekirdağ - Hayrabolu yolunun bitirilmemesi
- Ergene'de 1. sınıf tarım arazilerine plastik OSB kurulması
- Tekirdağ Limanının demiryolu bağlantılarının yetersizliği
- Onkoloji hastanesinin bulunmaması
- Çorlu havalimanına uçak sefer yetersizliği

TOKAT

CHP AK Parti MHP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	19,52%	20,63%	21,05%
AKP	42,58%	37,10%	32,45%
MHP	27,41%	22,42%	32,89%
İYİ PARTİ	6,87%	11,32%	4,30%
YRP	—	2,35%	4,11%
DEM	0,08%	0,31%	0,08%

TOKAT İLİMİZİN DERTLERİ

- Tekel Fabrikası'nın kapatılması
- Şeker Fabrikası'nın özelleştirilmesi
- **16.636** kayıtlı işsizin olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **9.189** kişi olması
- En çok göç veren şehirlerin başında gelmesi
- Yapımı tamamlanmayan yollar ve tüneller
- Gümrük Müdürlüğü olmadığı için ihracata dönük üretim yapılmaması
- Mesleki eğitimin yetersiz oluşu
- Ara eleman sıkıntısı
- İlçelerin altyapı sorunları
- HES'lerin doğaya verdiği zarar
- Hayvancılığın teşvik edilmemesi
- SODES kapsamında olmayışı
- Bağcılığın yeterince desteklenmemesi
- Seracılık ve meyve- sebze üretimine teşvik verilmemesi
- Çiftçinin kredi borcunu ödeyememesi
- Yöresel marka değeri olan stratejik ürünlerin tanıtım ve üretimine teşvik verilmemesi
- Ulaşımın zor ve maliyetli olması nedeniyle tarımsal potansiyelinin kar eden bir ekonomiye dönüşmemesi
- Kentin tarihi ve kültürel zenginliklerinin tanıtılmaması
- Havaalanındaki uçak sefer yetersizliği

TRABZON

AK Parti MHP YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	18,60%	17,96%	26,17%
AKP	56,42%	48,20%	39,82%
MHP	2,52%	10,90%	2,37%
İYİ PARTİ	9,73%	12,47%	6,73%
YRP	—	4,64%	11,63%
DEM	0,06%	0,31%	0,03%

TRABZON İLİMİZİN DERTLERİ

- **25.480** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **12.182** kişi olması
- Çay üretimine yönelik düşük fiyat politikası, alım kotası ve kontenjan uygulamaları
- Fındık taban fiyatlarının yüksek girdiler ve serbest piyasa spekülasyonları karşısında yetersiz kalması
- Orman, yayla ve yeşil alanlarda yapılaşma baskısı ile mülkiyet satışları hassasiyetinin sürmesi
- Araklı Entegre Katı Atık Tesisinin faaliyete geçmesine rağmen işletme ve kokusal çevre tepkilerinin başlaması
- Maçka, Araklı, Tonya ve Çaykara'daki taş ocakları ile madencilik faaliyetlerinin doğaya ve turizme verdiği zarar
- Tamamlanan ve yapımı devam eden HES'lerin su rejimine ve dere yataklarına yol açtığı tahribat
- Sahil şeridi ve derelerde arıtma eksikliği ile atık su sorunlarının devam etmesi
- Sahil yoluna bağımlılıktan kaynaklanan kronik şehir içi trafik ve ulaşım kilitlenmeleri
- Çevre Yolu yetersizliği ve demiryolu eksikliği
- Turizmin sadece yaz aylarına ve tek bir coğrafi profile sıkışması, altyapısal yetersizlik
- Çömlekçi vb. kentsel dönüşüm alanlarında kamulaştırma bedelleri ve hak sahiplerinin yaşadığı mağduriyetler
- Kent silüetinin dikey yapılaşma ve rant odaklı imar izinleriyle tahrip olması
- Dere yataklarındaki imar izinleri, çarpık kentleşme ve yüksek heyelan riski
- Trabzon Şehir Hastanesi inşaatının tamamlanma aşamasına gelmesine karşın kent merkezine ulaşım entegrasyonu ihtiyacı
- Sanayi sitelerinin yetersizliği, taşınma süreçlerinin yavaşlığı ve 3. bölge teşvik statüsü nedeniyle büyük sanayi yatırımlarının azlığı
- Gülcemal Projesi ve kıyı şeridindeki deniz dolgularının sebep olduğu ekolojik/çevresel sorunlar
- Trabzon Havalimanı'nda kış sezonu direkt uçuş yetersizliği ve yeni pist ihtiyacının sürmesi
- İş kazası ölümlerine **19.** sırada yer alması

TUNCELİ

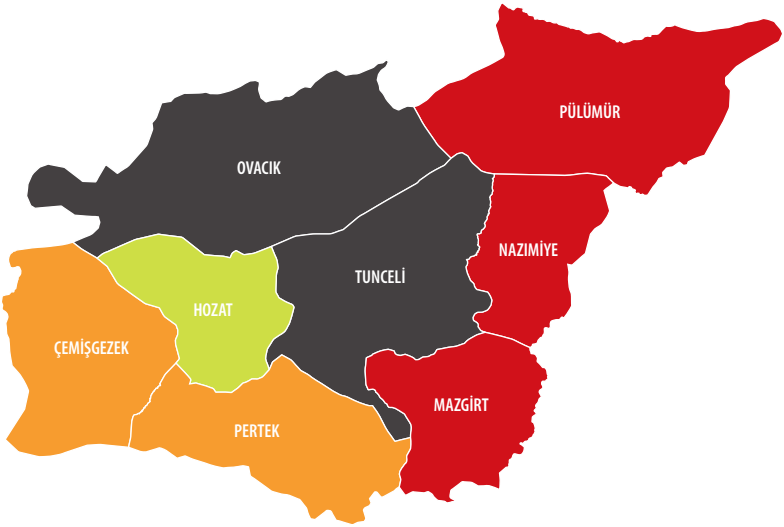

CHP AK Parti SOL Parti Kayyum

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	27,65%	32,20%	35,05%
AKP	19,62%	12,10%	16,21%
MHP	5,61%	5,38%	3,82%
İYİ PARTİ	0,00%	2,21%	0,79%
YRP	—	0,98%	1,18%
DEM	28,83%	43,96%	13,75%

TUNCELİ İLİMİZİN DERTLERİ

- İşsizlik nedeniyle yoğun göç vermesi
- **2.492** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **1.056** kişi olması
- İntihar oranlarında **9.** sırada yer alması
- Madde bağımlılığının yüksek olması ve bu durumun asayiş olaylarına neden olması
- Şehirde onkoloji doktorunun bulunmaması
- Araç yoğunluğu nedeniyle çevre yoluna acilen ihtiyaç duyulması
- Üreticiye yönelik yeteri kadar teşvik verilmemesi
- Üretim ve istihdama yönelik yeteri kadar yatırım bulunmaması
- HES inşaatlarının doğaya zarar vermesi
- Çok fazla maden ocakları şirketlerine ruhsat verilmesi, bu maden ocaklarının doğaya, suya ve toprağa vereceği zarar
- İktidarın tarım ve hayvancılığın desteklenmesi yönünde kayda değer bir çalışma yapmaması
- Artan turizm potansiyeline rağmen altyapı yetersizlikleri
- Elazığ - Pertek arasındaki yolun Keban barajı üzerinden feribotla sağlanması ve bunun ulaşımı aksatması
- Keban Barajı üzerinde yapılması düşünülen köprü projesinin sürekli ertelenmesi
- Köylerde tarım ve hayvancılığın neredeyse bitmesi
- Hayvancılığı ayakta tutan göçerlerin mera kullanımı önündeki engeller ve yüksek mera kullanım bedelleri

ŞANLIURFA

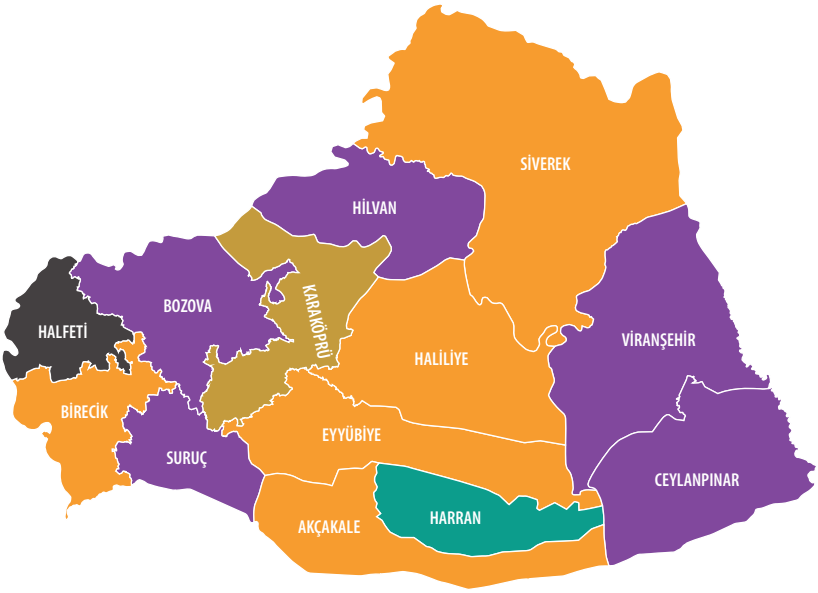

DEM AK Parti MHP YRP Kayyum

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	4,02%	7,94%	2,21%
AKP	52,99%	45,19%	33,47%
MHP	2,25%	9,86%	2,38%
İYİ PARTİ	1,64%	4,86%	0,79%
YRP	—	3,16%	29,88%
DEM	20,70%	26,95%	24,06%

ŞANLIURFA İLİMİZİN DERTLERİ

- İşsizlik ve yoksulluk
- **44.467** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **21.381** kişi olması
- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu **4.** il olması
- Doğum yapan çocuk sayısında **1.** sırada yer alması
- Kız çocuğu evliliklerinde **2.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçları bakımından **9.** sırada yer alması
- Cezaevine giren hükümlü sayısında **18.** sırada yer alması
- İş kazası sonucu ölümlerde **20.** sırada olması
- İŞKUR alımlarında partizanlık yapılması
- İşsizlik nedeniyle mevsimlik işçi olarak göç eden nüfus
- Hastanelerin ihtiyacı karşılayamaması ve uzman doktor eksikliği
- Sık yaşanan elektrik kesintileri
- Tarımsal desteklemede yaşanan sıkıntılar
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Tarımın ithalata dayalı oluşu, yaşanan doğal afetler ve
- Öğretmen, derslik, okul eksikliği
- Kız çocuklarının okula gönderilmemesi

UŞAK

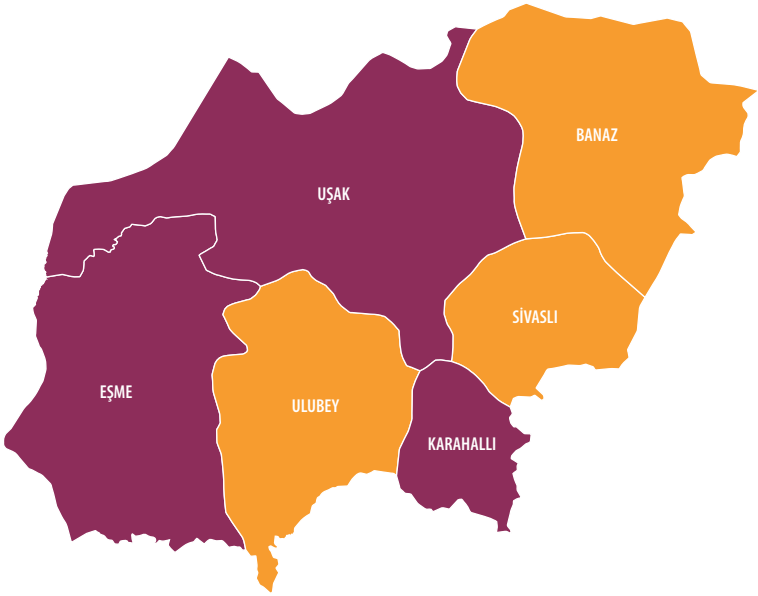

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	22,01%	29,22%	39,65%
AKP	41,36%	35,75%	28,53%
MHP	11,18%	9,30%	12,34%
İYİ PARTİ	21,70%	17,85%	11,36%
YRP	—	1,42%	2,58%
DEM	0,31%	1,31%	0,43%

UŞAK İLİMİZİN DERTLERİ

- **14.233** kayıtlı işsiz olmalı
- İşsizlik ödeneğine başvuran **9.738** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **12.** sırada olması
- İntihar oranlarında **12.** sırada yer alması
- Uşak Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin fiziki kapasitesinin yetersizliği
- Uzman hekim yetersizliği
- Devlet hastanesi olmayan tek il oluşu
- Murat Dağı'nda madencilik kaynaklı çevresel risklerin ve su kaynakları üzerindeki tehditlerin devam etmesi
- Banaz Çayı kenarında kurulan taş ve mermer ocaklarının yarattığı kirlilik
- Tarımsal üretimde yaşanan azalma
- OSB'nin yetersiz oluşu
- Uşak Havalimanı'nın tarifeli sivil uçuşlara kapalı ve işlevsiz kalması
- Düzensiz kentleşme ve kentsel dönüşüm süreçlerindeki aksaklıklar
- Şehir içi otopark sıkıntısı
- Kentin planlı büyümesini engelleyen imar ve parselasyon süreçlerindeki gecikmeler
- Şiddetli yağışlarda yaşanan su baskınları ve altyapı hatlarının yenilenme ihtiyacı
- Atatürk Kapalı Spor Salonu'nun yıkılması ve şehirde spor kompleksi ihtiyacının karşılanmaması

VAN

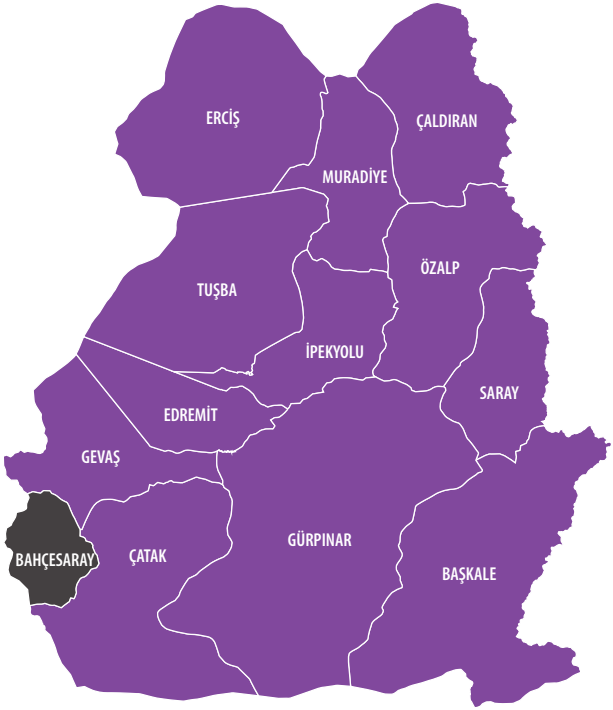

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	2,16%	8,29%	3,14%
AKP	40,24%	25,31%	27,91%
MHP	—	4,87%	0,00%
İYİ PARTİ	0,89%	—	0,56%
YRP	—	3,18%	6,27%
DEM	53,49%	54,85%	55,17%

VAN İLİMİZİN DERTLERİ

- Yoksulluk
- **33.581** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **14.687** kişi olması
- Kız çocuğu evliliklerinde **9.** sırada yer alması
- Doğum yapan çocuk sayısında **12.** sırada yer alması
- Uyuşturucu suçları bakımından **16.** sırada yer alması
- Ferit Melen Havalimanı'ndaki uçak sefer yetersizliği
- Sınır nedeniyle düzensiz göç alması ve kentin altyapısının bu göçü kaldırmaması
- Sanayinin yeterince gelişmemesi
- Van Et Kombinasının düşük kapasiteyle çalışması
- Maliyet yüksekliği nedeniyle mera hayvancılığı yapan üreticinin sorunları
- Kuraklık ve tarımsal sulamada yaşanan sorunlar
- Okumuş gençlerin işsizlik nedeniyle şehri terk etmesi
- Van'ın doğu batı yönünde yük ve yolcu taşımacılığı yapılacak kesintisiz demiryolu ağının olmaması
- Doktor ve öğretmen yetersizliği
- İran ile sınır ticaretinin potansiyeline ulaşmaması
- Özellikle gençlerde artan madde bağımlılığı
- Şehirlerarası otogarın yetersiz oluşu
- İmar ve yapı ruhsatlarının sorunlu olması
- Deprem sonrası yapılan TOKİ'lerde yaşanan aidat, kömür, ulaşım ve temizlik sorunu
- Çevreyolunun bitirilememiş olması
- Van Gölü'nün kirlenmesi ve turizm olanaklarının değerlendirilememesi
- Şehir içi trafik ve otopark sorunu

YOZGAT

YRP AK Parti MHP Bağımsız

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	9,33%	—	11,11%
AKP	44,47%	43,36%	34,70%
MHP	29,86%	23,34%	32,84%
İYİ PARTİ	6,77%	23,63%	4,73%
YRP	—	4,44%	11,55%
DEM	0,00%	0,35%	0,03%

YOZGAT İLİMİZİN DERTLERİ

- İşsizliğe dayalı olarak göç vermesi
- **8.477** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **4.687** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk oranında **13.** sırada yer alması
- İstihdam sorunu ve buna bağlı olarak gençlerin şehri terk etmesi
- Sanayileşme ve yatırım eksikliği
- Tarımda kuraklık riski ve sulama sorunu
- Çiftçinin üretim maliyetlerinin yüksekliği
- Hayvancılıkta üretim maliyetlerinin yüksekliği
- Tarım ürünlerinin katma değerli ürünlere dönüştürülememesi
- Kırsal nüfusun ve köylerde üretimin sürdürülebilirliğinin azalması
- Sağlık personeli eksikliği ve ilçelere göre adaletsiz dağılımı sorunu
- Sağlık hizmetlerinde bazı branşlarda erişimin güç olması
- Mesleki eğitim ile yerel işgücü ihtiyacının eşleştirilememesi
- Turizm potansiyelinin ekonomik değere dönüştürülememesi
- Termal ve kültür turizm potansiyelinin kullanılamaması
- Kırsal ulaşım ve altyapı sorunları

ZONGULDAK

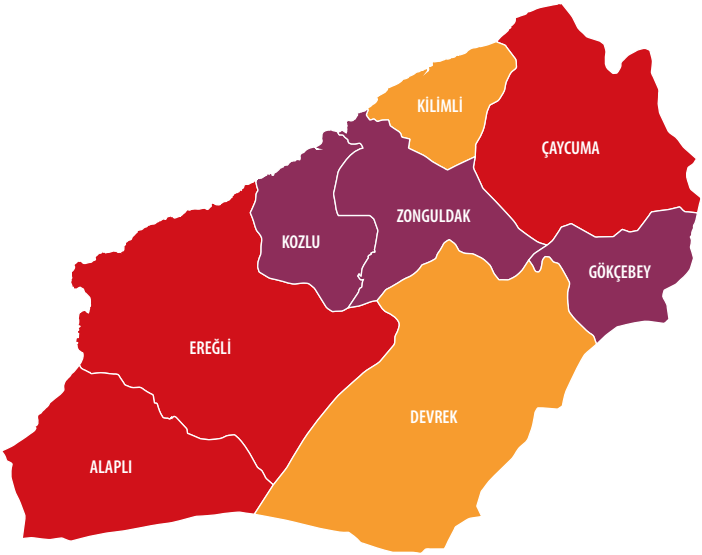

CHP AK Parti YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	34,42%	32,32%	39,28%
AKP	43,35%	39,90%	34,84%
MHP	10,50%	8,35%	7,77%
İYİ PARTİ	6,77%	10,46%	6,03%
YRP	—	2,57%	5,95%
DEM	0,00%	0,34%	0,03%

ZONGULDAK İLİMİZİN DERTLERİ

- 21.388 kayıtlı işsiz
- İşsizlik ödeneğine başvuran 8.478 kişi
- Maden ocaklarında yaşanan iş kazaları
- Maden ocaklarında işçilerin düşük ücretle çalıştırılması
- Maden ocaklarının denetlenmemesi sonucunda oluşan doğa tahribatı
- Termik santraller nedeniyle oluşan çevre kirliliği
- Kanser vakalarında yaşanan ağır artış
- Türkiye Taş Kömürü Kurumu'nun işçi alımı yapmaması
- Demir-çelik sektörünün dışa bağımlı hale gelmesi
- Tersanelerin kriz nedeniyle kapanması
- Filyos Vadi Projesi'nin tamamlanmaması
- Genç ve orta yaş nüfusun yoğun oranda göç etmesi
- Havaalanının âtıl durumda olması
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- KÖYDES ödeneğinden yeterli payı alamaması
- Tarım ve hayvancılığın gerilemesi
- Balıkçılık faaliyetlerinin gelişmemesi
- Ticaretin gerilemesi
- Yolların yetersiz olması

AKSARAY

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	7,30%	—	9,01%
AKP	44,40%	44,10%	36,65%
MHP	33,90%	21,34%	28,56%
İYİ PARTİ	11,03%	25,47%	13,92%
YRP	—	2,63%	3,66%
DEM	—	0,60%	0,25%

AKSARAY İLİMİZİN DERTLERİ

- **14.423** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **7.049** kişi olması
- Genç işsizliği ve nitelikli iş gücünün il dışına göç etmesi
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **20.** sırada yer alması
- İntihar oranlarında **18.** sırada yer alması
- Uzman doktor ve sağlık personeli yetersizliği
- Aksaray havaalanın çürümeye terk edilmesi
- Tarımsal arazilerin imara açılması
- Aksaray'ın Kapadokya turizm alanına yeterince entegre edilememesi, turizm tanıtım ve yatırımlarının yetersizliği
- Tarımda yüksek girdi ve enerji maliyetleri
- Çiftçilerin artan maliyetler nedeniyle borç yükünün artması
- Kırsal nüfusun azalması ve genç nüfusun köylerde tutulamaması
- Hayvancılıkta yüksek yem ve üretim maliyetleri
- Plansız kentleşme ve trafik yoğunluğu
- Tuz Gölü'nde kuraklık ve ekolojik dengenin bozulması
- Çevre kirliliği ve atık yönetimi sorunu
- Yeraltı su kaynaklarının azalması ve ruhsatsız kuyular
- Kadınların iş gücüne katılımının yetersizliği
- Kültür, sanat ve sosyal etkinliklerin yetersizliği
- Çocuk yaşta evliliklere etkin çalışmalar yapılmaması
- Aksaray Ovası'nda kuraklık ve su kaynaklarının azalması
- Verimli tarım arazilerinin yapılaşma baskısı
- Konut ve kira maliyetlerinin artması
- İlçe ve köylerde altyapı ve ulaşım sorunları
- Sanayide katma değerli ve teknoloji odaklı yatırımların artırılması

BAYBURT

AK Parti MHP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	3,64%	—	6,13%
AKP	45,37%	59,83%	43,83%
MHP	40,85%	16,62%	28,60%
İYİ PARTİ	3,91%	16,33%	4,26%
YRP	—	2,97%	8,73%
DEM	0,00%	0,42%	0,17%

BAYBURT İLİMİZİN DERTLERİ

- Kayıtlı **2.000** işsizin olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **918** kişi olması
- İstihdam yetersizliği
- Doktor yetersizliği ve randevu bulma sorunu
- Teşvik kapsamında olmayışı
- Coğrafi yapı nedeniyle sanayi yatırımının olmayışı
- Gelir dağılımının eşitsiz olması
- Refah düzeyinin düşük olması
- Tarıma elverişsiz iklim şartları
- Tarım ve hayvancılığın destek yetersizliği nedeniyle azalması
- Dağınık ve imarsız yerleşim
- Kaynak yetersizliği
- Şehir içi ulaşımın yetersiz olması
- Şehir içerisinde alt yapı eksikliğine bağlı su taşkınlarının yaşanması
- Şehir içi trafiğin yoğun ve sıkışık olması
- Çevre kirliliği
- Tarıma elverişsiz iklim şartları
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **14.** il olması

KARAMAN

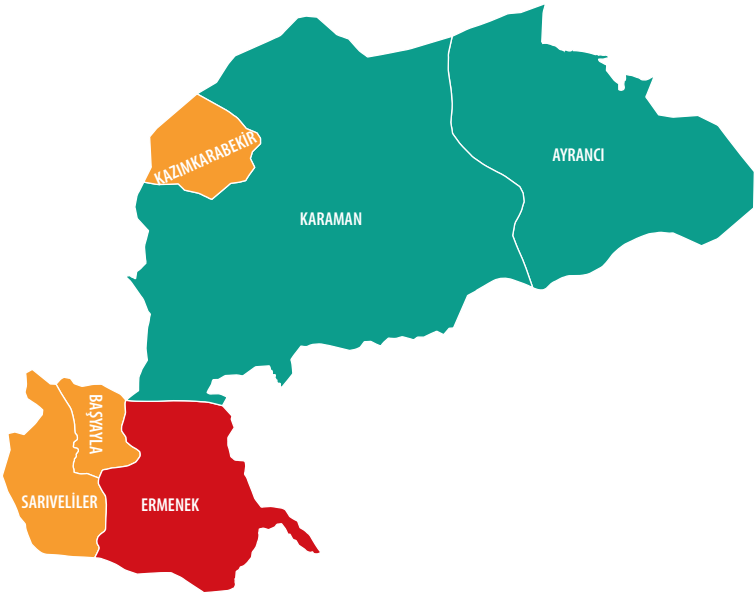

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	17,54%	19,24%	20,76%
AKP	41,69%	40,89%	28,75%
MHP	28,62%	18,31%	35,71%
İYİ PARTİ	8,50%	11,15%	2,19%
YRP	—	2,40%	5,14%
DEM	0,00%	0,50%	0,15%

KARAMAN İLİMİZİN DERTLERİ

- **7.750** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **5.310** kişi olması
- İntihar oranlarında **10.** sırada yer alması
- İstihdam sorunu ve işsizlik
- gençlere yönelik istihdam programlarının yetersizliği ve bu nedenle gençlerin göç etmesi
- İlçeler arası ulaşımın ve ulaşım altyapısının yetersizliği
- Tarımsal sulama ve su yönetimi sorunu
- Kapalı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmaması
- Tarımsal sulamada kullanılan elektriğin pahalı oluşu
- İçme suyunun alt yapısının yetersiz olması
- Elma fiyatı nedeniyle üreticinin zarar etmesi
- Kuraklık
- Hayvancılığa yeterli teşviklerin verilmemesi
- Şehir içi ulaşımın yetersiz olması
- Sosyal ve kültürel imkanların yetersiz oluşu
- İmar planının düzensiz olması
- İl genelinde hastane ve uzman doktor eksiği
- Bitirilemeyen yollar ve tüneller
- Tarımsal ve hayvansal üretimde yüksek girdi maliyetleri
- Mermer ve taş ocakları nedeniyle yaşanan doğa katliamı
- Uyuşturucu ve şiddet olaylarının artması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **5.** sırada yer alması

KIRIKKALE

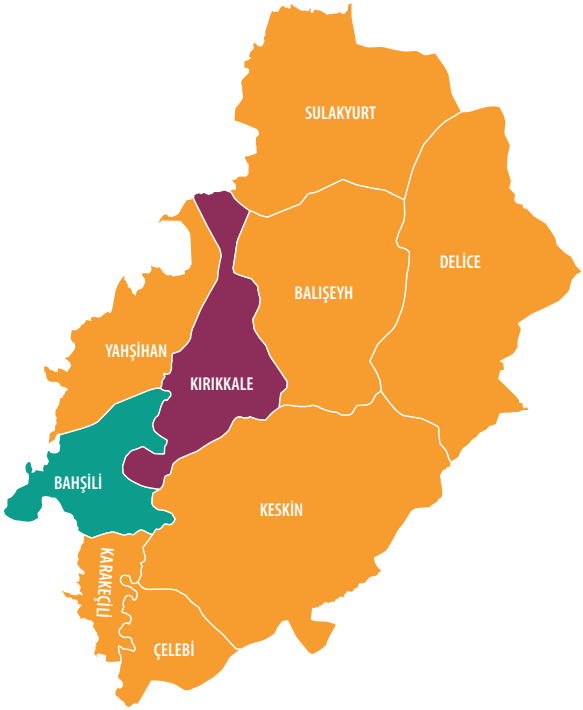

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	11,64%	26,88%	35,83%
AKP	39,98%	35,28%	28,55%
MHP	28,16%	21,52%	21,27%
İYİ PARTİ	16,89%	10,39%	2,69%
YRP	—	1,85%	6,63%
DEM	0,00%	0,30%	0,11%

KIRIKKALE İLİMİZİN DERTLERİ

- **10.312** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **4.196** kişi olması
- İntihar oranlarında **5.** sırada yer alması
- İşsizlik ve istihdam eksikliği
- Nitelikli nüfus göçü ve nüfusun hızla yaşlanması
- Sanayi nedeniyle oluşan hava kirliliği
- İcra takibinde olan kişi sayısının yüksek olması
- Yeşil alan varlığının az oluşu
- Çarpık kentleşme ve sosyal alan yetersizliği
- Partizanca bazı köylere yol ve içme suyu alt yapı hizmeti verilmemesi
- Şehir içi trafik yoğunluğu
- Kent merkezi, ilçe ve köylerde kanalizasyon sisteminin yetersiz oluşu
- Tarımda girdi maliyetlerinin yüksekliği
- İçme ve kullanma suyu şebekesinin yetersiz oluşu
- Toplu taşımanın yetersiz oluşu
- Sanayi tesislerinden kaynaklanan atık suların Kızılırmak'a karışması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **17.** sırada yer alması
- Kent merkezinde kamu hastanesi olmayışı ve doktor eksikliği
- MKE Silah Fabrikası'nın ve TÜPRAŞ'ın yeterince istihdam sağlamaması
- MKE Silah Fabrikası'nın küçülmesi nedeniyle işten çıkarmalar
- MKE çalışanlarının düşük ücretleri
- Organize Sanayi Bölgesinin altyapı eksiklikleri
- Yatırım eksikliği
- Teşvik Sisteminde olmasına karşın desteklerin yeterli olmaması
- Üniversite-Sanayi iş birliğinin gelişmemesi
- Sanayi yatırımlarının az olması ve istihdam eksiği
- Ankara- Kırıkkale minibüs/otobüs fiyatlarının yüksekliği

BATMAN

AK Parti Kayyum

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	2,86%	7,94%	3,92%
AKP	32,03%	28,46%	17,36%
MHP	0,92%	1,13%	1,47%
İYİ PARTİ	0,95%	—	0,53%
YRP	—	1,06%	3,94%
DEM	58,80%	59,45%	56,00%

BATMAN İLİMİZİN DERTLERİ

- **24.196** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **10.794** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **23.** sırada olması
- Düşük ücretler ve kayıt dışı çalışmanın çok fazla olması
- TPAO'nun küçülmeye gitmesi
- Tekstil ve hizmet sektöründe düşük ücretle sendikasız çalışma
- Nüfusun yüzde 40'ının sosyal yardımlara bağımlı yaşaması
- İŞKUR ve devlet kurumlarının işe alımlarında partizanlık yapılması
- Yoksulluğun yaygınlaşması
- Ekonomik kriz nedeniyle sanayi ve inşaat sektörünün çökmesi
- Yerel basının susturulması
- Mera ve yaylalara çıkma yasakları
- Tarım ve hayvancılık sektöründe teşviklerin iktidara yakın kişilere verilmesi
- Yüksek elektrik maliyetinden kaynaklı tarımsal sulama sorunu
- Uzman doktor sayısının yetersizliği
- Akaryakıt kaçakçılığı
- Altyapı sorunu
- Genç işsizlik oranının en yüksek olduğu illerden olması
- İçme suyu sorunu

ŞIRNAK

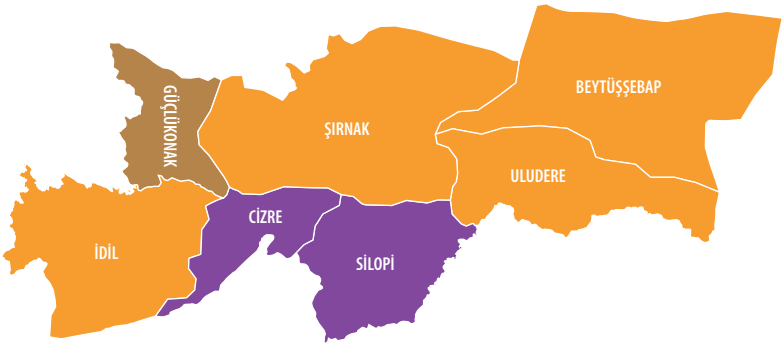

DEM AK Parti BBP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	2,37%	8,17%	5,70%
AKP	31,87%	20,53%	24,24%
MHP	5,74%	2,15%	0,93%
İYİ PARTİ	0,00%	1,07%	0,00%
YRP	—	0,57%	1,90%
DEM	57,53%	64,57%	55,52%

ŞIRNAK İLİMİZİN DERTLERİ

- **15.140** kayıtlı işsiz
- İşsizlik ödeneğine başvuran **5.819** kişi
- Doğum yapan çocuk sayısı bakımından **17.** sırada yer alması
- Tarım ve hayvancılığa desteğin olmaması
- Doktor sayısının yetersiz oluşu
- Öğretmen sayısının yetersiz olması
- Eğitim seviyesinin en düşük olduğu illerden olması
- 2013 Yılında yapımına başlanan Şırnak-Van yolunun hala bitirilmemiş olması
- 500 Yataklı Bölge Hastanesinin hala bitirilmemiş olması
- Türkiye'nin en çok petrol rezervine sahip ili Şırnak olmasına rağmen TPAO'nun Şırnak'ta hala petrol rafineri kurmaması

BARTIN

AK Parti YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	20,96%	36,62%	33,25%
AKP	46,19%	36,41%	30,99%
MHP	22,54%	23,87%	16,66%
İYİ PARTİ	4,49%	—	1,80%
YRP	—	1,78%	9,34%
DEM	0,00%	0,32%	0,19%

BARTIN İLİMİZİN DERTLERİ

- **6.402** kayıtlı işsizin olması
- İşsizlik ödeneğine başvuru sayısının **3.645** olması
- Kadın ve genç başta olmak üzere işsizlik
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **7.** olması
- Tekstil sektöründe yaşanan daralma ve istihdam kayıpları
- Maden işçilerinin çalışma koşulları ve iş güvenliği
- Küre Dağları Milli Parkı ve yaylaların sürdürülebilir turizme yeterince kazandırılamaması
- Ormanların ve doğal yaşam alanlarının, deniz kıyıları ve akarsuların yeterince korunmaması ve Bartın Irmağı ile su kaynaklarının kirlilik riski
- Atık ve çöp yönetiminde doğa dostu çözümlerin geliştirilememesi
- Üniversite öğrencilerinin ekonomi, ulaşım, barınma ve sosyalleşememe sorunları
- Şehir içi trafik ve otopark sorunu
- Bartın çevre yolunun hâlâ tamamlanmamış olması
- Turizm potansiyelinin kullanılamaması ve yaz aylarında İnkumu, Amasra, Güzelcehisar, Mugada ve Çakraz'da trafik ve otopark yoğunluğu
- Altyapı, kentsel dönüşüm, ulaşım yol ve bağlantı seçeneklerinin planlanmaması, afetlere önlem alınmaması
- Zonguldak-Amasra-Kurucaşile-Cide yolu tünelleri ve Ulus-Kurucaşile-Pınarbaşı-Cide bağlantı yollarının planlanmasındaki gecikmeler
- Nufüsu artan kentimize içme suyu sağlaması planlanan Bahçecik, Ulupınar ve Ilıdır barajlarındaki gerekli uygulamaların gerçekleşmemesi
- OSB'nin istihdam ve üretim kapasitesinin geliştirilmemesi
- Uzman hekim ve sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan sorunlar
- Kırsal nüfusun azalması ve kentin göç vermesi
- Tarım ve hayvancılığın yeterince desteklenmemesi
- Orman köylüsünün ekonomik kalkınmasına, kooperatifleşmesine ve güçlendirilmesine yönelik çalışmaların eksikliği

ARDAHAN

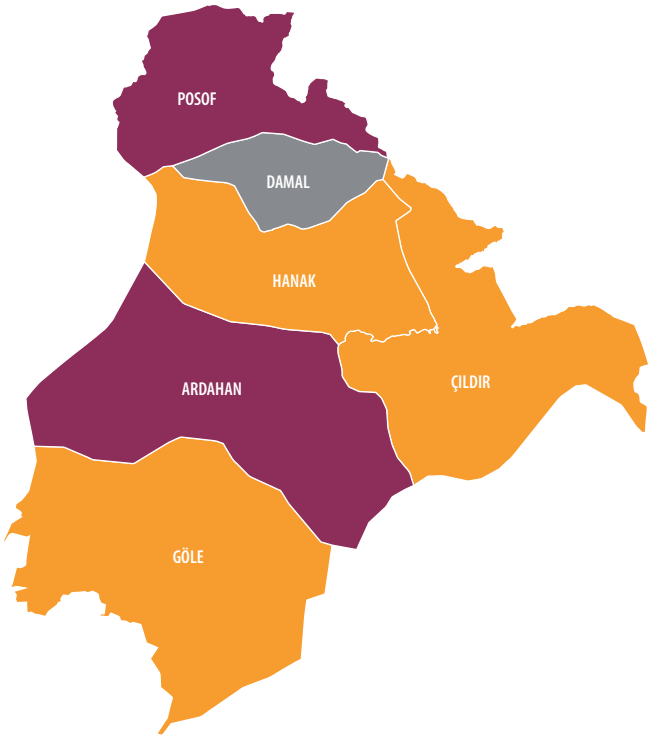

AK Parti Bağımsız YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	29,96%	29,82%	28,03%
AKP	36,36%	34,60%	28,27%
MHP	7,90%	2,98%	12,36%
İYİ PARTİ	3,77%	4,89%	2,71%
YRP	—	0,99%	5,56%
DEM	11,08%	21,89%	11,89%

ARDAHAN İLİMİZİN DERTLERİ

- En çok göç veren illerden olması
- **2.781** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **796** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **1.** sırada yer alması
- İntihar oranlarında **1.** sırada yer alması
- Genç nüfusun kentte tutulması ve göçün tersine çevrilmesi ihtiyacı
- Tarım ve hayvancılıkta girdi maliyetleri artışı ve üreticinin gelir baskısı
- Sanayi ve özel sektör yatırımlarının yetersizliği
- Sınır kapılarının ekonomik potansiyelinin yeterince değerlendirilememesi
- Türkgözü ve Çıldır-Aktaş kapılarında ticaret ve TIR trafiğinin artırılması ihtiyacı
- Hava ulaşımı için Ardahan'ın kendi havaalanının bulunmaması
- Öğrenciler için barınma ve sosyal imkânların güçlendirilmesi
- Kış şartları nedeniyle ulaşım ve eğitimde yaşanan zorluklar
- Kültür, sanat ve sosyal yaşam alanlarının artırılması
- Hayvancılıkta süt ve et üreticisinin desteklenmesi
- Demiryolu ve lojistik potansiyelinin daha etkin kullanılması

IĞDIR

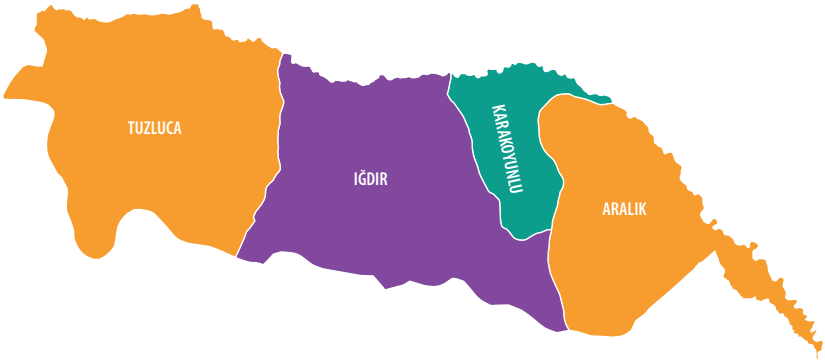

AK Parti MHP DEM

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	3,63%	5,96%	5,45%
AKP	17,62%	34,95%	24,73%
MHP	27,59%	4,54%	11,84%
İYİ PARTİ	1,41%	6,65%	2,94%
YRP	—	0,45%	3,78%
DEM	44,47%	45,00%	45,03%

IĞDIR İLİMİZİN DERTLERİ

- **6.891** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **2.276** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **3.** sırada yer alması
- İstihdam sorunu ve işsizlik
- Kronikleşen elektrik kesintileri
- Temiz suya erişim sorunu
- Yaşanan su kesintileri
- Yasak olmasına rağmen şehir içinde yapılan hayvancılık faaliyetleri
- Uzman doktor sayısının yetersiz olması
- Kuraklık ve toprağın tuzlanması
- En az hasta yatağına sahip illerden olması
- Dengesiz gelir dağılımı
- Kentleşme sorunları, dağınık ve imarsız yerleşim
- Tarımsal sanayinin olmayışı ve pazar sıkıntısı
- Tarım arazilerinde görülen erozyon
- Arıcılığın teşvik eksikliğinden ötürü bitme noktasına gelmesi
- Tarıma ve hayvancılığa teşvik verilmemesi, girdi maliyetlerinin yüksekliği
- Çiftçilerin kredi borçları
- Yeraltı kaynaklarının değerlendirilmemesi
- Mera sorunları
- Gelişmemiş sanayi ve yetersiz sanayi altyapısı
- Çevre kirliliği
- Kanalizasyon, evsel ve çevresel atıklar
- Kiraların yüksekliği
- Genç işsizliği ve buna bağlı göç

YALOVA

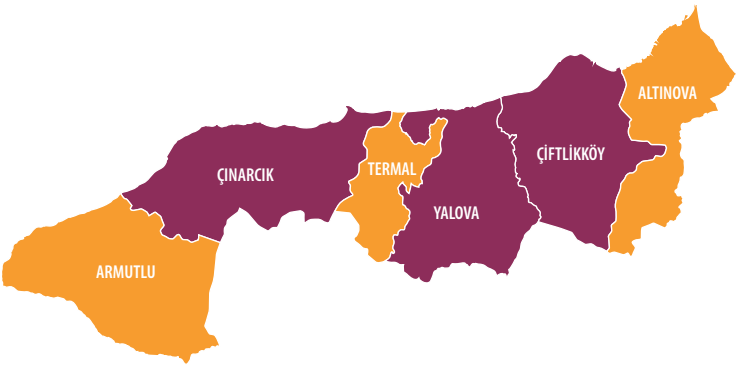

AK Parti YP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	33,42%	28,89%	41,04%
AKP	42,43%	33,86%	37,04%
MHP	10,07%	11,36%	7,54%
İYİ PARTİ	7,05%	9,72%	2,17%
YRP	—	2,13%	3,00%
DEM	1,92%	5,67%	0,56%

YALOVA İLİMİZİN DERTLERİ

- **8.949** kayıtlı işsiz olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **8.756** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk oranında **4**. sırada yer alması
- İş kazalarında **16.** sırada olması
- Nüfusuna oranla Türkiye'nin en fazla net göç alan ili olması
- Nüfus artışı nedeniyle alt yapı yetersizliği ve yatırım yapılmaması
- Yeni kurulan OSB'ler ile nüfusun daha da artacak olması
- Konut, ulaşım, eğitim ve sağlık yatırımlarının yetersizliği
- Kuraklıklar karşısında yetersiz kalan içme suyu kaynaklarına alternatif yeni baraj ve su yatırımlarının yapılamaması.
- Müsilaj ve Marmara Denizi kirliliğinin turizme, balıkçılığa ve deniz ekosistemine verdiği zararlar
- Artan araç yoğunluğu karşısında şehir merkezindeki trafik ve otopark sorununun çözülememesi
- Deprem bölgesi olan Yalova'da riskli yapı stokunun yenilenememesi ve kentsel dönüşümün hızlandırılamaması
- Afetlere hazırlık altyapısının, toplanma alanlarının, geçici barınma ve acil müdahale kapasitesinin yetersiz kalması
- Yeşil alanları imara açılması
- Altınova bölgesindeki tersanenin çevre, hava ve denize verdiği zarar

KARABÜK

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	15,69%	21,93%	19,41%
AKP	43,04%	37,40%	36,63%
MHP	28,17%	16,08%	21,25%
İYİ PARTİ	9,20%	9,86%	2,55%
YRP	—	8,44%	13,65%
DEM	0,00%	0,40%	0,00%

KARABÜK İLİMİZİN DERTLERİ

- **9.873** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **3.608** kişi olması
- Teşvik ve yatırım kapsamında yeterli desteği alamaması
- İstihdam teşvikinin eksikliği
- Genç istidamı yetersizliği yüzünden göç sorunu
- Tarım ve hayvancılığa bölgesel teşvikin olmayışı
- Çevre kirliliği
- Çevreyolu olmamasından kaynaklanan trafik sıkışıklığı
- Uzman doktor sayısının yetersiz olması
- Karabük Eğitim Araştırma Hastanesi'nin yetersiz oluşu
- Yenice ve Safranbolu Devlet Hastanesi'nin yetersiz oluşu
- Safranbolu'nun turizm potansiyelinden yararlandırılmaması
- Havaalanı olmaması
- Öğrenci yurdu sorunu
- Kırsal nüfusun göç etmesi
- Nitelikli iş gücü eksikliği
- Kentin spor, kültür ve sosyal alan eksikliği
- Yüksek kiralar
- Tarımsal ve hayvansal girdilerin yüksekliği
- Şehir merkezinde ve Safranbolu'da yaşanan trafik ve otopark sorunu

KİLİS

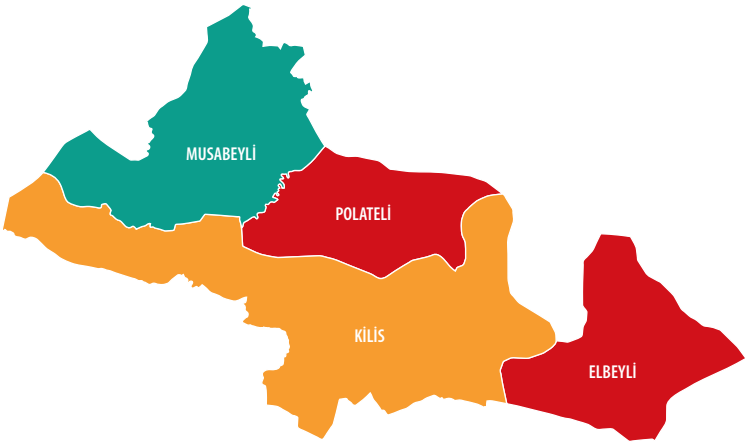

CHP AK Parti MHP

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	4,78%	20,17%	33,22%
AKP	47,08%	39,39%	30,34%
MHP	29,42%	27,21%	22,49%
İYİ PARTİ	13,33%	5,85%	4,05%
YRP	—	2,37%	3,66%
DEM	—	0,87%	0,33%

KİLİS İLİMİZİN DERTLERİ

- Geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu **1.** il olması, bu nedenle demografik yapıdaki değişiklik
- **4.957** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **2.664** kişi olması
- Çocuk evliliklerinin yüksek olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında **25.** il olması
- Uzman doktor sayısının yetersiz olması
- En az hasta yatağına sahip illerden olması
- Üzüm fiyatlarının düşük olması
- Kilis Organize Sanayi Bölgesi'nin yetersiz oluşu
- Şahinbey-Polateli Organize Sanayi Bölgesi'nin tamamlanamaması
- Çarpık kentleşme ve imar sorunu
- Esnafın iş yapamadığı için vergi ve SGK borcunu ödeyememesi
- Kamu teşviklerinin yetersiz oluşu
- Eğitim kalitesinin bozulması
- Çiftçilerin kredilerini ödeyememesi
- Zeytin ve zeytin yağını hak ettiği değeri bulamaması
- Geçmişteki savaş ve terör yüzünden sınır ticaretinin son bulması
- Çevre iller ile bağlantı yollarının yetersiz oluşu

OSMANİYE

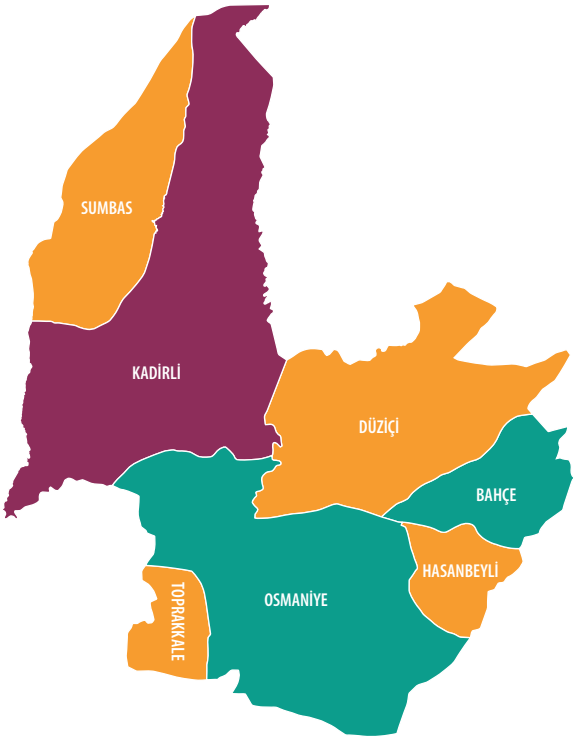

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	14,90%	17,20%	24,75%
AKP	31,73%	32,75%	26,96%
MHP	34,43%	28,89%	26,21%
İYİ PARTİ	13,53%	12,93%	11,46%
YRP	—	2,00%	2,07%
DEM	1,45%	2,02%	0,00%

OSMANİYE İLİMİZİN DERTLERİ

- **19.314** kayıtlı işsiz bulunması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **7.936** kişi olması
- Geçici koruma altındaki Suriyeli nüfusun yoğun olması
- Doğum yapan çocuk sayısı bakımından **18.** sırada olması
- Uyuşturucu suçları bakımından **22.** sırada olması
- İç göç
- Yer fıstığı ve turp üreticilerinin üretim maliyetinden kaynaklanan sorunları
- Yer fıstığına yeterli desteğin verilmemesi
- Devlet yatırımlarının yok denecek kadar az olması
- Tarım ve hayvancılık teşviklerinin yetersiz oluşu
- Çiftçilerin kredi sorunları
- Yayla ve yaylacılık sorunları
- Organize Sanayi Bölgesi'nin desteklenmemesi
- Uzman doktor sayısının yetersiz oluşu
- Binaların deprem riski bakımından denetlenmemesi
- Plansız yapılaşmaya izin verilmesi
- Hava kirliliği
- Kent içi ulaşım hizmetinin yetersiz olması
- Spor tesislerinin yetersiz oluşu

DÜZCE

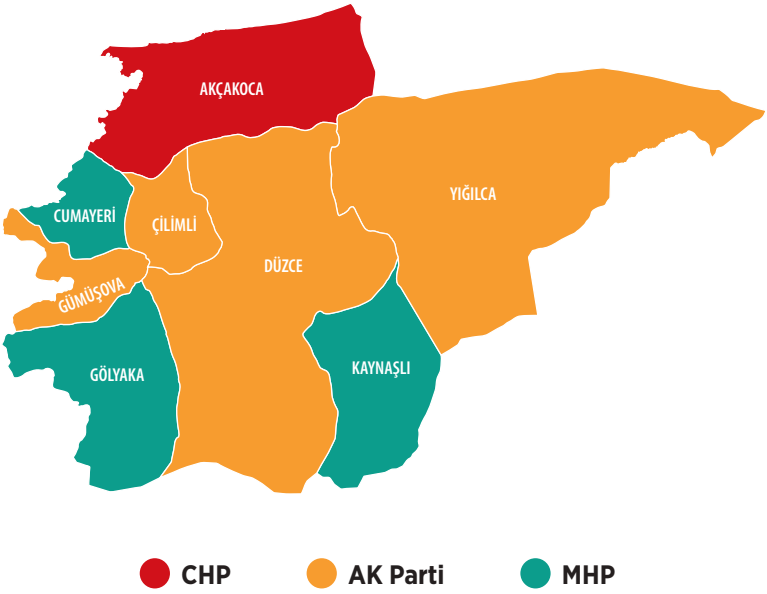

	2019 Yerel Seçimi	2023 Genel Seçimi	2024 Yerel Seçimi
CHP	8,11%	22,74%	13,66%
AKP	47,66%	49,61%	39,37%
MHP	28,23%	16,26%	14,13%
İYİ PARTİ	12,37%	—	5,51%
YRP	—	3,91%	20,47%
DEM	0,23%	0,97%	0,26%

DÜZCE İLİMİZİN DERTLERİ

- Fındık üretiminden zarar eden çiftçinin tarımı terk etmesi
- **13.662** kayıtlı işsizin olması
- İşsizlik ödeneğine başvuran **12.389** kişi olması
- Suça sürüklenen çocuk sayısında 8. il olması
- Ağır sanayi oluşumundan dolayı hava kirliliği
- Çok sayıda sanayi işletmesinin ruhsatsız oluşu
- Sanayi sektöründe denetimin yetersiz olması
- Deprem kuşağında yer alması
- Şehir içi trafik yoğunluğu ve park yeri yetersizliği
- Şehir içi ulaşımın pahalı olması ve otopark sorunu
- Uyuşturucu kullanımının gençler arasında yaygınlaşması
- Net Göç Hızı bakımından en çok göç alan illerden olması
- Eğitim bakımından ülkenin en geri kalmış illerinden olması
- Mevsimlik işçilerin barınma, sağlık ve eğitim sorunları
- Kent merkezinin cazibe merkezi olamaması
- Akçakoca ilçesinin turizm tanıtımın yetersiz olması

CHP
HALKLA İLİŞKİLER

CHP